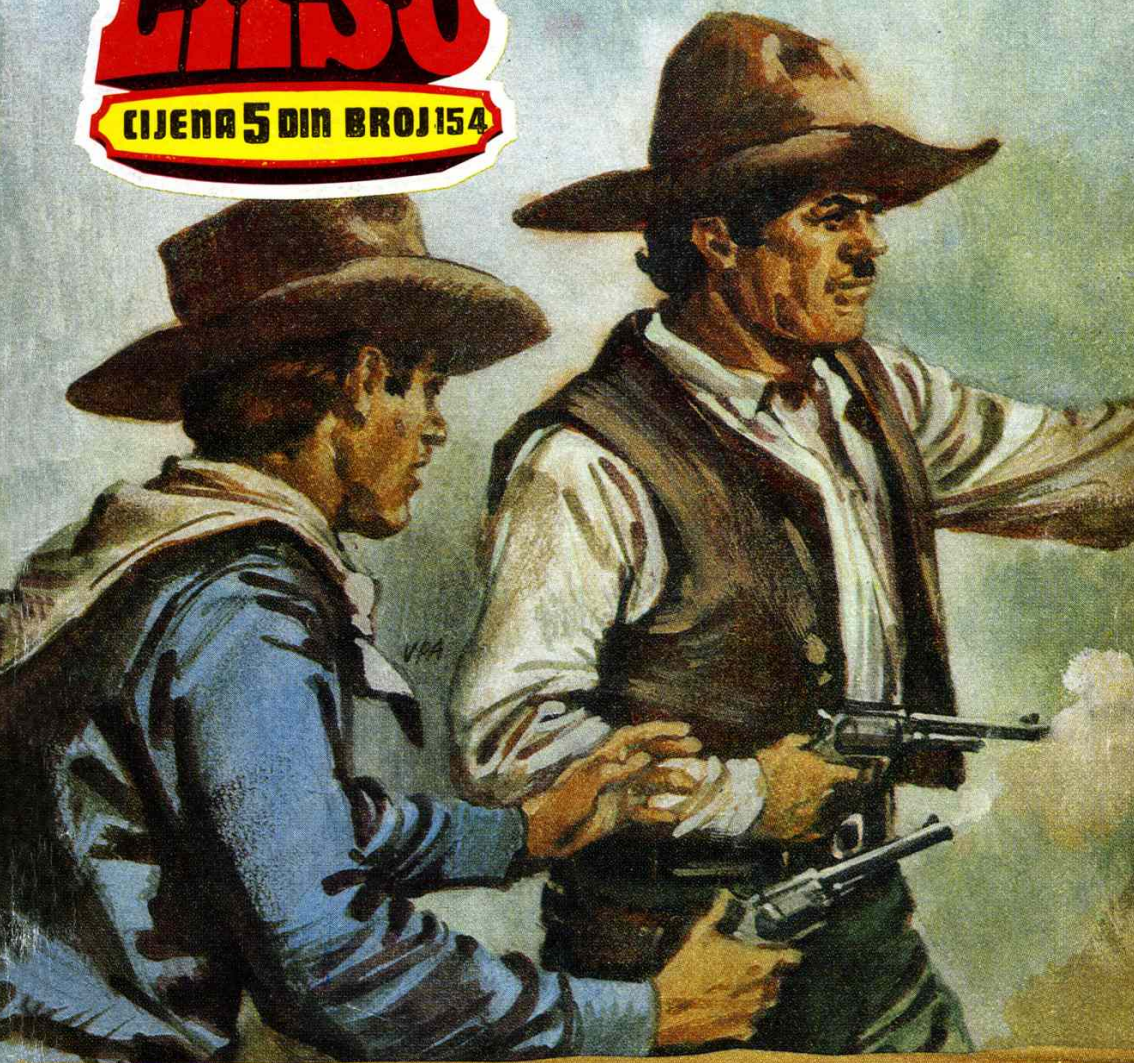

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 5 DIN BROJ 154

POTJERA KROZ PUSTINJU

MATT CHISHOLM

POTJERA KROZ PUSTINJU

»Laso« Nova serija 1976.

Matt Chisholm: POTJERA KROZ PUSTINJU

Naslov originala: BRAND MCALLISTER

(Copyright: Matt Chisholm)

Recenzija: Lidija Krleža, profesorica

Prijevod: Tomislav Odlešić

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NISP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak: OOUR novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1976.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena za inozemstvo DM 1.60, ASCH 8, SFRS 1.60, HfI 1.30

Oslužbeno plaćanja ooreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu i kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2235/7 - 1973 od 26 XI 1973

I

Započelo je nasiljem, pod jarkim suncem koje je, zaslijepljujuće, putovalo plavetnim nebom bez ijednog oblačka. Pustinjski je pljesak isijavao vrućinu i mučio jahača. Pričalo se da tu mogu preživjeti jedino Apaši.

Voda je bila nestalna poput prostitutkine ljubavi. Danas je tu, sutra bi već nestala. Ljudi su prolazili kroz taj kraj samo za okladu ili ako bi iza njih bilo nešto još gore, premda je bilo teško i zamisliti nešto gore na ovom svijetu.

Ipak, McAllister je znao da tu ima ljudi. Znao je da je prisutna i smrt. Ne onakva kakvu izazivaju žed i vrućina.

Na nebu su, poput kobnih križeva, kružili supovi, glasnici smrti.

McAllister pogleda uši svog konja, koji je naslutio da se na zapadu nešto zbiva.

Spustivši se sa sedla, ode do vrha grebena. Tu zaškilji, tražeći pogledom bilo kakvo nicanje. Nije mogao ništa opaziti, no znao je da ga konj i lešinari nisu prevarili. Ondje nešto živi, na rubu smrti. Da je mrtvo, ptičurine više ne bi kružile u zraku. Spustile bi se i trgale ostatke tijela.

Ill je nešto već mrtvo a nešto drugo sprečava supove da započnu gozbu.

Postao je oprezan. Upalo mu je u oči da je konj uplašen.

Vrati se do životinje, uhvati obješene uzde i povede konja duž grebena na sjever, nastojeći da uvijek bude

zaklonjen uzvisinom. Malo poslije sveže konja i još se jednom popne na greben. Slutio je da bi u usjecima samo stotinjak metara od njega moglo biti kojekakvih tajni. No, nije vidio ništa.

Iza njega, konj htjede zanjištati. Hitro se okrenuo i pokrio mu rukom nozdrve. U posljednjem je času krajičkom oka zamijetio ono što je uznemirilo konja. Zurno strgne maramu s vrata i omota njome konju gubicu; ostavi mu samo toliko zraka da može disati.

Ponovno se uzvere na greben i pogleda prema sjeverozapadu. U suhom koritu ugleda konje.

Indijanci!

Mogao je uzjahati, zaobići ih u široku luku, i više nikada ih ne bi vidio.

Bio je sklon tom rješenju, ali tada prasnu hitac.

Samo jedan hitac, koji je lijeno za-lepršao kroz vrući zrak, slab zvuk što je odudarao od širokih vidika. Ipak, možda je taj hitac imao i te kakvo veliko značenje.

Potom začu povik, onakav kakav je često slušao u građanskom ratu. Južnjački povik.

Spazi pramen crna dima što se pojavio poslije hica. Na tren bljesne na pušcanoj cijevi sunce, a onda je opet bilo sasvim tiho.

McAllister je čekao strpljivo poput Indijanca, ne mičući se i znajući da mu je to najpametnije.

Prolazile su minute.

Na rubu njegova vidokruga šmugne nešto šareno i nestane: odmah je shvatio da je ispod sebe opazio šarenu košulju nekog Indijanca. Začuje se još

jedan hitac. Prema dimu zaključio da se brani nekoliko ljudi ili se osamljeni branilac premjestio. Ovaj put vidje i da je metak uskovitlao prašinu baš ispod njega. Ispruži se potrbuške i pažljivo pogleda naniže. Gotovo odmah opazi dva Indijanca na ravnim stijenama.

To je značilo da se mora opredijeliti za one koji se brane, bili oni u pravu ili ne. Nesumnjivo, Apaši bijahu brojno nadmoćniji, i to je utjecalo na njegovu odluku. Tu odluku nije moglo izmijeniti ni to što su se nalazili na apaškoj zemlji. Premda je shvaćao Indijance i priznavao im njihova prava, nije mogao ostati po strani i prepustiti napadnutog ili napadnute sudbini. Slutio je da će se izvrgnuti opasnosti zbog neznanaca, a ti neznanci, možda, i ne zaslužuju pomoć.

Mučilo ga je donekle to što još nije znao da li je posrijedi nekoliko branilaca ili samo jedan.

Pa ipak, nije oklijevao. Odvezao je konju gubicu, uzjahao i izvukao svoju pušku »Henry« iz navlake pod desnom nogom; kundak je bio tako vruć da ga je jedva držao.

Potjera konja kasom duž grebena i, čim je stigao do drugog konja, ugleda ispod sebe Indijance kako trče. Približavali su se protivniku, vjerujući da će mu uskoro ponestati municije.

McAllister zauzda konja, prinese pušku desnom ramenom i opali.

Jedan Apaš posrne u trku i sruši se.

Cetvorica kraj njega ostanu kao ukopani, potpuno se zbunivši, i okrenu se da vide odakle je ispaljen hitac.

McAllister ponovno ubaci metak u cijev i okine. Kao i uvijek u takvim prilikama, bio je posve miran. Znao je da mu o smirenosti i sabranosti ovisi život.

Kad su se Apaši oporavili od iznenađenja i jurnuli prema zaklonu, on naglo potjera konja i počne se vraćati onuda kuda je upravo projahao. Stigavši do sredine grebena, skrene konja udesno, prijeđe vrh grebena i jurne niz strminu.

Protivnici ispod njega su čuli da se približava i nije ih iznenadio. Ugleda trojicu: vidio je da nemaju vatreno oružje. Jedan se raskoračio i upravo napeo luk. McAllister naglo skrene

konja ulijevo i opet opali. Promaši i začuje fijuk metka kad se od stijene odbio prema nebu.

Indijanci su se sada povlačili ulijevo i udesno, nimalo uplašeni. Pokazivali su da su vješti takvu načinu borbe. Nalazili su mu se s objiju strana. Postepeno će mu se približiti tako da se mogu najprije poslužiti lukovima a onda i noževima. Preduhitrio ih je time što je naglo skrenuo udesno i našao se oči u oči s jednim protivnikom. Jurnuo je ravno prema njemu i pripremio se da opet opali. Međutim, Apaš nestade kao da je propao u zemlju. McAllister odmah napusti taj cilj, okrene konja na jug i potjera prema dvojici koji su mu trčali u susret.

Bili su nevjerojatno hitri. Skakali su poput koza s jedne kamene gromade na drugu, naglo nestajali s vidika da bi se već u slijedećem trenu pojavili negdje drugdje.

Približivši se stijenju po kojem su trčali, McAllister opet okrene konja, kako bi ih prisilio da izađu na čistu nu ako ga žele dohvatiti.

Jednog je namamio na to. Osvrnuvši se, ugleda ga samo desetak metara iza sebe. Sada je trebalo da konj pokaže spretnost. McAllister naglo povuče uzde i okrene ga na mjestu. U Indijančevim se očima odrazi zapanjenost; u posljednji je čas skrenuo u stranu, ali ipak prekasno. McAllister ga udari kundakom i sruši.

Nikada ne dopusti neprijatelju da nasluti što ćeš učiniti, bilo je njegovo staro pravilo. Uvijek uradi ono što najmanje očekuje.

Potjerao je konja na sjever, a onda ga opet okrene na jug. Tako je ugledao Apaša s lukom; već je napola podigao luk i pripremao se da ispali smrtonosnu strelicu. McAllister opali, ali promaši.

Apaš potrči, što je bilo pogrešno; trebalo je da se povuče u zaklon.

McAllister naredi konju da stane mirno kao kip. Nacilja i pogodi ratnika u lijevi guz. To će mu donijeti ne samo tjelesne teškoće nego i društvene; suplemenicima se neće moći hvaliti što se iz pohoda vraća s metkom u stražnjici.

Neznanac koji se branio, opet je pucao. McAllister krene na sjever. Sada

je bilo već prilično vjerojatno da je u pitanju samo jedan čovjek.

Nekoliko je napadača potrčalo prema svojim konjima, tako hitro da bi i vuk isplazio jezik od umora. Indijanski su se konji poplašili i poskakivali. Jedan Indijanac izađe iz suhog korita, vodeći dva konja, i na njih odmah skočiše dva ratnika. McAllister skrene na zapad i počne pucati dok je njegov konj ga opirao. Ona dvojica se predomisle i vrate u suho korito. Zaletjevši se među konje, stvore zbrku. Začuju se povici.

Uto McAllister ugleda među kamenim gromadama, obraslima rijetkim raslinjem, neznanca. Projaše kraj njega i zaustavi konja.

— Bježimo odavde! — vikne.

Čovjek ispalio još jedan hitac i izvrne se na bok, kako bi ga pogledao. Vidjelo se da je zaprepasten, gotovo odsutan duhom. Kraj njega je ležao konj, a na rani na glavi već su se okupile muhe.

— Nisam baš sasvim sposoban — odgovori neznanac.

McAllister gurne pušku u navlaku i skoči sa sedla, ne skidajući pogled s Indijanaca. Vidio je da je neznanac ranjen u desno bedro. Ranu je prikrivala krvava krpa.

— Dajte mi svoju maramu — reče.

Čovjek poslušao. McAllister vrlo čvrsto sveže maramu iznad rane i reče:

— A sada, ustanite.

— Ne mogu.

— Ustajte ili ćete ostati ovdje i sami srediti svoje razmirice s Apašima.

Čovjek ga zaprepasteno pogleda. Ipak, počne se dizati, posluživši se puškom kao polugom. McAllister ga uhvati za šiju i pomogne mu. Našavši se na nogama, čovjek je drhtao. McAllister dovede konja i podigne ga u sedlo.

— Imate li metaka za tu pušku? — zapita.

— Preostala su mi još tri. — Neznanac je izgledao tako kao da će se na glavce srušiti sa sedla.

— Znači, stigao sam u pravi čas. Zauzimate opasač za jabuku sedla.

Osvrne se i opazi da su svi Apaši uzjahali. Okupili su se i dogovarali. Bit će to vraška trka, pomisli. Mojem

konju nema premca, ali će nositi dvostruk teret, a Apaši umiju izvući iz svojih konja i posljednju snagu.

Skoči na konja, uhvati lijevom rukom uzde i krene.

— Svaki čas će jurnuti za nama — reče. — Pucajte iz revolvera. Čujete me?

Čovjek zagunda.

— Trebalo je da ostanemo ovdje — promrmlja.

— Ako želite, ostanite. Nemam ništa protiv.

Indijanci su krenuli. Uskovitlali su prasnu i raspršili se kako bi ih bijelci teže pogodili: kad bijelci usredotoče pažnju na jednu, drugi će se za to vrijeme približiti.

McAllister povikom potjera konja, koji spremno napne mišice i jurne. Trčao je na zapad, strpljivo podnoseći teški teret. McAllister je znao da ih čak ni njegov konj ne može odnijeti daleko, no nadao se da će stići do nekog pogodnog mjesta.

Jahali su tako desetak minuta, a Apaši su polako smanjivali razdaljinu. McAllisteru se već učinilo da neće uspjeti a nije mu se sviđala pomisao na borbu na ravnom terenu. Ne stignu li do nekakva zaklona, on i ovaj ranjenik živjet će najviše jedan sat.

Konj je još davao sve od sebe. McAllister je znao da neće stati dok se ne sruši. Maska mu je bila pomisao da bi mogao žrtvovati tu vjernu životinju zbog ovog čovjeka pred sobom koji je, možda, i izazvao borbu. Eto, zbog njega se već morao sukobiti s ljudima koji njemu osobno nisu ništa skrivili. Zbog vrućine, tegobnog jahanja i straha što se počeo radati, pretvorio se u bare baruta na kojem se stijenj naglo skraćivao. Tada ugleda klanac i hitro ujahaše u njega.

— To je stupica — reče čovjek ispred njega. — Odavde se nećemo izvući.

— Nije. Izvući ćemo se. I te kako ćemo se izvući.

Klanac je bio širok kilometar, strmih litica. U njemu je raslo grmlje, ponegdje vrlo gusto, a bilo je i golemih kamenih gromada. McAllister odabere najkraći put kroz more tih prepreka, jer je znao da je važna svaka sekunda. Izvuče iz konja svu snagu. Konj se trudio, ali je zbog ubitačne vrućine već teško disao.

Indijanci su jahali pedesetak metara iza njih, udarajući konje bičevima i luhovima.

Usprkos svemu, McAllistera obuze nada. Ugledao je baš onakvo mjesto kakvo je želio. Skrenuvši ulijevo, usmjeri konja prema strmini na vrhu koje su se vidjele izbočene stijene.

Pred njim se ukaže slijep završetak klanca, ispunjen strmim gudurama po kojima se nije moglo penjati. Ako tu ne zaustave Indijance, neće ih nigdje.

Zustavio je konja iza nekoliko ogromnih kamenih gromada i kliznuo otraga s konja. Izvuče pušku iz navlake, ubaci metak u cijev i pažljivo ispa- li tri hica. Apaši nestanu s vidika.

McAllister se okrene prema ranjeniku, koji se naginjao nad jabuku sedla lica iskrivljena od boli.

— Vidite li one izbočene stijene? — upita. — Odjašite onamo. Štitit ću vas odavde. Kad se popnete, sklonite konja s vidika i zaštitite me vatrom. Jeste li razumjeli? Krenite već jednom, čovče! Ne možemo gubiti vrijeme.

Neznamac okrene konja i počne se penjati uz strminu. Konj je sporo napredovao. Svaki čas bi se kliznuo.

McAllister pogleda magazin puške i ustanovi da su unutra još tri metka. Krene udesno, nastojeći da bude što tiši, a onda zastane i priček. Oni znaju da je tu negdje.

Prilično daleko s lijeve strane opali puška, i začu se kako je metak udario u tlo nedaleko jahača. McAllister se uplaši da će Apaši pogoditi njegova konja. Vidio je pramen dima ondje odakle je stijelac opalio, pa usredotoči pažnju na to mjesto.

Začuje fijuk strelice, koja pogodi kamenu gromadu samo dva, tricentimetra od njegove ruke i padne na zemlju. Hitro potrči u lijevo, baci se na zemlju i otkotrlja upravo kad je puška opet opalila. Znao je da je obična budala što je ostao dolje. No, rođio se kao budala, a i otac mu je bio takav.

Netko je trčao. Osim tapkanja nogu čulo se i ubrzano disanje.

Podigne se na koljeno, izvuče iz korica revolver i položi palac na kokot.

U vidokrugu se pojavi košulja s mnogo šarenih krugova.

McAllister opali, no dok je još povlačio okidač, znao je da je promašio.

Učinio je grešku koja bi ga mogla stati života.

Protivnik ne dočeka njegov metak, a već se zdesna pojavio drugi Apaš i hitro približavao.

Okrenuvši se prema novoj opasnosti, McAllister je znao da se još nije riješio prve.

Opali, no drugi protivnik skoči s kamene gromade i nestane s vidika i McAllister ih više nije vidio, no slutio je da mu ta dva spretna Apaša sve bliže.

Ako se okrene i pobjegne, napast će ga s leđa; ostane li ovdje, neće će se u unakrsnoj vatri.

Potrči ulijevo, provlačeći se kroz grmlje. Šešir mu je pao s glave i visio o uzici. Pretrči deset metara i ne naiđe ni na koga. Munjevito se okrene, baš kad je Apaš jurnuo prema njemu. Podigne revolver i opali. U uzbuđenju promaši, a prema njegovu trbuhu sjevine dugačak nož.

Trzne se natrag i udari protivnika revolverom po ruci.

Apaš uzmakne i premjesti nož u lijevu ruku. Teško je disao. Tada zamahne nožem.

McAllister se nespretno obrani i osjeti da mu je čelična oštrica dodirnula meso. U tom času udari Apaša revolverskom cijevi po nosu.

Indijanac zatetura natraške, a McAllister ugleda preko ramena drugog protivnika kako trči prema njemu.

Povuče kokot i okine. Apaš se naglo okrene i korakne u stranu i tako otkrije trećeg Indijanca, koji je držao u rukama pušku i upravo zastao kako bi opalio. McAllister šmugne ulijevo, udari nogom o kamen, ozlijeđi se i otkotrlja. Pucanj teške puške ga gotovo zagluši. Podigne se na lakat i još jednom opali iz revolvera. Indijanac ga je za tren promatrao kao da se koleba, tako da nije znao je li ga pogodio ili nije, no u idućem trenu Apaš iščezne.

McAllister ustane.

Što sada, zaboga? Ima li ih još u blizini?

Pogleda uvis i opazi da je stranac na njegovu konju prevalio dvije trećine puta. Na njega ne može računati. Nije ispalio još nijedan hitac.

Počne se vrlo oprezno šunjati prema podnožju strmine. Čuo je jednog Indi-

janca kako viče u klanču. Stigavši do podnožja, zastane. Oklijevao je, nimalo oduševljen time da se pokaže neprijateljima, no ipak se odvaži i počne penjati.

Osjećao je njihove poglede na sebi dok se verao, tražeći uporište i kličući se svaki čas. Rukav mu je bio razderan i krvav, ali je vjerovao da je rana bezazlena jer ga je ruka dobro služila.

Začuje zujanje lûka i kraj njega prozviđi strelica. Produži. Znao je da, ako bi se okrenuo, ne bi vidio nikoga. Može se pouzdati jedino u sreću. Spremi revolver u korice i napuni pušku. Pri tome se oklizne. Negdje u klanču prasne puška. Tane se zabiye nedaleko od njega.

Neznatac je stigao do vrha. Čulo se kako konj ulazi u pećinu pod izbočnim stijenama.

— Štitite me, do vraga! — dovikne McAllister.

Ne dobije odgovor. Zar se onaj glupan onesvjestio?

Nastavi se penjati.

Opet jedna strelica prozuji kraj njega i promaši mu nogu za samo nekoliko centimetara. Zastane, gurne metak u puščanu cijev i osvrne se. Jedan je Apaš trčao među stijenjem. Okine, ali Apaš nestane s vidika prije nego je metak izišao iz cijevi.

Vraški su spretni, pomisli.

Odjekne puščani hitac, i nešto mu trzne desni rukav. Žurno se nastavi verati. Mišići mu se na leđima napeše, očeljujući metak. Još se nikada nije osjećao tako neugodno.

Odjeknu još dva hica; oba metka fijeknu daleko od njega, ali ne tako daleko da bi mogao mirno disati.

Tada se odozgo oglasi puška.

McAllisteru zaigra srce. Sada je već nada bila veća.

Stigavši do polovine strmine, zastane i osvrne se, tek da predahne. Vidio je u klanču indijanske konje koje je čuvao mladi ratnik. Malo bliže ugleda jednog Apaša kako se šulja. Čovjek iznad njega opali i Apaš hitro jurne u zaklon.

McAllister se nastavi penjati. Palo je još nekoliko hitaca, ali ni jedan ga ne ugrozi. Indijanci, bez sumnje, nisu imali toliko baruta da bi ga mogli rasi-
pati.

Kad se popeo do zaravanka pod izbočnim stijenama, McAllister ugleda neznanca kako leži na rubu, naslanjajući glavu na puščani kundak. Sagne se i dodirne mu rame. Čovjek okrene glavu i pogleda ga.

— Sada će čekati dok ne umremo od žeđi — reče obeshrabeno.

— E, onda će dugo čekati. Ovdje ima vode. Nisam ja glup kao što možda izgledam. To mi je, doduše malena utjeha.

— Indijanci nisu osobito strpljivi — reče stranac, uvjeren kao i svaki neznanica. — Kad prođe nekoliko sati, više im nećemo biti zanimljivi.

— Poznajem momka kojega su Apaši držali u stupici tjedan dana.

— Zaista? — Stranac se zbunio.

— Okrenite malo nogu — reče McAllister — tako da je mogu pregledati dok vi promatrate okolicu.

Razrezavši nogavicu, vidje da rana izgleda ružno. Metak je bio još u mesu, vjerojatno vrlo velik. Pita se kako će reagirati čovjek, ako mu ostane samo jedna noga. Tko ima jednu nogu, ne može dugo jahati.

To ga navede na razmišljanje o strancu. Nesumnjivo, kauboj nije. Ruke su mu žuljevite, ali nisu otvrdnule od lasa. Bio je McAllisterov vršnjak; znači: približavao se tridesetoj godini. Kosa mu je bila smeđa, a nije se brijao najmanje tjedan dana. Imao je suvremeno podšišane brčice. Oči mu bjehu bistre i sive i dok bi govorio gledale su ravno u sugovornikovo lice.

Odjeća mu je bila poderana i kao da nije pripadala njemu; bila je prekratka i pretijesna.

— Znae da je vaša rana opasna? — zapita McAllister.

— Znam.

— Metak je unutra, pa treba da ga izvadim.

— Znam i to, i bio bih vam zahvalan.

McAllister ode u pećinu gdje je stajao konj. Rasedla ga i donese bisage.

— Zovem se Remington McAllister — reče.

To ime kao da je bilo poznato strancu. Malo je šutio i tek se onda predstavi.

— Roy Stringer.

McAllister mu dobaci kutiju metaka.

— Vjerujem da odgovaraju vašoj puški.

— Zedan sam. — Pošto mu je McAllister dao svoju čuturu, stranac dodaje: — Smijem li popiti koliko mogu?

— Samo pijte. U pećini ima toliko vode da bi se mogla napiti čitava četa. — Gledao je kako pohlepno pije, a onda izvadi bocu viskija i reče: — A sada popijte malo ovoga pa ću se prihvatiti vaše noge.

II

Spustila se noć. Na sreću, sjao je mjesec, pa se strmina vidjela jasno kao danju. McAllister je sjedio na kraju zaravanka, naslonjen na stijenu, a stranac je spavao u pećini.

Izvadio je metak iz Stringerova be-dra. Nije se onesvijestio, ali se jako izmučio. Sada je čvrsto spavao.

Konj je stajao i dremučio, no zna-lo se da je pouzdaniji nego pas čuvar; ako njemu nešto promakne, životinja će ga upozoriti.

Apaši nisu ispalili nijedan hitac ot-kad se McAllister popeo na zarava-nak. Kao da ih je obeshrabrila okol-nost da bi se na strmini, ako se poku-šaju popeti, našli pod kišom metaka. Gotovo se moglo povjerovati da više nisu tu. Pa ipak, McAllister je znao da nisu odjahali, jer su na toj visini jasno dopirali do njega tihi zvukovi njihovih konja.

Isto je tako znao da Apaši nerado napadaju noću, ali je već doživio neko-liko takvih napada; stari Mangus Colo-rado i slavni Kočiz srušili su stari mit o tome da Indijanci ne napadaju u mraku.

Iako je, doduše, postojala mala vje-rojatnost da će se oni pojaviti, nasto-jao je ostati budan i oprezan. Nekoli-ko je puta čuo Stringera kako stenje u pećini.

Zadrijemao je protiv volje. Dok ga je hvatao san, mislio je još o Indijan-cima. Zašto su tako uporni? Mogu do-biti vrlo malo: jednog konja i dvije puške. Već su skupo platili taj na-

pad... ima ubijenih i ranjenih... pa mora postojati drugi razlog...

*

Probudio se tako naglo da mu je puška umalo ispala iz ruku. Tik kraj uha zarzao mu je konj.

Odmah prijede pogledom po strmi-ni. Na njoj se nije ništa micalo. I u klancu, ispunjenome srebrnastom mje-sečinom, bilo je mirno. Načuli uši. Ni-šta nije čuo.

Prođe deset minuta i on se upita da li se njegov konj prvi put prevario. Priđe mu i položi mu ruku na grivu. Opazi da je uznemiren. Konj okrene glavu i onjuši ga.

— Sve je u redu, momče — reče i pogladi životinju po baršunastim nozdrvama.

Odjednom se i on uznemiri. Znao je da su Indijanci, u blizini, ali ni za živu glavu nije mogao naslutiti gdje su. Da je bilo tko krenuo uz strminu, on bi ga bio čuo.

Imajući na nogama čejske mokasi-ne umjesto čizama, nečujno se prišunja rubu zaravanka i zagleda dolje.

Izenada začuje neki zagonetan šu-šanj. Kao da je dopro iz zraka. Očevid-no se uplašivši, konj počne uzmicati u pecinu.

McAllister se žurno osvrne oko sebe, pitajući se da li je neki Indija-nac na neki čudnovat način stigao u pećinu i sada je iza njega. Ne, to nije moguće, jer se tada konj ne bi vratio unutra.

Gdje li je onda protivnik?

Napeto osluhne.

S izbočene se stijene spuštao najma-nje jedan čovjek; spuštali su ga odoz-go užetom. Samo, gdje? Otvor pećine bješe vrlo širok, barem trideset meta-ra. Znao je da bi, budu li spretni, mo-gli istodobno spustiti na zaravanak tri, četiri osobe.

Kolebao se: da ostane gdje jest, da se povuče u pećinu, ili da se postavi sa strane otvora?

Pažljivo osluhnuvši, zaključio da se Indijanac spušta s desne strane peći-ne. Brzo i tiho krene udesno i sakrije se u jednoj udubini u stijeni. Tu je čekao, napeto gledajući i osluškujući.

Zaštopče jedan kamenčić, padne na strminu i otkotrlja se. Znao je da

se Indijanac sada neko vrijeme neće micati. Iz pećine je čuo Stringera kako nerazgovijetno mrmlija u snu.

Prođe pet minuta.

Izenada se na rubu zaravanka stvori jedan Apaš. Načas zastane i trzne uže, dajući znak, a onda se počne nečujno šunjati u pećinu. Na mjesecini zasja oštrica noža.

Napravi četiri koraka i zastane. Nepomično je stajao cijelu minutu, tako da je već pomislio da se više neće pomaknuti, a onda produži.

Približi se McAllisterovu skrovištu na dva koraka; mamila ga je vatra što je treperila duboko u pećini.

Znajući da mu ne preostaje ništa drugo, McAllister ga udari puščanim kundakom. Ratnik se sruši i ostane na tlu, a on ga uhvati otraga za pojas i odvuče do ruba zaravanka. Tu ga svom snagom baci u noć. Ratnik padne na strminu, tako bučno da bi probudio i mrive, i otkotrlja se uzvitlavši oblak prašine. Nakon toga zavlada grobna tišina.

Iz pećine dopre Stringerov mrzovoljan glas.

— Što je to, do vraga?

— Upravo sam izbacio jednog nepoželjnog gosta.

Stringer je, očito, imao smisla za šalu.

— Idući put budi ljubazan i obavi to u tišini. Ovdje se ne može ni oka sklopiti.

— Oh, oprosti.

McAllisteru se sviđao Stringer. Nesumnjivo, bio je hrabar.

*

Svanula je hladna i siva zora. Tijekom noći nakupiše se oblaci, pa je sada prijetila kiša. McAllister ustane, ukočen i izmučen. Počne žvakati suho meso i zagleda se u klanac. Vidljivost nije bila baš osobito dobra. Više nije mogao vidjeti krdo konja, ali zato što ga više nije bilo ondje. Možda su ga Indijanci otjerali dublje u klanac, izvan vidika, a možda su se i svi povukli.

— Jesi li se probudio, Stringeru? — dovikne u pećinu.

— Jesam. Kako se razvija bitka?

— Nema bitke. Prema svemu sudeći, Apaši su otišli.

— Što ćemo sada?

— Čekati. Zatim ću sići i razgledati okolicu. To znači da ćeš izići i štititi me. Što misliš o tome?

— Dobro.

Stringer izide, skačući na jednoj nozi i držeći se konju za grivu. Doimao se iscrpijeno i slabo. Oči su mu se sjajile od groznice.

— Divno izgledaš — reče mu McAllister.

— Mogu zamisliti.

— Prilegni i spavaj. Probudit ću te kad budem spreman za polazak.

McAllister čučne na rub kamenog zaravanka, stražareći s puškom. Ostao je u tom položaju jedan sat; ništa nije opazio niti čuo, ali ga to ne zadovolji. Pogleda nebo i zaključi da kiša nije daleko. To im, zapravo, pogoduje. Kiša će ispratiti tragove, a bude li je dovoljno, opskrbit će pustinju vodom.

Osedla konja i priveže laso za unkaš, a onda baci omču niz strminu što je dalje mogao. Ako konj odigra svoju ulogu kako valja, vratit će se brže nego prošli put. Ako su Indijanci još dolje, to bi mu moglo spasiti život.

— Sretno — reče mu Stringer kad ga je probudio — Budi oprezan.

— Ne brini, bit ću.

Pregleda pušku i revolver, zatim skoči sa zaravanka na strminu i sruči se nizbrdo poput lavine. Ako je bilo gdje u okolini neki Indijanac, morao ga je čuti. Čim se našao među stijenjem i grmljem u podnožju obronka, potrebi ulijevo i u veliku se loku približi mjestu gdje je bilo privezano krdo konja.

Ugleda tragove i utvrdi da su krenuli prema jugu.

Upravo se htio vratiti kad mu je na um pala jedna pomisao... slična onima kakve su mu u prošlosti već nekoliko puta spasile život. Zapravo, više instinkt nego misao.

Sljedeći trag indijanskih konja oko jedan kilometar, otkrije nešto što ga ne iznenadi. Hitro potraži zaklon i šćurci se, razmišljajući.

Već za minutu, dvije začu se hitac. Čulo se da je ispaljen negdje gore. Potom vikne Stringer, kako bi ga opomenuo.

Uistinu lukavo, pomisli McAllister. Jedan je Apaš ostao i sada je između mene i pećine. Ako su Indijanci ostavi-

li samo jednog čovjeka da riješi teškoće, mora da je vraški sposoban.

Počela ga je nagrizati sumnja da je uzeo veći zalogaj nego što može proгутati.

Odluči da se oprezno vrati. Ostane li budan i spriječi Apaša da proдре u pećinu, mogao bi i uspjeti.

Prije svega, htio se dočepati Indijančeva konja. Pođe, li mu to za rukom, imat će poslije dovoljno vremena.

Sunjajući se po tragu, ustanovi da je Indijanac sjahao i poveo konja za sobom. To znači da je vrlo oprezan. Ostavit će konja prilično daleko od pećine.

Slutnje se obistiniše. Prešavši jedva tridesetak metara, ugleda izdržljivog niskog konja, privezanog za grm.

Znao je da nije nimalo lako približiti se indijanskom konju tako da se on ne uznemiri. Na sreću, vjetrić je puhao sa sjevera.

Iznad konja se nalazila velika kame-na gromada, na koju se moglo popeti. McAllister krene prema njoj tiho poput mačke, oprezno se uzvere na nju i nađe gotovo iznad konja. Nadao se da Apaš gleda prema pećini, a ne ovamo. Skoči s gromade baš kad je konj htio usplahireno zarzati i pokrije mu lijevom rukom nozdruve. No, time još nije riješio sve probleme. Konjić ga ne dočeka blagonaklono. Poče se ritati i bjesomučno poskakivati.

Zaključivši da nije pravi trenutak za blago postupanje sa životinjom, McAllister stisne šaku i udari ga između očiju. Učinak bješe izvanredan. Napola ošamućena, životinja odmah prihvati jahača kao novog gospodara.

McAllister potjera konja na jug, zatim skrene prema istoku. Zastane tek kad je zaključio da je nasuprot pećini. Tu sjaše, pažljivo sveže konja za velik kamen i otpuže do ruba klanca. Pritaj se u zaklonu, promatrajući kraj ispod sebe.

Slutio je da Apaš sada, pošto je pokušao iznenaditi čovjeka u pećini, čeka da se on vrati. Zacijelo mu je pripremio sjašedu. Dakle, mora čekati.

Još nikada nije čekao tako dugo. Stringer je već, vjerojatno, pomislio da je poginuo ili pobjegao.

Oko podneva Indijanac nasluti da nešto nije u redu i odlučio se vratiti do svog konja.

Sunjao se vrlo oprezno, ali ne tako da ga ne bi vidjelo McAllisterovo sokolovo oko. Kad se približio onom mjestu gdje je ostavio konja, bio je odlična meta.

Znajući da je to borba bez milosti, McAllister opali. Tim hicem riješi sve. Ipak, osjećao je griznju savjesti jer su ga zadivjeli Apaševa upornost i sposobnost, ali kad je pomislio što bi Indijanac učinio s njim da je mogao, griznje savjesti nestade.

Ustane i mahne Stringeru, koji odgovori mahanjem.

Uzjahavši, morao je opet voditi kratku bitku s konjem, ali je brzo pokazao tko je gazda.

Sada su imali dva konja, a tako i veće mogućnosti da se izvuku iz pustinje.

Zadovoljno je pustio konja da galo-pira.

Opasnost je uočio tek onda kad se strelica zabila konju u prsa i kad je perje na njezinu kraju zatitralo.

Iz konjića izleti život kao zrak iz probušena balona. Još prije jedne sekunde hitro je trčao, poput divna stroja od mesa, kosti i krvi, a sada se kao komad beživotne gline rušio u prašinu. U tom, posljednjem času zbacio je jahača preko glave.

McAllister tresne na zemlju. Pri tome izgubi pušku.

Premda ošamućen, sasvim dobro je znao da će njegovi potezi za slijedećih nekoliko sekundi odlučiti o tome hoće li ostati živ ili će umrijeti.

Nalazio se na čistini, a napadač je bio u zaklonu i, vjerojatno, već namještao drugu strelicu na tetivu luka.

Strelica je pogodila konja zdesna, i to pod blagim kutom, pa je bilo očito da je protivnik negdje ispred, malo zdesna.

McAllister ugleda ondje grmlje i stijenje, udaljeno samo dvadesetak metara. Pogled mu nije bio bistar jer je udario glavom o zemlju. Vrtjelo mu se, a desno ga je rame boljelo kao da ga je slomio. Ipak, trebalo je da izvuče revolver iz korica brže nego ikada i da pogodi prvim hicem.

Ali, kako će pogoditi kad ne vidi metu?

Obuhvati desnom šakom drven držak svog starog revolvera, i odmah mu bol iz ramena prostruji poput va-

tre kroz tijelo. Usprkos tome, izvukao je revolver spretno i brzo i palcem napeo kokot.

Opet ga je poslužila sreća. Indijanac je baš u tom času htio ispaliti drugu strelicu. Kako bi to učinio, morao se pokazati. Pojavio se nekoliko metara udesno od onog mjesta gdje ga je McAllister očekivao i time ga je iznenadio. Skrene revolver prema protivniku i opali. Učinio je to prekasno da bi ga mogao pogoditi, ali ga je još uspio omesti pri gađanju. Zaprepašten i zbunjeno očekivanim hicem, Apaš ispalio strelicu u zemlju tridesetak centimetara od protivnika.

Vidjevši da je promašio, Indijanac se pokušao vratiti u zaklon, ali nije mogao donijeti tu odluku i provesti je u djelo brže nego što se može napeti kokot dobro podmazana revolvera.

Ovaj put metak pogodi. Apaš nestane s vidika.

Jesam li ga ubio, pomisli McAllister. Nesigurno ustane, ne skidajući pogled s mjesta gdje je Indijanac iščeznuo, i napne revolver.

Već u slijedećem trenu spozna da ga nije ubio. Možda je ratniku ponesalo strelicu, a možda je bijes nadvladao razum; bilo kako bilo, iznenada je izgrmio iz grmlja, krvava lica jer mu je metak okrznuo glavu, i navalio.

McAllister je za tren stajao ukočeno, zaprepašten tim prizorom. Tada u protivnikovoj desnici spazi nož, spontano podigne revolver i opali.

Apaš se tako zatrčao da je prošao kraj njega i srušio se tek kad se spotaknuo o leš konja.

McAllister ga je zapanjeno promatrao. Koliko ih još ima tu, zaboga? Osvrne se, silno napetih živaca, ali ne opazi ni ne začu ništa.

Napuni revolver, spusti ga u korice i potraži pušku. Otpuhne prašinu s nje, pa krene kroz klanac, vjerujući da mu se više ništa ne može dogoditi. Htlo je pronaći Apaševa konja. Bio mu je potreban. No, ne nađe ga, pa naposljetku zaključio da su se oba Indijanca vratila na istom konju. To je bilo čudno, ali istinito.

Stigavši do strmine, uhvati se u užu i lako popne. Zatekne Stringera u groznici; brbljao je svakakve gluposti i mislio da večera s nekim bankarom i njegovom ženom.

— Samo to mi je još trebalo — promrmlja McAllister.

Potišteno umota ranjenika u gunj i donese mu ledene vode. Potom zapali lulu i zagleda se u klanac. Činilo mu se da nitko na svijetu nema takvu smolu kao on.

Uto poče kišiti; iz olovnog su neba lijevali pravi slapovi. Neko je vrijeme stajao na kiši i uživao; zaželeo se već kišnih kapi.

Možda život ipak nije sasvim ružan, pomisli.

U pećini su ostali tri dana, a dva je padala kiša. Klanac ispod njih je preplavila voda, jer čak ni žedna zemlja nije mogla popiti sve ono što se sručilo iz neba.

Stringer je buncao još dvadeset i četiri sata, a onda je donekle došao k sebi. Rana, premda velika i ružna, nije se upalila, i vidjeli su se već prvi znaci zacjeljivanja.

Razgovarali su vrlo malo. Stringer je bio bolestan, a McAllistera je mučila spoznaja da je ubio nekoliko ljudi. Nije to učinio prvi put, ali svaki put se osjećao sve gore i gore. Sve više mu se gadilo nasilje. Oružje je za njega postalo samo sredstvo da preživi, a više nije bilo nešto čime bi se dičio. Izmijenio se s godinama, pa je sažaljivo gledao one vršnjake koji su se još djetinjasto ponosili vještinom pri izvlačenju revolvera i pogađanju mete. Ukratko, gubio je svoje romantične nazore i upoznavao svijet onakav kakav jest.

Trećeg dana, kad je kiša prestala i među sivim oblacima se mjestimice pojavilo plavetnilo, klanac je otkrio svoju ljepotu koju je ranije skrivao. Suho se grmlje iznenada zazelenjelo, pa je bilo melem za oči koje su s danima škiljile na jarkom pustinjskom suncu. U sredini klanca se pojavio potok, a šipražje na njegovim obalama je oživjelo.

McAllister sputa konju prednje noge i pusti ga u klanac da se sâm brine o sebi, jer je imao još samo šaku zobi za njega. Postojala je opasnost da se u blizini još šunjaju Indijanci, no morao je riskirati. Ako se konj ne najede, neće biti sposoban ni za što.

Rado bi bio potražio divljač, ali se nije usudio ostaviti Stringera dugo nasamo, opet zbog Indijanaca. Smatrao se odgovornim za njega.

Cetvrtog mu je dana otvoreno rekao istinu.

— Moramo krenuti. Ponestalo nam je hrane.

— Dobro. Spreman sam.

— Morat ćemo jahati sporo zbog tvoje noge — napomene McAllister. — Trebat će nam najmanje dva dana da se vratimo u San Sebastian.

— Nećemo se vratiti. — Stringer se podigne na lakat. — Produžit ćemo kroz pustinju.

McAllister se iznenadi.

— Hej, ne možemo to učiniti! Pred nama je stotinu i pedeset kilometara pustinje. Ne bismo uspjeli, a i ne postoji nikakav razlog da to pokušamo.

— Produžit ćemo, McAllisteru — ustraje Stringer. — Moram stići u Crewsville.

McAllister malo razmisli, pa odgovori:

— Ne dolazi u obzir. Vratit ćemo se. Kad ti rana zacijeli, možeš poći kamo god želiš.

Stringerovo se lice izmijenilo. Mišići, mu se napnu, a oči postanu tvrde.

— Lijepo te molim, moram stići u Crewsville.

— Doista mi je žao, ali ja odlučujem. Vratit ćemo se. Ponestalo nam je hrane, a ni municije nemamo mnogo.

— U pustinji sada ima dovoljno vode. — Stringer još nije popuštao. — Možemo dan, dva bez hrane. Bitna je voda.

— Niti govora — odlučno će McAllister. — Vratit ćemo se.

Stringer ga je za tren promatrao, a onda se opusti i legne.

McAllister odnese sedlo u klanac i uhvati konja. Osedla ga, zatim se vrati po Stringera. Očekivao je da će se još buniti, no on je šutio. Naslanjajući se na McAllistera, sišao je niz strminu do konja. McAllister ga oprezno podigne u sedlo, objesi njegovu pušku o unkaš, a onda krenu.

McAllister je šutke vodio konja. Do izlaza iz klanca nisu progovorili ni riječ. Kad je ovdje htio skrenuti na istok, iznenada se javi iza njega Stringer.

— Ideš na pogrešnu stranu. Skreni prema zapadu.

McAllister se okrene i opazi da je Stringer izvukao svoj kolt i uperio ga u njega.

— Ne budali!

— Lijepo sam te molio — odvratilo Stringer — ali me nisi htio poslušati. Revolver uvijek ima konačnu riječ.

— Misliš da bi mi mogao prijetiti sve do Crewsvillea?

— Potreban si mi, ali mogao bih i bez tebe.

— A što onda ako odbijem? — zapitalo McAllister, uzdahnuvši.

— Ne možeš birati. Razoružat ću te i produžiti.

— A ako ne bacim oružje?

Stringer je nekoliko trenutaka šutio.

— Tada ću te ubiti — promrmlja.

— Aha, spustili smo se do temeljnih načela!

McAllister trzne konju glavu uvis, a kad se životinja propela skoči najprije udesno, pa ulijevo. Stringer je mogao opaliti samo udesno prije nego što je odletio sa sedla. Pao je na leđa i zaškrgutao zubima od boli. Kad je McAllister pokupio revolver, koji mu je već ispao iz ruke, izgledao je kao da će se onesvijestiti.

— Eh, budalo — reče McAllister bez srdžbe.

III

Kretali su se na istok, prema San Sebastianu. Stringer je jahao, a McAllister je hodao iza njega, držeći uže privezano za sedlo. Nosio je obje puške i oba revolvera. Vladao se prilično kiselo prema Stringeru, što je bilo i shvatljivo u tim okolnostima.

Suprotno većini jahača, McAllister je rado hodao. Korak mu je bio lak i dugačak, pa je lako gutao kilometre. Užitek mu je kvarila, međutim, strašna vrućina.

U podne su zastali na obali potoka, koji su kiše napunile vodom.

McAllister je pomogao Stringeru da sjaše i donio mu vode u šeširu. Stringer se napio, zahvalio i legao da

se odmori. Vidjelo se da ga je jahanje iscrpjelo.

Nakon toga je McAllister stavio obje puške podalje od njega i odveo konja da ga napoji.

U tom času se Stringer podigne na lakat.

— Sto mu gromova! — uzvikne i zagleda se mimo njega, dok mu je lice izražavalo iznenađenje i zaprepaste-nje.

McAllister se hitro okrene na tu stranu, a desnica mu se naćonski spu-siti na revolverski držak.

Stringer bez oklijevanja baci kamen i pogodi ga u glavu. Konj poskoči u stranu, a McAllister se sruši na pije-sak.

Stringer žurno otpuže do pušaka, uzme svoju i dopuže do obale. Opazi da McAllister leži na rubu vode. Prem-da ga je rana na nozi jako boljela, izvrne McAllistera na leđa i oduzme mu svoj kolt. Spustivši ga u korice, nekoliko je časaka promatrao onesvije-štenog, zatim mu pokrije šeširom lice.

Ovdje ima, dovoljno vode, McAlli-ster se može napiti do guše prije nego što počne pješatiiti.

Odluči da se i on napije. Kad mu se trbuh već nadio od vode, polije lice i šiju, pa otpuže do konja. Uhvati se za stremen i ustane. Nakon nekoliko se pokušaja nađe u sedlu. Sjedeći na ko-nju, sjeti se još jednom McAllistera. Pretraži bisage. U njima je bilo samo nekoliko zalogaia hrane, a oni će mu biti prijeko potrebni. No, nađe i met-ke za pušku. Njih baci u prašinu. Ba-rem toliko je ćugovao McAllistera.

Potjera konja kroz vodu i vrati se u pustinju.

McAllister se nije micao više od sata, a kad se pomaknuo, pomisli da mu je lubanja razbijena i da će mu oči ispasti iz glave. Nije se sjećao niće-ga. Kad je sjeo, sve se mahnito zavrt-jelo oko njega, osjetio je mućninu i počeo suho povraćati.

Tada se sjeti Stringera. Sjeti se posljednjeg trenutka dok je bio pri svijesti.

Pokrije lice rukama, stideći se. Na-sjeo je kao obićan glupan.

A onda postane svjestan situacije u kojoj se našao. Najgore što se može dogoditi u takvu kraju jest ostati bez

konja. Nije se morao osvrnuti znao je da su Stringer i konj nestali.

Ćetvoronoške je ušao u vodu i pio dok nije počeo povraćati. Nakon toga se osjećao malo bolje, ali ga je glava boljela neizdržljivo. Naposljetku usta-ne i potraži revolver. Našao je i puš-ku i metke. Znaći, iako ga je nasama-rio, Stringer nije najgori podlac na svijetu. Bila je mala utjeħa.

Strpavši metke u džep, sjeo je i za-mislio se.

Zaslijepljen bijesom, u prvi je ćas htio krenuti u pustinju po Stringerovu tragu, hodati danonoćno dok ga ne stigne i ubije. No, razmislivši shvati kako ne bi bilo pametno da umre u pustinji zbog takva kujinog sina.

Preostalo mu je samo to da se vrati u San Sebastian. Za to su potrebna najmanje tri dana. Ondje će se naći među ljudima i napuniti trbuh ukus-nom hranom. Poslije može otići kamo god želi i potpuno zaboraviti Stringe-ra. Ipak, znao je da to neće učiniti. Neće mirovati dokle god ne šćepa onog lukavca.

Osim toga, nigdje ne bi mogao dobi-ti onakva konja kao što je njegov, pa ga mora naći.

Pošto se donekle smirio, odlućiio je da ne ide u San Sebastian po toj vrućini. Krenut će noću. Legne u sjenu oblićnjeg grma. U glavi mu je neki ćavao neumorno bubnjao, ali je goto-vo odmah zaspao.

*

Probudio se u suton. Sjeo je, pogle-ćao oko sebe i opazio da je potok već gotovo presušio. Poćeo je piti, i pre-stao je tek kad mu se učinilo da će mu se želudac raspuknuti. Napunio je šešir i izlio vodu po glavi, pa je kre-nuo.

U ponoć je još hodaćo. Znao je da je pedesetak kilometara od mješta gdje ga je Stringer onesvijestio jama s vo-dom. Hodaćo je brzo i nije se zaustavio cijelu noć, a glavobolja je postepeno slabila. Do jame s voćom stigaćo je baš kad je izlazićo sunce. Bio je zadovoljan svojim uspjehom.

Napio se i zavukao među stijenje iznad jame. Ni ondje nije bilo baš mnogo sjene. Kad se sunce popelo na nebo, ćinilo mu se kao da leži u peći,

no bio je umoran kao pas i želio se probuditi blizu vode.

U toku dana probudi ga rzanje. Ustao je i ugledao pet Indijanaca kako piju i napajaju konje. Na njegovo sreću, nisu opazili da je on u blizini. Njegovi mokasini su ostavili na stijenama vrlo malo tragova. Nekoliko ga je časaka mamila pomisao da se pokuša dočepati kojeg od konja, ali se odupro tom iskušenju. Bilo je previše protivnika, a možda ih u blizini ima još. Stoga se pritajio i odahnuo kad su odjahali.

Opet je zaspaao i probudio se u svjetle predvečerje.

Odmah je začuo tapkanje papaka i, pogledavši iznad stijenja, ugleda dolje nekoliko srna. To ga malo iznenadi, jer je vjerovao da su u to doba godine dublje u brdima. Zaključio da su Indijanci već daleko i da smije opaliti. Odabere jednog srndaća i pogodi ga. Ostale se životinje razbježe. Budući da je bio već gladan kao vuk, žurno razreže srndaća i pojede sirovu jetru. Onda odreže oba buta, sveže ih uzicom i prebaci preko ramena. Kad se posve smračilo, krene na put.

I te je noći prešao pedesetak kilometara. U hladnu zoru, našavši se među visokim drvećem i u dobru zaklonu, zapalio je vatru i ispekao meso. Činilo mu se da mu hrana nije još nikada tako prijala. Najeo se do sita i ispružio na tlu.

U zalazak sunca pojeo je ostatak buta i ponovno krenuo. Oko ponoći stiže do ceste za San Sebastian i krene njome. Postojala je mogućnost da će na nekoga naići, možda, čak i dobiti konja.

To se i obistinilo. Pred zoru je naišao na neku karavanu što se ulogorila kraj puta. Javivši se sa sigurne udaljenosti, dozna da je vodi Chet Mellor, njegov stari znanac; prije nekoliko godina radili su kao kočijaši između Tucsona i Crewsvillea. Chet se obradovao ugledavši ga, dao mu doručak kakav nije odavno jeo i kazao mu da mu može posuditi svog konja.

Premda je pješao cijelu noć, dobro jelo i mogućnost da stigne do grada za nekoliko sati dadoše McAllisteru novu snagu. Zahvali starom drugu i

obeća da će mu ostaviti konja u javnoj konjušnici.

— Mogao bi mi i platiti neko piće — reče mu Chet dok su se rukovali.

— Otići ću prije nego što ti stigneš u grad.

— Tako? Slušaj, nisi mi ni rekao zašto pješaciš.

— U pravu si, nisam rekao.

McAllister mahne, okrene konja i natjera ga u galop. Kad onaj lupez Stringer stigne u Crewsville, iznenadit će ga dobrodošlica.

IV

McAllister je ujahao u San Sebastian oko podneva. Sunce je bilo visoko na nebu, pa su svi razumni ljudi spavali. Zgoljavi bivši kauboj koji je upravljao konjušnicom, nije bio oduševljen što ga je probudio, pa je sav posao prepustio McAllisteru.

Smjestivši konja u staju, McAllister ode u krčmu. Brzo popije dva viskija, zatim polako dva piva, a potom pojede velik odrezak s prženim krumpiri- ma i popije crnu kavu.

Okupao se i obrijao, zatim je kupio čizme i otišao u hotel. Vratar je spavao.

Prođe kraj njega, popne se stubama i pokuca na vratima prve sobe.

— Naprijed — javi se neki glas.

McAllister uđe i ugleda čovjeka na krevetu; sklopio je ruke iza glave i pušio tanku cigaru. Lice mu je bilo tvrdo, oči hladne a nos slomljen; nedvojbeno nekoliko puta. Na desnom mu se obrazu vidjela brazgotina od noža.

— Štepao si ga? — zapita čovjek na krevetu, bez ikakva uvoda. Mrsco mu je bilo trošenje riječi.

— Nisam. Naprotiv, umalo je on štepao mene.

Čovjeku na krevetu su iznenađenja ponajčešće bila posve strana, ali ovaj put pokaže da je iznenađen. Sjedne i žustro izvadi cigaru iz usta.

— Što je? — zapita. — Prestar si za taj posao, ili je posrijedi nešto drugo?

— Nešto drugo.

— Pričaj!

McAllister privuče stolicu, zajaše na nju i nasloni se rukama na naslon. Bio je vrlo umoran, osim toga, slutio je da bi ovako mrzovoljan mogao svaki čas planuti. Ispriča što se zbilo, nastojeći da bude što kraći.

— Nasjeo si kao kakav balavac, a ja sam bio budala i pouzdao se u glasine o tebi — progundā čovjek na krevetu. — To mi je dobra lekcija.

— Ako ti možeš bolje, prepuštam ti posao.

Čovjek ustane. Dok je ležao na krevetu, doimao se visokim, a zapravo je bio onizak i zdepast. Činilo se da bi mogao golim rukama savladati bilo kojeg protivnika na dvije ili četiri noge.

— Budeš li drzak prema meni, McAllister, pokazat ćeš se.

— Nisi ti moj starješina. Samo si me unajmio, i to je sve.

Čovjek ga je pogledao kao da bi ga najradije prelomio nadvoje.

— Da, ja sam te unajmio — reče — pa je odlučujem umjesto tebe. Bitno je što ja mislim.

— Nije potrebno da činiš bilo što umjesto mene. Ispričao sam ti što se dogodilo samo zato što sam ljubazan i pristojan. Mogao sam te poslati do vrata i otići.

Čovjek priđe prozoru i zagleda se na ulicu. Kad se okrenuo, glas mu je bio drukčiji.

— Jesi li sasvim uvjeren da je taj Stringer čovjek kojeg tražimo? — upita.

— Ne, nisam, ali odgovara opisu, a i njegovi su postupci sumnjivi.

— Ako je on onaj pravi, onda smatra da mu je potjera za petama. Stoga je krenuo u pustinju. Ni jedna potjera n. bi rado ušla u taj kraj. Jedno s drugim, on nema baš velike nade da će preživjeti. I ti si rekao da vam je ponestalo hrane.

— Ima on mog konja, a taj će ga konj odnijeti kroz pustinju.

— Možda ja ne vjerujem toliko u tvog konja — progundā zajedljivo čovjek.

McAllister ne odgovori. Samo ga je promatrao.

— Onda, što namjeravaš? — zapita napokon čovjek.

— Nabaviti odmorne konje i jahati oko pustinje. Budem li se često prem-

ještao s jednog konja na drugog, uhvatit ću ga. Želim se svakako dočepati svog starog konja.

Čovjek zagundā. Glava mu se izgubi u oblaku dima koji je srdito puhnuo prema stropu.

— Jesi li ikome govorio o tome? — upita.

— Nikome. Pa, obećao sam ti.

Čovjek opet zagundā. Vidjelo se da ne bi vjerovao ni vlastitoj majci.

— Dobro, što je tako tajnovito u tome? — upita McAllister. — Ja tražim za ubojicom i imam nalog za hapšenje.

— Rekao sam ti već: u to je upletena politika. Vjerovao ili ne, ako ne uspiješ, možda srušiš vladu. Dabome, to je nepojmljivo za tvoj sićušni mozak, ali je istinito. Taj je čovjek obavio neke prljave poslove za nekoliko uglednih ljudi. Možda je na kocki sigurnost zemlje. Više ti ne smijem reći. Uhvatiš li tog čovjeka, možda se spasi dobar glas. Da ti bude jasnije, mogu ti reći da nekoliko vrlo moćnih ljudi očekuje tvoje rezultate.

— Dobro. — McAllister ustane. — Doves ću ti ga živog i spremnog da pjeva kao kanarinac.

— Nećeš dobiti ni paru dok to ne učiniš.

— Razumije se. — McAllister pođe prema vratima.

— Je li te itko vidio kad si se penjao u moju sobu?

— Nije.

— Još nešto. Jesi li svjestan da tvoja zemlja ovisi o tebi? Sada ti se pruža prilika da učiniš nešto vrijedno umjesto da besciljno lutaš naokolo.

— Svakako — odvratī ozbiljno McAllister i izide.

Vratar u predvorju se probudi i pogleda ga pospano.

— Oprostite — reče — vi ste odsjeli u nas?

— Dabome!

— Smijem li vas upitati kako se zovete?

— Abe Lincoln.

U konjušnici McAllister probudi žgoljavog bivšeg kauboja i upita ga zna li gdje se prodaju najbolji konji.

— Ovdje — reče žgoljavac.

— Dokažite! Upravitelj konjušnice, gundajući, krene do obora.

Pogledavši konje, McAllister zaključio da je na pravom mjestu. Odabere dva konja i počne se pogađati oko čijene. To cjenkanje potraje dvadesetak minuta. Kad je napokon kupio konje, krene u trgovinu i kupi municiju i hranu.

Nakon toga je odspavao u konjušnici na sijenju. Bivši kaučoj ga je, prema dogovoru, probudio jedan sat nakon što se smračilo. Čak ga je ponudio večerom.

McAllister je rado prihvatio. Dobro se najeo, i odmah se osjećao čilim. Osedlao je konje i krenuo.

Crewsville je bio udaljen tri dana jahanja. Namjeravao je prijeći taj put za dan i po. Da je to bilo kome rekao, proglasili bi ga budalom, no znao je da može uspjeti. Htio se dočepati svog konja. Dabome, zanimao ga je i Roy Stringer.

U početku je jahao na doratu, a mrkalj ga je spremno pratio.

Jahao je cijelu noć, zaustavljajući se samo kad je htio promijeniti konja. Do svitanja je već prilično iscrpio oba konja i činilo se da više nisu raspoloženi za trčanje.

Ovo je tek početak, pomislio je smještajući se.

Stigao je do jednog izvora među stijenjem. Tu je voda bila vrlo bistra i ukusna. Napio se i napunio obje čuture, a dopustio je i konjima da piju, ali ne toliko da bi postali tromi. Potom se udaljio oko dva kilometra, jer je znao da bi izvor mogao privući i ljude koje ne želi sresti. Htio je izbjeći sve što bi ga na neki način moglo zadržati. Dao je konjima zobi, a potom ih je pustio da pasu. Odspavao je jedan sat u sjeni, a onda je osedlao dorata i opet krenuo.

Tog su dana oba konja upoznala prave muke. Kasali su na zapad do podneva, usprkos paklenoj vrućini, i na njima su se već jasno vidjeli znakovi umora. Kad stignu na cilj, neko vrijeme neće biti sposobni ni za što, mislio je McAllister.

Dopusti im da se odmore jedan sat i ponovno krene.

Pred večer je ugledao na jugu neke jahače i odmah skrenuo prema sjeveru, kako bi ih se riješio; nije znao

tko su, ali je htio izbjeći bilo kakav rizik.

U sumrak se zaustavio da bi malo odmorio konje i ovlažio im gubice vodom iz čuture. Znao je da će do vode stići tek oko ponoći.

Kako bi stigao do te vode, morao se malo penjati, pa je to još više umorilo oba konja. No, osvježili su se na potociću s petnaestak centimetara vode. Dao im je ostatke zobi i pregledao kopita. Zasad su se dobro držali.

Međutim, te noći mrkalj je izgubio potkovu. Zaustavivši se i pregledavši mu nogu, McAllister je otkrio da je i ozlijedio kopito. To ga je oneraspoložilo, jer je znao da od sada može jahati samo na doratu.

Produžio je kroz noć, a kad je svanulo i opet se užarilo sunce, zaključio je da ga dorat neće donijeti do Crewsvillea ako mu ne dopusti da se barem još jednom odmori.

Stoga je, kad se sunce našlo visoko iznad njega, pronašao oskudnu sjenu, pustio konja da pase i odmarao se oko tri sata. Tada ga je ponovno osedlao i uzjahao. Međutim, dorat je kasao sporije nego prije i povremeno je išao samo korakom. Tako stigoše do jame s muljevitom vodom i osvježe se.

McAllister je ostao jedan sat kraj te jame, dremuckajući malo dok se konj odmarao. Prije nego što je opet uzjahao, izvadio je iz džepa nalog za hapšenje i pažljivo ga pročitao.

Sjetivši se onog čovjeka s ožiljkom u hotelu, požali što ga goni njega umjesto Roya Stringera.

V

Crewsville se nije izmijenio otkad ga je posljednji put vidio. Bilo je to malo pospano meksičko selo iz kojeg se polako razvijao američki grad. Još nije doprla željeznica, pa su grad oskrbljivale spore karavane, u kojima su kola vuđi volovi. Crewsville je bio središte za zlatne rudnike u brdima pod kojima se ugnijezdio i rijetke rančeve što su se nekako uspijevali održati na suhim pašnjacima.

Stanovništvo se sastojalo od Tekšana, Jenkija, Židova, Engleza, Nizozemaca, Talijana, Grka i nekoliko Kineza, koji su zarađivali za život perući rublje i stoga bili tema grubih anglosaksonskih šala. Živjelo je tu i nekoliko, samo nekoliko, uglednih žena koje su nastojale u ovoj divljini očuvati načela istočne civilizacije.

Zakon se tu još nije čvrsto ukorijenio. Gradski šerifi, okružni šerifi i savezni šerifi, predstavljali su najblaže rečeno, političke stranke. Gradski šerif, neki Tom Peters, bješe kockar, suvlasnik mjesnog bordela i otvoreno povezan sa stočarima koji su krali goveda i konje i dobili nadimak kauboji. Okružni šerif, Dick Pollard, pripadao je suprotnoj strani koja je imala drugi bordel i bavila se krijumčarenjem preko meksičke granice. Nekoliko su ga puta jayno optužili zbog oružane pljačke poštanskih kočija. Oni koji su ga optužili bjehu sada mrtvi; ubile su ih, kao što je izjavio mjesni sudac (šerifov prijatelj), nepoznate osobe.

McAllister odvede svog izmučenog konja u javnu konjušnicu što je pripadala jednom ortaku kauboja. Pričalo se da on prodaje konje koje kauboji ukradu. Bio je vitak, s povezom preko jednog oka; govorilo se da je izgubio to oko zato što je zavirivao u tuđa posla.

— Stizete izdaleka i niste štedjeli konja — reče on pogledavši dorata.

— Imate samo jedno oko, ali vam ništa ne promakne — odvrati McAllister.

Ne želeći nastaviti razgovor, ode. Odluči da odmah posjeti dva čovjeka u gradu koji se nisu upetljali u mjesnu politiku. Takvo njihovo držanje je dokazivalo da su pametni i odlučni, jer nije bilo lako ostati po strani; morali su izdržati kojekakve pritiske.

Prvi je bio Hardiman Smith, Tekšanin koji je imao unosno prijevozničko poduzeće. Morao je biti žilav i spretno kako bi spriječio obje suprotne stranke da mu odgrizu komad njegova poslovnog kolača. Navršio je pedeset godina, govorio je tiho i nosio naočale koje su stvarale lažan dojam da je bezopasan. Trebalo mu je mnogo vremena da se razljuti, a još više da se smiri pošto bi se razbjesnio.

Srdačno je dočekao McAllistera u svom uredu, ponudio mu stolicu, natiočio piće i zapitao o novostima.

— Nemam vremena za novosti, Hardy — reče McAllister. — Tražim jednog čovjeka.

— Već ga žalim — odvrati Smith. — Kako se zove, a ako nema ime, kako izgleda?

McAllister mu reče da se zove Roy Stringer i potanko ga opiše.

— Jaše na mom konju — doda.

Smith podigne obrve. Ne, u gradu nije bilo takva čovjeka, odgovori: ako je i bio tu, on ga nije vidio. Ta je mogućnost bila vrlo malena. Uvijek ga je zanimalo tko je došao u grad a tko otišao.

— Pitaj Bacu — predloži.

— Hoću — reče McAllister popije piće, zahvali Smithu i napomene da će se još vidjeti.

Emilija Bacu je zatekao, kao što je i očekivao, okruženog ostalim Bacama. Bilo ih je više od dvadeset: braće, sestara, bratića, ujaka, tetaka. Ta je obitelj bila vrlo složna. Ako bi se nešto reklo jednom Baci, svi ostali bi to saznali već za jedan sat, ali vijest ne bi prodrla izvan tog kruga. McAllister baš nije bio povjerljiv prema ljudima, ali Emiliju bi u svako doba povjerio svoj život. Ili ženu, da je ima. A veći dokaz ne postoji.

U Emilijevoj kući, gdje su ga posluživale jedna tetka, jedna sestra i dvije kćeri, McAllister je jeo, i jeo, i jeo. I pio vino. Opisao je čovjeka kojeg traži, a svi Bace zaničekaše glavama. Nema takva čovjeka u Crewsvill'eu. A ako su to oni kazali, onda je to morala biti istina.

Stoga je McAllister popio još vina, možda i više nego što je bilo potrebno, premda to nikome ne bi priznao. Naposljetku ga smjestiše u Emilijev krevet. Spavao je deset sati.

Probudivši se, suočio se sa činjenicama. Zacijelo je izgubio čovjeka kojeg traži. A, što je možda još važnije, izgubio je svog konja. Stringer je zaglavio u pustinji ili je, što je vrlo moguće, uspio stići do granice i sada je u Meksiku. Na onakvu konju nije ništa nemoguće.

— Znaš li nekog konja koji bi bio dorastao mome? — upita Emilija.

— Naravno — odgovori Meksikanac na španjolskom, kojim je i McAllister vrlo tečno govorio.

— Možeš li mi ga pokazati?

— Mogu i hoću. Hajdemo!

Uputiše se prema rubu meksičkog dijela grada. Ondje je, ispred vrba na obali lijene plitke rijeke, bio obor s desetak konja. Nasloniše se na ogradu. McAllister opazi da su to španjolski konji; nikad nije vidio bolje.

— Kome pripadaju ti konji? — upita.

— Meni.

— A koji je najbolji među njima?

Emilio sliježe ramenima.

— Ti tražiš konja, ti ga i odaberi.

McAllister počne prelaziti pogledom po konjima. Ubrzo mu zapne za oko jedan dorat; vitak ali pun snage.

— Onaj dorat — reče.

Emilio se nasmije i zadovoljno pjesne rukama.

— Znao sam da ćeš ga spaziti.

— Hoćeš mi ga prodati?

— Neću. Takav se konj ne prodaje. On je neprocjenjiv.

— Ali, mislio sam...

— Re-ming-to-ne — reče Emilio Baca, naglašujući svaki slog i uhvativši McAllistera za nadlakticu. — ti i ja ćemo se dogovoriti. Dat će ti ga. A kad pronađeš svog konja, vratit ćeš mi ga.

McAllistera zapanji takva velikodušnost. Znao je što znači taj konj Emiliju.

— Ali, možda i ne pronađem svog konja.

— Onda ćeš imati još boljeg.

— Što mogu reći?

— Čemu govoriti? Gledaj, dotrčat će kad ga pozovem...

Emilio vikne, a konj odmah načuli uši kaskajući prema njima. Ispruži glavu iznad gornje prečke na ogradi i McAllister mu pogladi meku bijelu gubicu.

— Nikada nećeš morati da ga hvataš užetom — reče Meksikanac. — Pripitomio sam ga onako kako me učio stari Juan Baca. Nikada nisam ratovao s njim i bio grub. Na njemu možeš jahati bez žvala i mamuža. Okrenut će se na ženskoj maramici i trčat će dok mu ne pukne srce. Divan je taj konj. Ako on ne uspije uhvatiti tvog konja,

onda ga ne može uhvatiti nijedan na svijetu.

*

McAllister iskuša konja, pregazivši rijeku. Htio je upoznati njegov korak, i bio je sve zadovoljniji. Konj je slušao zapovijedi koljenima, i u hipu bi prešao u galop. Vidjelo se da rado trči.

Znao je da takva konja nema nadasleko i naširoko. Ujahao je u brda. Konj se, siguran na nogama, popeo bez napora do visoka grebena; nije se ni zapuhao.

Takav bi konj trebalo da ima neko plemenito ime, pomisli McAllister, a zove se samo Chico.

Kad je sjahao, konj je pokorno ostao kraj njega, grickajući travu.

Zapalivši lulu, McAllister dopusti mislima da lutaju. Znao je da ga one, ako im prepusti na volju, uvijek dovedu do cilja.

Razmišljao je o Royu Stringeru i onom čovjeku u hotelskoj sobi. Razmišljao je o dojmu koji je ostavio na njega taj čovjek s brazgotinom i o onome što mu je učinio Roy Stringer. Jedina olakšavajuća okolnost za Stringera bješe to što ga nije ubio i što mu je ostavio oružje. Znači, nije posve bezosjećajan. A onaj čovjek s ožiljkom opisao ga je kao bezobzirnog.

Donekle se čudio tome.

Ponajviše ga je mučilo pitanje: Da li je Stringer u pustinji, mrtav ili živ, ili je već južno od granice?

Na to nije mogao pouzdano odgovoriti.

Treba da osobno provjeri. Samo, kako da pronađe čovjeka u pustinji?

U mislima je vidio kartu cijelog kraja i proučavao je. Kako je daleko mogao stići Stringer ako se uputio prema Crewsvilleu? A kojim je putem krenuo ako mu je cilj bila granica?

McAllister se napokon odlučio, no znao je da bi ta odluka mogla biti pogrešna. Uzjaše Chica i počne se u laganim galopu vraćati prema gradu.

Emilio Baca mu dotrči u susret.

— Znam, nije ni potrebno da te pitam što misliš o konju.

— Ne, nije — odgovori McAllister i skoči na zemlju.

VI

Jašući kroz pustinju, znao je da su mu sada jedini neprijatelji žeđ i Apaši. Kako bi smanjio tovar na Chicu, poveo je jednu mazgu kojoj je bilo potrebno vrlo malo da bi preživjela i koja je trčala dovoljno brzo ako bi joj se poklonila pažnja. Ona i Chico su od početka pokazali da se ne slažu, pa ih McAllister nije ni pokušao sprijateljiti.

Jahao je oprezno, naročito kad bi se približio vrhu nekog grebena. Nije žurio, jer je štedio životinje na toj strašnoj vrućini.

Emilio je htio krenuti s njim. Kao okorjeli krijumčar, dobro je poznao pustinju i bile su mu poznate sve jame s vodom kao građanima Crewsvillea krčme. No, McAllister je uljudno odbio taj prijedlog, a Meksikanac ga je predbro poznao da bi bio uporan.

McAllister je ušao u pustinju sa sjevera, vjerujući da će tako naići na tragove, bilo prema Crewsvilleu, bilo prema granici.

Noć ga je zatekla prije nego što je stigao do klanca »Tri orla«, koji mu je bio cilj, pa se morao ulogoriti na čistini. Tu nije bilo vode, pa nije mogao napojiti životinje. Mijeh s vodom koji je nosila mazga i njegova četura bijahu gotovo prazni. Nije mu se sviđalo jahanje danju, dok sunce peče svom žestinom, ali nije smio gubiti vrijeme ako je htio pronaći tragove.

Sutradan ujutro ujahao je u uzani klanac, omeđen visokim liticama, i blizu sjevernog ulaza pronašao vodu. Malen izvor se nalazio visoko među stijenama, pa nije mogao odvesti do njega konja i mazgu. Stoga im je nekoliko puta donio vode u šeširu, zatim je napunio mijeh i četuru.

Tek tada produži kroz mračan i živ klanac, u kojemu do nekih dijelova nije nikada dopiralo sunce. Naježio se od hladnoće dok je polako jahao i neprestano imao dojam da ga netko odozgo promatra. Mjestimice je vidio životinjske i ljudske kosture, jer su se tu zbile dvije bitke; jednom između meksičke konjice i Indijanaca, drugi put između Apaša i američke vojne

karavane. Činilo se da tu više ništa ne raste, čak ni najkrzljivije grmlje. Cijeli se klanac doimao sasvim beživotno.

Uporno je tražio na tlu bilo kakve tragove, ali uzalud. A onda, kad se približio jugoistočnom ulazu i kad su ga sve nade već napustile, ugleda svuda oko sebe tragove konjskih kopita. Sjahao je i izbliza pogledao tu zbrku tragova; no, ma kako se trudio, nije iz njih mogao ništa zaključiti. Vidljivo je bilo samo to da su jahači bili tu poslije kiše i da ih je većina imala nepotkovane konje, što je moglo značiti da je najvjerojatnije, riječ o Indijancima.

Oprezno krene duž stijene, nastojeći da ne gazi po tragovima, a životinje su ga slijedile; neumoljivi je Chico vukao kolebljivu mazgu.

Vidjeli su se tragovi kako ulaze u klanac i kako izlaze. Vodili su samo do određenog mjesta. Skupina je jahača ušla pedesetak metara u klanac, zatim se okrenula i vratila.

Produži. Iziđe iz mračnog klanca na jarko pustinjsko sunce, popne se na dorata i odjaše oko pola kilometra na istok.

Tu naiđe na trag koji mu pokaže da je u klanac ujahalo desetak jahača. Ni jedan se nije vratio.

Nešto na suncu zasvjetluca. On se sagne i podigne sa zemlje praznu puščanu čahuru. Odgovarala bi Strignerovoj pušci »Spencer«, pomisli.

Odjaše na jug i za nekoliko minuta naiđe na tragove koji su izlazili iz klanca i vodili prema jugu.

Krećući se u široku luk, kako bi utvrdio ima li još nekih tragova, iznenada zastane. Žurno sjaše, sagne se i pregleda tragove jednog osamljenog konja.

U tili je čas znao da je tuda prošao njegov konj; prepoznao bi njegove tragove u svako doba.

Znači, dovde je njegov konj bio živ, a vjerojatno i Stringer.

Pozove Chica i krene pješice.

Tragovi njegova konja još se jednom stopiše s tragovima ostalih jahača. Bila je to uzbudljiva trka Indijanačica i Stringera, pomisli. Moj konj može nadmašiti indijanske konje, no Stringer je bio ranjen. Da li se uspio održati u sedlu?

Najednom se duboko zabrine; više nije bio načisto sam sa sobom je li uznemireniji zbog Stringera ili zbog svog konja.

Uzjaše i natjera konja u galop; maza se otraga bunila, ali se nitko nije obazirao na nju.

Kad bi se god popeo na neku uzvisinu, očekivao je da će ugledati konjski kostur. Jer, Stringera su, ako su ga uhvatili, sačuvali za zabavu. Dabome, možda je i konja prisvojio neki apaški ratnik.

Stigavši do jednog suhog korita, opazi da se tu jahač privremeno odupro neprijateljima. Uokolo je ležalo desetak praznih čahura. Vidio je gdje je konj stajao za vrijeme borbe i odahnuo je opazivši da se na njega popeo čovjek u čizmama i da je odjurio na jug.

Produži. Sada je tražio na nebu su-pove.

*

Slijedio je tragove cijeli dan; vodili su na jug. Kad je Stringer zbog terena morao skrenuti, Indijanci su mu pokušavali presjeći put, preteći ga sa strane, okružiti ga, ali ga je konj svaki put izvukao iz neprilike.

McAllister je u mislima vidio sasvim jasno tu traku; vidio je Apaše kako izvlače posljednju snagu iz svojih konja i vidio je svoga konja kako juri na jug, brzo poput strijele, ne gubeći korak. Srce mu zaigra od ponosa.

Donekle su ga zbunjivale dvije činjenice. Zašto su Indijanci toliko uporni? Kao i progonitelji i progonjeni uspijevaju tako dugo jahati po vrućini?

Divio se i Stringeru. Taj čovjek je, očito, od željeza kad je usprkos teškoj rani uspio ostati na konju.

Kad je zanoćio zaustavio se i ulogorio na tragu koji je slijedio. Dao je životinjama malo vode iz mijeha i povukao nekoliko gutljaja iz čuture.

U sedlu se našao prije svitanja, znajući da će, ako i skrene u mraku, kasnije lako naći trag.

Kad se razdanilo, ustanovio je da je doista napustio tragove, pa je naglo skrenuo. Pronašao ih je vrlo brzo. Samo, nije našao na indijanske tragove, već samo na trag svog konja.

Oklijevao je i bavio se mišlju da se vrati po tragu i ustanovi što se zbilo,

ali odbaci tu misao. Nije naročito važno što se dogodilo. Važno je samo to da su Stringer i konj produžili sami. Nekako su se oslobodili progonitelja.

Osjetio je ogromno olakšanje, napunio i zapalio luhu, te potjerao konja kasom. Više mu se nije osobito žurilo. Nakon nekog vremena Stringer je skrenuo dva, tri kilometra, zbog vode. McAllister je nađe u udubini među stijenama, a u okolini su se vidjeli blijeđi tragovi pustinjskih životinja koje su ovamo dolazile na pojljo.

Pošto je napojio konje, povuče se u sjenu. Htio je izbjeći najveću jaru i odmoriti životinje. Dao im je ostatke zobi, vjerujući da će, ako sve bude u redu, u zoru izaći iz pustinje.

Smatrao je da se Stringer uputio u Santa Catalinu, maleno naselje koje se nazivalo gradom a bilo je, zapravo, obično selo. Ondje je postojala policijska stanica i poštovao se zakon. McAllister je bio u tom naselju već nekoliko puta i dobro se zabavio. Emilio Baca je imao ondje jednog bratića koji bješe gradonačelnik, drugog koji je posjedovao krčmu i brata Porfirija, koji je posredovao između krijumčara i policije i brinuo se o tome da se ne zaborave policajci kad se dijeli dobit.

Ako je Stringer u Santa Catalini ili je samo prošao kroz nju, lako će to doznati.

Nastavio je jahati i kad se smračilo, pa se oko ponoći našao na putu za Santa Catalinu. Tu je bilo dovoljno vode i trave. Zastao je i odspavao, a sputane su životinje pasle.

U grad se uputio čim je svanulo.

S brda uokolo njega, gradić je izgledao prilično zgodno, jer su imućnije kuće bile pokrivene crijepom u španjolskom stilu. Crkva, sagrađena na vrhuncu španjolskog kolonijalnog razdoblja, bila je velika poput katedrale i nadvisivala je sve građevine. Odozgo se vidjelo i tamnozeleno drveće oko središnjeg trga.

U grad je ujahao preko starog ali čvrstog mosta i ugledao žene kako peru rublje na rijeci. Pokazale su mu svoje bijele zube kad ih je pozdravio na tečnom španjolskom.

Prešavši preko mosta, zastao je jer mu je put zakrčilo stado magaraca nad kojima je izgubio vlast starac koji ih je tjerao.

Ušavši u usku uličicu, morao se priljubiti uz zid jedne kuće dok je mimo njega šfropotala teška obiteljska kočija; na prozorima su bile zavjese i zaštićivale ugledne dame od pucanja od mog puka. Ispred i iza kočije jahali su naoružani vakeri. Bila su to opasna vremena, pa ni policija u gradu nije mogla jamčiti sigurnost bogatašima.

McAllister se uputi u krčmu Emilijeva bratića Ricarda Ramireza, debeljka tužnih očiju. Ramirez ga se sjeti i pozeli mu dobrodošlicu, no njegove su riječi bile puka uljudnost a nedostajala im je toplota. On nije nikoga volio niti su voljeli njega, ali bijaše utjecajan.

— Vidim da imate Emilijeva najdražeg konja, Don Remingtone — reče.

— Da, imam.

Dok su sjedili u hladnoj krčmi i razgovarali, donese im vino jedna od Ramirezovih kćeri, toliko lijepa da McAllister gotovo nije mogao povjerovati da je njegov domaćin posadio takav cvijet. Pretvarala se da se stidi pred McAllisterom, pa on obeća sam sebi da će provjeriti tu njenu skromnost prije nego što se vrati na sjever.

Poče ispitivati Ricarda Ramireza o rođacima, koji su, vjerojatno, tvorili četvrtinu gradskog stanovništva.

Da, bratić je još gradonačelnik i vrlo ugledan, govorio je Ricardo Ramirez i usput napomenuo da bi taj položaj bolje odgovarao njemu. A ona protuha, onaj Porfirio, još se snalazi, premda su policajci svaki dan sve pohlepniji i drskiji. Potrebna je opet neka pobuna; svaka ih pobuna privremeno smiri i opameti.

Uto uđe Ricardova žena, Dona Ana, i zagrli McAllistera. Bila je niska, već podebela, ali još divnih očiju. Pričalo se kako je trebalo da se uda za Emiliju umjesto za ovog debelog krčmara.

— Vi ste već drugi Amerikanac koji je za posljednjih dana došao u grad — reče ona. — Onaj je bio vrlo zgodan i jahao je na lijepu konju. Sve su se djevojke zagledale u njega, a muškarci su mu zavidjeli zbog konja.

Tako je, ne postavivši nikakvo pitanje, doznao baš ono što ga je zanimalo.

Pokaže da ga zanima taj razgovor, kao što su zahtijevala pravila pristoj-

nosti. Trebalo je da se raspita o konju. To se i očekivalo od njega.

— A kakva je konja imao, Dona Ana? — zapita.

Umjesto nje odgovori debeljko; vjerovao je da je pravi sluga, kakav su se tiče konja.

— Vrlo neobična konja.

— Vjerujem da nije dorastao Emilijevu Chicu.

— Svakako, u pravu ste — odvrati Ramirez. — Chico je španjolski konj, i to najbolji. Nitko pri zdravoj pameti ne bi mogao poreći da mu nema premca. Ali, onaj drugi konj... Nećete mi vjerovati, ali kunem vam se da govorim istinu, a mogu to potvrditi moja žena i kćerka: Taj konj je prošao kroz pustinju a izgledao je kao da je dokaskao iz susjedne ulice. E, to je za mene pravi konj. Bitna je izdržljivost. Slažete se?

— Slažem se. A kakav je bio taj konj? Vranac?

— Niti govora! Dlaka mu je boje cimeta. Dakle, još nikada nisam vidio tako pametna konja. Onaj Amerikanac ima vrašku sreću.

Neće je imati ako ga šćepam, pomisli McAllister.

— Jedva čekam da ga vidim — uzvike, pokazujući svoje oduševljenje konjem. — Baš me zanima taj konj. Gdje je odsjeo taj čovjek?

— Ah, odjahao je jučer — umiješa se Dona Ana.

— Priča se — obavijestio ga Ricardo — da je gost na haciendi.

Na haciendi? McAllister se zamisli. Riječ je, bez sumnje, o imanju bogatog Don Martina. Pravo mu je ime Calderon Baca. Svi Bace, s obiju strana granice, tvrde da im je on rođak, ali mu to ne govore u lice. On je drugačiji od njih; bogat je zemljoposjednik, ima bezbroj goveda, ovaca i djece s trima zakonitim ženama i brojnim ljubavnicama. Priča se da njemu, zapravo, i nisu potrebni kauboji; kad bi okupio sve svoje sinove, zakonite i nezakonite, imao bi vojsku.

Razgovor se nastavi. Potom su jeli. McAllistera je posluživala opet ona lijepa kćerka, ali je u blizini sjedila majka, pa je nije mogao nagraditi ni kratkim poljupcem. Ipak, smješkajući joj se povremeno i hvaleći je, pokazao joj je da će, ako im se ikada pruži pri-

lika da budu sami, doživjeti trenutke velike sreće. Kad ga je Ricardo poveo u sobu koju mu je namijenio za spavanje, djevojka mu je osmijehom odala da se njene misli i osjećaji ne razlikuju od njegovih.

Sutradan je McAllister šetao gradom, posjetio je ostale Bace; pozdravio je gradonačelnika i lecnuo se kad je morao popiti s njim nekakvo kiselo vino, ali je taj neugodni okus isprao iz usta dobrom rakijom koju mu je kasnije ponudio Porfirio, vucibatina kojem je mogao povjeriti sve osim žene i novca.

Porfirio je živio s ljepuškastom debeljuškastom seljankom nedaleko grada. Imao je nekoliko koza i čupavih kološi, te jednog magarca. No, imao je i dva izvrsna konja i prvorazredno oružje, uvijek ispravno.

Pozdravio je McAllistera bučno i iskreno, odmah ga poslužio pićem, pljusnuo curu po debeloj stražnjici i ponudio mu je za dvadeset dolara. McAllister nije znao da li misli ozbiljno ili ne; nikada nije mogao biti sasvim načisto s Porfirijem.

Naravno, gundao je Porfirio svojim medvjedim glasom, vidio je onog bijelca kako jaše kroz grad na konju boje cimeta. Čim je ugledao tog konja, znao je da on pripada njegovu dobrom prijatelju McAllisteru. Zar ne bi svatko razuman prepoznao konja na prvi pogled, ma koliko vremena prošlo otkad ga je posljednji put vidio? Zar je onaj čovjek ukrao konja?

McAllister ne odgovori na to pitanje. Porfirio nasluti nešto u njegovu držanju, pa ne ustraje.

— Kako je izgledao jahač, Porfirio? Opiši mi ga.

Porfirio vjerno opiše Roya Stringera. McAllister je bio zadovoljan.

— Slušaj, Porfirio, kako bi običan čovjek poput mene mogao najlakše posjetiti takva bogataša kao što je Don Martin?

Krijumčar se zamisli. Lukavo pogleda McAllistera i nasmije se u bradu.

— Reci da si njegov sin — savjetovao ga. — Tečno govoriš španjolski, a on ima posvuda sinova. Izgledaš kao mješanac, pa će pomisliti da ti je majka bjelkinja. — Pucne prstima. — Čekaj, čekaj... Sjećam se nečega. Sjećam

se da mi je Emilio jednom pričao o nekoj bjelkinji iz El Pasa. — Udari se po čelu. — E, pameti moja, kako se zvala? Aha, sjetio sam se! Zvala se Priscilla Otway. Uh, kakvo teško ime, jedva sam ga izgovorio!

— A zašto si se i trudio da ga se sjetiš, Porfirio?

— Zato što ja nikada ništa ne zaboravim. — Krijumčar kao da se začudio. — Eto, zato. Ne znam čitati ni pisati, pa moram to nadoknaditi, razumiješ?

Sat kasnije, malo ošamućen od prevelike količine rakije, McAllister je na Emilijevu lijepom doratu krenuo prašnjavim putem što je vodio prema imanju Calderona y Bace.

Što je duže jahao, to se krajolik više mijenjao. Vode je bilo sve više, trava se sve jače zelenjela a drveće je postajalo gušće. Lijepa dugoroga goveda čuvali su vakari na vrsnim konjima. Na obroncima su pasla siva stada ovaca. Don Martin je, zaista, živio u raju.

Poslije dva sata na vidiku se pojavio neko selo na riječnoj obali. Iza tog sela, malo sjevernije, vidjela se golema kuća, pravi dvorac.

McAllister zaobiđe selo, pregazi rijeku i uputi se prema toj velikoj kući, gordo i hladno među drvećem. Jedan seljak skine šešir i ponizio ga pozdravi, malo dalje ga uljudno pozdrave dva vakera, a onda se nađe pred ulazom u dvorište, gdje su široka vrata od kovana željeza bila širom otvorena, jer se Don Martin nije bojao nikoga i ničega na svijetu.

McAllister naglo zastane.

Na drugoj strani dvorišta stajao je njegov konj, privezan za izrezbarenu prečku.

U tom času izađe iz duboke sjene, okrenut leđima prema McAllisteru, neki čovjek. Bio je to Roy Stringer.

McAllister tiho klizne sa sedla i krene kroz dvorište.

Desetak koraka od Stringera, baš kad je on gurnuo lijevu nogu u stremen, McAllister stane i izvuče revolver; položi palac na kokot, spreman da odmah opali, ne mareći što se nalazi na imanju moćnog Don Martina.

— Stringeru — dovikne.

VII

Čovjek se osvrne.

McAllister se zapanji. Pred njim nije stajao Stringer.

Neznamac je bio podjednaka stasa, a donju polovicu lica mu je prekrivala brada, no nesumnjivo je bilo da nije Stringer. Njegov opis je odgovarao Stringeru, ali su se oči veoma razlikovale.

Čovjek polako i smireno izvuče nogu iz stremena, okrene se i reče:

— Dobar dan!

McAllister je netremice zurio u nje. Štošta je već doživio u svom životu, ali takvo iznenađenje još nije.

— Zašto ste izvukli revolver?

— Mislio sam da ste netko drugi — odgovori McAllister. — Pogriješio sam, i ispričavam se. Zovem se Remington McAllister.

Čovjek se osmjehne i pruži mu ruku.

— Ja sam Roy Stringer.

McAllister se za tren nađe u iskušenju da potraži krvavu krpu svezanu oko desnog bedra, jer je pomislio da se prevario i da je pred njim ipak onaj čovjek kojega je spasio pred Apasima.

Još dok je razmišljao što bi rekao, opazi da se u dubokoj sjeni na balkonu pojavio jedan čovjek.

— Don Martine, želim vam dobro jutro — reče taj novi Stringer... ako je bio Stringer. Ponašao se kao kakav školarac, uglađen i stalno nasmiješten.

Dakle, to je Don Martin, poznati veleposjednik. Nizak i zdepast, kratka i debela vrata. Zbog ovješanih je brkova nalikovao mandarinu, a oči su mu bile napola zatvorene i pospane. Prijekorno pogleda McAllistera i reče:

— Stranče, to mi se ne sviđa.

— Ispričavam se, Don Martine — odvratiti McAllister na španjolskom. — Pogriješio sam i duboko se kajem. Zamijenio sam senora Stringera za jednog drugog čovjeka. Zabunu je izazvao konj.

Don Martin i novi Stringer se okrenu i zagledaju u konja, kao da su iznenađeni takvim obrazloženjem.

— Smijem li pitati — zapita blago zemljoposjednik — kakve veze ima taj

konj s vašom prijetnjom? — Uljudno se nakašlje u ruku. — Takvo vladanje ovdje nije dopušteno.

— Zovem se Remington McAllister. Moj žig je »MC«. Kao što vidite, taj žig je na onom konju. Dakle, žig ukazuje na to da je konj moj, a i ja izjavljujem da on pripada meni. Uistinu, konj jest moj. Ako smijem biti tako drzak, Don Martine, vjerujem da bi vaš postupak u takvim okolnostima bio sličan mome.

McAllister se trudio da govori što kićenije na španjolskom. Riječi su mu klizile s usana lakše nego dok je govorio engleski.

— Toplo se nadam — reče zemljoposjednik — da niste tako bezobrazni da biste i pomislili kako se Don Roy srozao tako nisko da krađe konje, mladiću?

— Ne, Don Martine, nisam ni pomislio tako što. — McAllister je namjeravao igrati tu glupu igru dokle god ona ne dosadi bogatašu. — Ja znam tko mi je ukrao konja, a taj čovjek ne stoji predi mnom.

— Ne kažem da lažete — reče novi Stringer — ali nemamo nikakvih dokaza da se zovete McAllister niti da je taj konj vaš. Doduše, ne shvaćam što ste htjeli postići došavši ovamo i izrekavši takvu tvrdnju.

— Ja imam za sebe dovoljne dokaze — promrmlja McAllister.

Stringer se malo trgne. Zemljoposjednik ostane nepomičan kao kip.

— Kakve dokaze imate? — upita Stringer.

— Ja pouzdano znam da je taj konj moj.

— Takva se tvrdnja, mislim, na sudu ne bi mogla održati.

— Baš me briga za sud! — Zakon nosim uvijek u koricama.

— Eh, budalo jedna — dobaci Don Martin — u tebe je uperena puška od onog časa kad si se približio mojoj kući.

Podigne tustu ruku. Začuju se koraci i zveckanje velikih mamuza. S dviju različitih strana približavala su se dva kauboja u kožnatoj odjeći. Jedan je držao u rukama kratku pušku s jednim metkom, dok je drugi imao u desnici staromodan revolver ali, bez sumnje, ispravan.

— Zasad ćemo te strpati u zatvor — reče slatko Don Martin — a jedan će momak odjahati po policiju. Mi u Mexiku znamo kako se postupa s ljudima tvojeg soja.

Ona dvojica oduzeše McAllisteru revolver i nož.

— Što je s onim drugim Royem Stringerom? — zapita on.

— Ne znam o čemu govorite — odvrati novi Stringer. — Vjerojatno ste šenuili.

— Dabome — promrmlja McAllister. — Sanjao sam da sam spasio ranjenika pred Apašima i sanjao sam da mi je ukrao konja. Sada ću lijepo sjediti u bajboku i sanjati da si mi se našao na nišanu, kujin sine. Znam ja, skuhao si ti nešto.

Don Martin nestrpljivo mahne.

— Odvedite ga!

Počeše ga gurati kroz dvorište i, po što su prošli kraj Emilijeva lijepog dorata, potjeraše ga prema selu.

Odmah izađoše žene, djeca i dva-tri muškarca. Opkole ga i zagledaju se u njega. Neke su djevojke bile vrlo zgodne. opazio je to usprkos čudnim okolnostima. Čak mu se jedna osmjehnula. Znao je da se uobičajilo da žene budu ljubazne prema zatvorenicima, pa se nadao da ni on neće biti izuzetak. Dakako, dok ne dođe po njega policija.

Zatvor je bio gotovo u središtu sela, velik deset na deset metara, dok su čvrsta hrastova vrata bila debela sedam, osam centimetara. Kad su ga bacili unutra, vidio je da je pod od tvrdo nabijene zemlje i da u prostoriji postoji samo jedan prozor sa željeznom rešetkom.

Iza njega se zalupiše vrata. Čuo je kako izvana povlače zasun i stavljaju lanac.

Sjeo je i, naslonivši se leđima na zid, nekoliko časaka gundao kletve. A onda je uživao razmišljajući što će učiniti s onim pravim Royem Stringerom, zatim s onim drugim, i na kraju s Donom Martinom Calderonom y Bacom. Mašta mu je bila bujna.

Ipak, znao je da ga ne očekuje vesela budućnost ako ostane u toj smrdljivoj jazbini.

Počne razmišljati o ranjeniku kojeg je pronašao u pustinji i koji je odjahao na njegovu konju. Dokle je onaj

trag što ga je slijedio kroz pustinju ostavio prvobitni Roy Stringer?

U mislima je putovao kroz pustinju dok nije stigao do onog prekida u tragu. Možda se ondje promijenio jahač na konju. To je dokaz da se, kad se slijedi neki trag, ništa ne smije propustiti slučaju ni nagađanju, pomisli.

Možda je onaj prvobitni Stringer negdje u pustinji. Možda je nemoćan i bez lonja. A lako moguće da je već mrtav. No možda je ustinu dojahao ovamo i sada se odmara u udobnoj kući.

Ipak, McAllistera je mučila mogućnost da je ostao bez konja i ranjen u pustinji, osuđen da umre. Znao je da neće mirovati dokle god ne riješi zagonetku. Međutim, zasad je nemoćan. Mora čekati one proklete policajce.

Pažljivo pogleda zid, pipajući rukama centimetar po centimetar. To istraživanje mu nije ulilo osobite nade. Dabome, u tom zidu od opeke mogla se iskopati rupa, no za kopanje je imao samo mamuze. A kad bi i uspio izići, vani bi ga, bez sumnje, dočekao naoružani stražar. Zacijelo bi im odgovaralo da ga ubiju pri pokušaju bijega.

Ali, zašto?

Postojao je još jedan »zašto«. Zašto je prihvatio zadatka koji mu je povjerio čovjek s ožiljkom u hotelu u San Sebastianu?

Sjetio se naloga za hapšenje. One budale ga nisu pretražile. Posegnu u džep i napipa papir. Pozabavi se mislju da sakrije taj dokaz negdje u zatvoru, ali je odbaci. Možda će mu jednom taj papir biti i te kako potreban. Gurne ga pod postavu svog starog kaputa.

Meksikanke, čuvene po ljubaznosti prema zatvorenicima, ili su izmijenile sklonosti, ili im straža nije dopuštala da uđu. Nisu donijele McAllisteru ni jelo, ni piće.

Budući da nije mogao jesti ni piti, učinio je jedino što mu je preostalo: zaspao je.

*

Policijski ga kaplar probudi udarcem nogom u rebra. Udarac je bio bolan, a kaplar je tako uživao da ga je odmah udario i drugi put. McAllister

izbjegne treći udarac tako što je hitro ustao.

Kaplara kao da je to ražalostilo.

S njim su bila još dva policajca, te svezаше McAllisteru ruke kožnatom uzicom, i to vrlo čvrsto.

Pred zatvorom je stajala gomila Meksikanaca svih uzrasta

bila i četiri konja. Među njima nije bio Chico. Znači, potišteno pomisli McAllister, nisam izgubio samo svog konja nego i Emilijeve.

Približio se sumrak. Aha, pomisli on, vratit ćemo se u Santa Catalinu i ja ću pod okriljem mraka pobjeći. Ne mogu me spriječiti tri glupa policajca.

Jedan ga policajac udari nogom po cjevanici, dajući mu znak neka uzjaše; dodijelili su mu nekakvo kljuse koje bi jedva nosilo i dijete.

Lakše bih pobjegao na magarcu, pomisli, nego na toj strvini.

Svezаше mu ruke o jabuku sedla a noge konju ispod trbuha. Tada jedna od najljepših djevojaka pljunu na njega i reče mu da je smrdljivo lopovsko pseto; nakon toga je zaključio da nije baš omiljen.

Policajci udariše prutom mršavo kljuse na kojem je jahao, pa krenuše.

Projahali su mimo Don Martinove kuće. Iz dvorišta je dopirala glazba; seljaci su svirali svom gospodaru. Prozori bjehu rasvijetljeni, pa je McAllister odmah zamislio novog Roya Stringera kako pleše s nekom lijepom Meksikankom. E, kad ga jednom šćepam, kad ga...

Jahali su neravnom cestom prema Santa Catalini. Jedan je policajac uvijek bio iza njega i držao u ruci revolver. Čuli su da je on čuven odmetnik, pokvaren krivovjerac s nizom zločina iza sebe. Ako ga ne dovedu živa u Santa Catalinu, dovest će ga mrtva.

Zapravo, doveli su ga više mrtvog nego živog, jer je kaplar, kad bi god iscrpljeno kljuse počelo zaostajati, iskajliivao bijes na nemoćnu jahaču. Da nije imao mnogo dobrih prijatelja među Meksikancima, McAllister bi nakon toga bio podlegao rasnim predrasudama. No, budući da su svojedobno postupali slično s njim i bijelci, zaključio je samo da su ti policajci hulje, i na tome se zaustavio.

U Santa Catalinu stigoše usred noći, no pokazalo se da je u tom gradiću

život mnogo življi noću nego danju. Na trgu se sviralo, krčme su bile rasvijetljene.

Odmah se okupila gomila da vidi zarobljenika. McAllister ugleda Porfirija. Krijumčar podigne obrve, no Remington zaniječe glavom. Ti policajci bijehu prilično spretni, pa nije htio imati Porfirija na savjesti.

No, Porfirio je bio Baca, pa se moglo očekivati da će već za jedan sat svi njegovi rođaci saznati da je McAllister zarobljen. Valjda neće oni učiniti nekakvu glupost, već nešto pametno. Na primjer, osloboditi ga.

Odveli su ga do kuće blizu trga: pročitavši nekoliko sačuvanih slova na ploči na zidu, zaključio je da je to policijsko sjedište.

Unutra za stolom sjedio je zgodan muškarac i pušio, bješe neobrijan a tako kićenog odora da je mogao biti borac s bikovima ali i general.

Dovedoše zarobljenika pred njega, i on ga upita ako se zove. McAllister mu odgovori.

Kaplar ošamari zarobljenika i naređi mu neka prestane lagati.

Čovjek za stolom upita ga je li, možda, čuveni razbojnik koji vreba na bogate i poštene Meksikance, pljačka ih i ubija. McAllister odgovori da je pošten čovjek i da je došao na jug zato što se nada da će mu poznata meksička pravda vratiti konja koji mu je ukraden.

Ovaj put ga običan policajac udari u trbuh pušćanim kundakom.

Stropoštao se na pod i počeo povraćati, i bio bi ostao dolje malo duže da ga kaplar nije udario nogom i prisilio da ustane.

Tada ga čovjek za stolom upita je li, možda, buntovnik koji želi uznemiriti i pobuniti poštene seljake dobrog i uglednog Don Martina Calderona y Bace. McAllister odgovori da bi i više nego lagao kad bi se s time suglasio.

Ovaj put matador-general zaobiđe stol i udari ga po vratu drškom biča.

McAllister se zagrcne i nasloni rukama na stol.

Kaplar ga udari po rukama, tako da je bubnuo licem o stol.

Zaključio da je dovoljno podnio. Ne može pobijediti, ali nema smisla ni da gubi na ovaj način.

Pogodi koljenom kaplara u prepone, zatim zgrabi matador-generalu za košulju i baci ga preko stola; odletio je dva metra kroz zrak i bubnuo o zid.

Jedan policajac opali. Metak pogodi strop, jer ga je kaplar gurnuo, skvrčen od boli. Drugi je policajac grozničavo nastojao otkopčati korice od revolvera.

McAllister se zaleti u njega, zabije mu glavu u trbuh i otjera ga sve do zida. Policajac udari o zid tako snažno da je izgubio dah. Skljoka se na pod kao prazna vreća, a Remington se hitro okrene i pojuri prema vratima. Tu ga dočekaju ostali policajci, koji su hrabro pohitali u pomoć svojim napadnutim drugovima.

Remington McAllister uskoro uvidi da su batine južno od granice onakve kao i na sjeveru i da se unutrašnjost meksičkog zatvora vrlo malo razlikuje od onog u Arizoni. Četiri policajca, raščupani, slomljena nosa, s modricom pod okom, raskrvavljena koljena, gotovo uštopljeni kaplar i duboko poniženi matador-general baciše ga u tamnu ćeliju i ostaviše, ne mareći da li je živ ili nije.

Budeći se iz nesvjesti, McAllister je imao dojam da su mu polomljene sve kosti i da ga je u glavu udarila kopitom mazga. Bio je silno ukočen pa se prisilio da ustane. Počeo je razgibavati tijelo, bojeći se da ta ukočenost ne potraje predugo. Postepeno je postajao gipkiji.

Malena ćelija u kojoj se našao bila je ispunjena zadahom zatvorenika koji su tu čamili prije njega. Tko zna, možda oni više nisu živi.

Nemilosrdno premlaćen, nije bio raspoložen ni za razmišljanje, ni za bilo kakvu akciju; a dobro je znao da mu je oboje i te kako potrebno.

Raspoloženje mu se malo popravi kad mu je doručak donijela lijepa djevojka, pripadnica obitelji Baca, koju nije još nikada vidio. Dok ih je s praga motrio pažljivo jedan policajac, McAllister je doznao da je kćerka jednog Bace o kojemu dosad nije čuo. Bilo joj je sedamnaest godina, imala je bujne grudi i vatrene oči, i vidjelo se da je pametna. Nije mogao razgovarati s njom otvoreno, ali je znao da će ona prenijeti Bacama svaku pojed-

nost koju joj uspije kriomice saopćiti. Kao što se i očekivalo od njega, poljubio ju je i uštinuo, a njeno mu jedro mlado tijelo obeća predivne noći. Međutim, privremeno je u njemu bilo toliko strasti koliko i u osušenoj grani. Djevojka prihvati njegov znak zahvalnosti ljupkim osmijehom i reče mu da se ne treba bojati gladi dok je zatvorenik u ljubaznih i plemenitih policajaca.

Policajac se naceri, uštine je za desnu dojku i napomene da će se ta svinja u zatvoru prežderavati ako mu jelo bude donosila takva ljepotica.

Cim su se vrata zatvorila, i McAllister se baci kao gladan vuk na ono što mu je donijela. Hrana mu ispuni prazninu u trbuhu, grožđe ga osvježi, vino razveseli.

Pet minuta nakon obroka činilo mu se da njegov položaj i nije osobito strašan.

A onda se sjetio koliko je povrijedio dostojanstvo policajaca koji imaju njegovu sudbinu u svojim rukama, sjetio se Don Martina i obojice Roya Stringera, i više mu nije bilo lako pri duši.

Cijelo prijepodne se uzalud bunio, zahtijevao odvjetnika, tražio neka mu dopuste da razgovara s prijateljima i htio je doznati kakve optužbe postoje protiv njega.

Za svoj trud dobio je udarac nogom u trbuh.

Pa ipak, na njegovo veliko iznenađenje, popodne je u smrdljivu ćeliju ušao bijedno odjeven čovjek i izjavio da je odvjetnik i da je spreman savjetovati ga i pomoći mu.

Predstavio se kao Eduardo Delgado, ali nije htio odgovoriti na pitanje tko ga je poslao. Policajci su se vladali prema njemu prezirno i istodobno s nejakvim čudnim poštovanjem. Ako je odijelo dokaz uspjeha, onda Delgado loše prolazi u životu, pomisli McAllister. Zaključivši da je on seljački sin, koji je uspio ponešto naučiti od svećenika i čije se jedine sposobnosti sastoje u tome što zna čitati i pisati. Činilo se da mu ni to ne polazi naročito za rukom.

— Savjetujem vam, senor — bio je njegov prvi prijedlog — da priznate krivnju i da se pouzdate u milost suda.

Kaplar koji je sve to promatrao, počne se smijuljiti.

— Prije svega — odvrati McAllister

— kažite vi meni kakvu krivnju treba da priznam.

Odvjetnik se doimao uvrijeđeno.

— Senor, neka naš odnos od početka bude jasan. Ja sam vaš odvjetnik i između nas ne može biti nikakvih tajni. Obojica smo svjesni vaših zločina.

— Pretpostavimo da sam izgubio pamćenje. Nabrojite mi te zločine, molim vas.

Odvjetnik nestrpljivo sliježe ramenima.

Napad na Amerikanca Roya Stringera i pokušaj ubojstva. To je još najmanja optužba. Zatim, krađa dvaju konja. Na takav se zločin u ovom kraju ne gleda blago, ali zbog njega neće, vjerovatno, visjeti. Najteža optužba jest ubojstvo Oscara Hershela.

— Oscara Hershela? — ponovi zapanjeno McAllister. — Nikada nisam ni čuo za njega.

— Kao što rekoh, najpametnije je da ne tratite vrijeme i da mi ne podvaljujete laži.

— Ako mislite da ću govoriti pred ovim majmunom — McAllister pokaže glavom na kaplara — onda ste se grdno prevarili.

— Sudac može lako odlučiti da više nitko ne smije ući u ovu ćeliju — do baci kaplar.

— Zato mi sve ovo i smrdi — reče McAllister. — Čudno mi je što me na jednom posjetio odvjetnik.

— Čini mi se — izjavio Eduardo Delgado — da vi imate sasvim pogrešno mišljenje o meksičkoj pravdi.

— Sranje!

Delgado pocrveni.

— Dakle, ne preostaje mi ništa drugo — vikne — nego odbiti vašu želju da vas zastupam na sudu. Ukratko, odlučno odbijam da vas branim.

— Nemam ništa protiv. Kažite onom pokvarenom psetu koje vas je poslalo kako nije upalio vaš pokušaj da me navedete neka priznam zločine koje nisam počinio.

— Raduje me jedino pomisao — zakriješti niski odvjetnik — da nećete živjeti ni toliko da biste se mogli pokajati. — Okrene leđa McAllisteru i doda: — Molim vas, kaplare, otvorite mi vrata, da mogu otići što dalje od tog čovjeka.

Kaplar se nasmije.

U tom se času pod skutom dugačkog kaputa iza leđa pojavi Delgadova desna ruka. U njoj je držao džepni revolver, drškom okrenut prema McAllisteru.

Odluka se morala donijeti u djeliću sekunde. Remington je znao da bi to mogla biti klopka, ali i neočekivana pomoć.

Budući da mu ionako prijeti smrt, izbor nije velik.

Posegne za revolverom i hitro ga zatakne za pojas iza leđa.

Kratkih nogu i smiješan, jasno pokazujući svakom kretnjom da je uvrijeđen, Delgado izađe iz ćelije.

Kaplar se naceri zatočeniku, reče mu podrugljivo da je budala i zalupi vrata.

McAllister uzme revolver i pregleda ga na svjetlu što je prodiralo kroz prozorčić. Najprije izvadi svih pet metaka i ispita mehanizam. Činilo se da je ispravan. Potom pažljivo pregleda sve metke. I oni su bili nedirnuti. To ga iznenadi. Ako se Delgado pretvarao, onda je izvrstan glumac.

Pronađe jednu udubinu u zidu i sakrije u nju revolver.

Uvečer je opet dobio jelo.

Donekle se razočarao vidjevši da mu jelo nije donijela ona ljupka sedamnaestogodišnjakinja, već neka zrelija žena prema kojoj je kaplar pokazivao strahopoštovanje. Bila je visoka, stasita, tridesetih godina. Kosa joj se sjajila, oči bile čarobne, a imala je onakvo tijelo kakvo znaju cijeniti samo zreli muškarci. McAllisterova razočaranja nestane čim ju je bolje pogledao.

Nije se osmijehnula stavivši pred njega jelo.

— Ja sam Pilar Rodríguez — reče mu grlenim glasom.

McAllister joj odgovori da je sretan što ju je upoznao i zapita je da li je Eduardo Delgado pouzdan odvjetnik. Dabome, odgovorila je donekle iznenađeno, pouzdan je. Ne doživljava izrazite uspjehe zato što je skromna porijeklom i što se posvetio branjenju siromašnih.

Ona objasni da je dobio odvjetnika zato što je Don Martin uvjeren da je optužba tako čvrsta da se unaprijed

zna sudska odluka. Delgado je prihvatio slučaj jer nijedan odvjetnik u okolicu ne želi braniti bijelca koji ne može platiti tu uslugu.

Kaplar zaključio da je to vrlo smiješno i prasne u smijeh. Pogledavao je Pilara Rodríguez kao da oдавно ima pritažene seksualne želje prema toj ženi, no istodobno se činilo kao da je se boji, usprkos svom položaju i moći.

— Kad sam već ovdje — reče Pilar — dobro bi bilo da vam pregledam rane koje su vam te zvjeri zadale.

— Hej — uzvikne kaplar — to ne dopuštamo!

I ne pogledavši ga, Pilar ga podsjeti na to da mu majka nije bila u braku, na bakino potajno ljubakanje s jednim Indijancem i na njegove vlastite neprirodne navike. Nakon toga je samo nesuvislo mumljao.

Ona se sagne nad McAllistera da ga pregleda. Približi usta njegovu uhu, tako da je osjetio njezin topli dah na licu, i prošapće:

— Kad ja krenem...

Kratko pregleda rane i izjavi da će donijeti ljekovitu mast. Uspravi se i krene prema vratima.

Zastane pred kaplarom, izazivajući ga divnim grudima, dovodeći u iskušenje bujnim usnama i vrijeđajući prezirnim pogledom, tako da se kolebao između nedovoljne hrabrosti i prirodnih prohtjeva. Širom je otvorio oči.

McAllister posegne iza sebe i izvuče kolt iz udubine u zidu.

— Otvori vrata! — naredi Pilar.

Kaplar obližne usne i okrene se.

Pilar ga svojom snažnom rukom obuhvati oko vrata, prekine mu dovod zraka i okrene ga prema McAllisteru.

— Budi vrlo miran i vrlo tih, policajče — tiho će Remington.

Žena gurne kaplara prema njemu i kad je zateturao, oduzme mu revolver. Požudu u njegovim očima istjera iznenađan strah.

— Bože mili — reče i obližne suhe usne, ovaj put zbog drugog razloga.

McAllister ustane.

— Snalazljivi ste kao što ste i lijepi, senora — reče. — Iz dna duše vam se divim.

— Od srca zahvaljujem na komplimentu — odvrati ona s osmjehom —

no možda bi bilo bolje da pohvale sačuvate za onaj trenutak kad budemo daleko oдавде.

McAllister tresne kaplarom o zid i izbiše mu zrak iz pluća, zatim mu oduzme nož.

— Predlažem, senora — reče — da izideš kao da se nije ništa dogodilo. Bilo bi sigurnije za vas, a već ste se, ionako, izvrgnuli prevelikoj opasnosti zbog mene. Prepustite ostalo meni, molim vas. Ovakve mi situacije nisu nepoznate.

— Nisam dobila takve upute — odvrtila je ozbiljno. — Moj je zadatak da vas izbavim oдавде.

McAllister podigne jednu obrvu. Ta divna žena je zagonetnija nego što je mislio.

— Očito, unaprijed ste sve zamislili. Zapovjedajte. Što ćemo sada?

Izvadila je iz nabora široke suknje kožnatu užicu i nekoliko krpa.

— Svezat ćete ovu mrcinu i začepiti mu usta. Kad to obavite, krenut ću ispred vas, a u naborima suknje imam skriven revolver. Pred čelijom je hodnik. Poći ću kroz njega i ući u kapetanov ured s lijeve strane: on me očekuje. Vjeruje da će dobiti moju blagonaklonost koju želi otkad je ovdje. Na drugom kraju hodnika su vrata iza kojih je još šest ovakvih šeprtlja. Ja ću onesposobiti kapetana, pa ćemo se zajedno pobrinuti za policajce u onoj prostoriji.

— To je suviše opasno za vas.

— Opasnost prijeti kapetanu.

McAllister je donekle žalio matador-generalu. Kad je Pilar izišla iz čelije, okrene se prema kaplaru i naredi:

— Okreni se!

— Što ćeš učiniti? — zapita plašljivo policajac.

— Ako se ne okreneš ubit ću te!

Kaplar se poslušno okrene prema zidu.

McAllister mu gurne šepir na oči i udari ga po glavi revolverom, uhvati za ovratnik i spusti na pod.

Napeto osluhne, ali nije čuo ništa. Svezao je kaplara vrlo brzo i začepio mu usta. Tada pride vratima čelije, otvori ih i zaviri u hodnik. Na vidiku nije bilo ni žive duše. Krene na prstima prema vratima s lijeve strane,

koja su bila malo odškrinuta. Zavirivši unutra, ugleda Pilar kako stoji iza kapetana pritisnuvši mu na potiljak cijev kaplarova revolvera. Matador-general je iskolačio oči. Zaista je doživio veliku neugodnost; u času kad se ponadao da će osvojiti tako lijepu ženu, našao se u ovakvoj situaciji.

Sjedeći za stolom, obeshrabreno i poraženo je gledao McAllistera.

Gurnuvši džepni kolt za pojas hlaća, McAllister uzme sa zida smotano uže i čvrsto sveže kapetana za stolicu na kojoj je sjedio. Potom mu začepi krpom usta i sruši ga sa stolicom na bok.

Do sada je sve prošlo dobro. Pogleda Pilar. Nad gornjom usnom su joj se svjetlucale kapljice znoja. Osmjehnuse se jedno drugome. Znali su da ih najteži dio zadatka tek očekuje.

Ona pokaže na pušku što je visjela na zidu i uzme kapetanov revolver.

McAllister počne pretraživati ladice, nađe municiju i napuni džepove. Skinu pušku.

— Nije potrebno da se vi miješate u to — reče. Mogu sam savladati one šmokljane.

— Dobila sam drugačije upute.

— Dobro, ako tako hoćete. Hajdemo!

On izađe prvi, a ona ga je slijedila u stopu; čuo je šuškanje njene široke suknje.

Zastali su pred vratima na kraju hodnika. Iznutra su dopirali glasovi i smijeh.

Remington odškrine vrata nekoliko centimetara. Četvorica su sjedila za stolom u sredini prostorije i kartali. Jedan je podrezivao brkove, gledajući se u ostatku zrcala na zidu. Šesti je čistio pušku.

Kad je širom otvorio vrata i koraknuo unutra, Pilar brzo prođe kraj njega i zastane sa strane.

— Maknete li se, bit ćete mrtvi — vikne McAllister, uperivši pušku u skupinu za stolom.

Onaj koji je podrezivao brkove, okrene glavu i zaprepášteno se zagleda u njih. Pilar mu je uperila revolver u trbuh, koji je bio najširi dio mete.

— Ne pucajte, senor — zamoli jedan čovjek za stolom. — Mi smo razboriti i imamo obitelji.

— Vladajte se pristojno — reče im McAllister — pa vam žene neće postati udovice. Poredajte se duž onog zida i podignite ruke.

U tren oka su se našli kraj zida. Nisu imali kod sebe nikakva oružja.

— Mislim da bi bilo najbolje da ih zatvorimo u ćeliju i bacimo ključ — reče McAllister lijepoj Pilar baš kad su s ulice ušla dva čovjeka.

Bili su policajci. Prvi je odmah reagirao: ili je bio hrabriji od svojih drugova, ili luđi. Odmah je opalio iz puške koju je držao u rukama; možda je to uradio i sasvim spontano. Na sreću, bio je brzoplet i promašio McAllistera za dva, tri centimetra; otkinuo je velik komad žbuke sa zida. Na hitac je odgovorila Pilar, a ne McAllister. Ispalila je dva hica tako brzo da su se pucnjevi sili u jedan. Policajac na vratima zatetura natraške i našeti na čovjeka iza sebe, koji zaprepášteno krikne i istrči u mrak.

— Brzo — uzvikne Pilar. — Čekaju nas konji.

Podigne skute i potrči. McAllister opali iznad glava poredanih policajaca, kako bi ih malo prestrašio i odvratio od pomisli da odmah krenu za njima, a onda potrči za Pilar. Međutim, čim je istrčao na ulicu, začu policajce. Napustili su svoja mjesta kraj zida. Dobro ih je poznao. Već za nekoliko će minuta biti u sedlu i jahati za njim.

Ubrzo je ustanovio da, prateći lijepu Meksikanku, mora trčati iz petnih žila. A uvijek se ponosio svojom brzinom! Očekivao je da će ih osedlani konji čekati na ulici, no Pilar nije zamislila bijeg tako jednostavno. Pretrčavši samo dvadesetak metara, skrenula je u neko usko dvorište. Posrćući kroz mrak, stigoše malo kasnije u drugu ulicu. Ondje je stajao neki dječak i držao uzde dva konja.

Pilar se u hipu nađe u sedlu i nogama potjera konja u trk. Dječak iščezne u sjeni, a McAllister skoči na drugog konja. Kad ga je potjerao, Pilar je već skretala iza ugla. Jurnuo je za njom, a kopita su bučno tonjala po kamenitoj ulici. Prijedoše stotinak metara i opet skrenuše. Pilar je vratolomno jahala kroz uske uličice.

Toptanje kopita se naglo izmijenilo; konji su sada trčali po zemljanom putu. Sa strane više nije bilo kuća.

Oko pola kilometra su jahali duž rijeke, a onda uđoše u plitku vodu i prijeddoše na drugu obalu.

Tu Pilar iznenada zastane i skoči sa sedla. Iz mračna vrbika izrone dva čovjeka.

— Sjašite — reče Pilar McAllisteru čim je povukao uzde. — Ovi će ljudi produžiti. Ako nas slijede policajci, njih dvojica će ih odvesti u pogrešnom smjeru dok vi budete jahali na drugu stranu.

I McAllister skoči s konja. Ona dvojica se odmah nađu u sedlu.

— Ne mogu dopustiti... — Pobuni se on.

No, oni su već podboli konje i odjahali uz rijeku na jug.

— Hajdemo — šapne mu Pilar i blago ga uhvati za nadlakticu.

Probili su se kroz vrbik i popeli na travnat humak. Hodali su još nekoliko minuta i našli se u tami među drvećem. Pilar kao da je dobro znala put.

McAllister zastane i položi joj ruku na rame. Bilo je čvrsto i oblo. Ona se okrene. Stajala je tik pred njim. Osjećao je ugodan miris njene puti.

— Pilar, što je sve to? Zašto ste to učinili?

— Naređeno nam je da vas oslobodimo. Nije nam naređeno da vam bilo što objašnjavamo.

— A smijete li primiti izraze zahvalnosti?

Učini mu se da su u tami bljesnuli njeni bijeli zubi.

— Nije nam zabranjeno.

Obuhvatio ju je oko struka, a ona se priljubila uz njega; nije to bilo nemoćno pokoravanje poslušne žene, već ispunjavanje vlastite želje. Osjetio je topao dodir njenih čvrstih dojki.

— Znao bih vam zahvaliti samo na jedan način — reče joj.

— Nemamo vremena. Slušajte.

Čuo se topot povećeg broja konja: približavali su se policajci. Pregaziše rijeku i načas zastanu, tražeći u mraku trag, a onda odjure na jug.

— Dugujem vam život — reče McAllister, prislonivši neobrijani obraz uz njezin.

— Nastojte pametno iskoristiti taj život. I, odgovorite mi na jedno pitanje.

— Pitajte.

— U pustinji ste sreli jednog čovjeka. Kako se zove?

— Roy Stringer — odgovorio je ko-
lebljivo.

— I čovjek kojeg ste, navodno, pokušali ubiti zove se Roy Stringer.

— To je istina.

— Ali, nije posrijedi ista osoba?

— I to je istina.

— Čovjek kojega ste sreli u pustinji... mrtav je?

— Najvjerojatnije.

Zena za tren nasloni glavu na njegovo rame. Naslutio je da su ona i čovjek kojeg je spasio pred Indijancima blisko povezani.

— Žao mi je — reče.

— Idite stotinjak koraka na zapad — progovori sabrano Pilar, podigavši glavu — i naći ćete dobra konja i zalihe. Vratite se u Sjedinjene Države. Ne gubite vrijeme. Neki bi vas sada ubili. Razumijete?

— Ne razumijem, ali ću vas poslušati. — On je čvrsto zagrlj i poljubi u usta. Za tren se privila uz njega, ali se odmaknula kad je rekao: — Ne smijete se vratiti u grad. Ondje više niste sigurni. Podite sa mnom, Pilar.

— Ta mi se pomisao veoma svidjela — prizna ona. — Lako bi bilo otići. Međutim, odlučila sam da ostanem. Ne protivite se... ja sam nepokolebljiva.

To je već znao. Želio joj je još postaviti mnoga pitanja... o neuglednom odvjetniku Delgadu, o Porfiriju i njegovoj ulozi u svemu tome... No, samo reče:

— Nadam se da ćemo se ponovo vidjeti.

— A ja se nadam da nećemo. To je bolje za vas.

Naglo se okrene i ode kroz šumarak. Za tren je bio u iskušenju da krene za njom, ali odoli. Cijelu je minutu stajao i zurio za Pilar, razmišljajući, a onda se okrene na zapad i krene.

Izašavši iz šumarka, pronađe konja, već osedlana, s gunjem i zalihamama. U navlaci na sedlu nalazila se repetirka »Spencer«, pa baci pušku koju je oduzeo policajcima. Uzjaše i usmjeri konja na sjever.

VIII

Ulogorio se na rubu pustinje, vjerujući da je prilično blizu granice. Trebalo je da odlučiti hoće li krenuti kroz pustinju ili će jahati oko nje.

Zdrav razum mu je govorio da bi morao odabrati sigurniji put. Kad je jahao u Meksiko, većina se jama s vodom već sušila. Bez sumnje, u njima sada nema više ni kapi vode. Put kroz pustinju bješe vrlo opasan.

No, nikako nije mogao zaboraviti onog prvog Stringera.

Kazao je Pilar Rodriguez da je Roy najvjerojatnije mrtav. Svi su podaci ukazivali na takav zaključak, ali još je postojala sićušna mogućnost da je živ negdje u goloj pustoši. Činjenica da je onaj drugi Stringer dojahao na McAllisterovu konju nagovještavala je smrt prvog Stringera, no da li je bila i dovoljan dokaz?

Ponovi još jednom u mislima svoje razgovore s onim neugodnim čovjekom u hotelu u San Sebastianu, prvi i drugi razgovor. Izvadi nalog za hapšenje i pročita ga. Iz njega ne dozna ništa što već nije znao.

Kopkalo ga je ime Oscar Hershel koje je, čini se, bilo vezano uz prvog Stringera. Nije mu se svidjela ta tajnovitost niti mu se svidjelo da ga netko vuče za nos. Bio je uvjeren da tu postoji nešto zagonetno. Tu zagonetku je mogao odgonetnuti samo tako da pronade prvog Roya Stringera.

Osim toga, ostavio je iza sebe dva konja, pa ih se htio na svaki način dočepati, doduše, pojma nije imao kako će to učiniti.

Rješavat će jedno po jedno, odlučiti. Vratiti će se u pustinju i potražiti onaj trag koji mu nedostaje.

*

Pustinja je bila spaljena žarkim suncem. I jahač i konj su se znojili i mučili.

Točno u podne, kad je sunce bilo baš iznad njega i peklo mu mozak, McAllister je stigao do mjesta koje ga je zanimalo. Jedan sat je pregledavao tragove, a kad je završio, bio je uvjeren da zna što se dogodilo. Samo, iz tragova nije mogao doznati da li je

prvi Roy Stringer živ ili mrtav, a to ga je najviše zanimalo.

Pronašao je svjež konjski kostur, uklješten između stijena nad suhim koritom. Konju je prednju nogu slomio iz blizine metak velikog kalibra.

Ugledao je tragove dvojice ljudi u čizmama. Nije mogao utvrditi da li su se obojica nalazila istodobno među stijenjem, jedino bi očevidac mogao reći što se zbilo. Očito, došlo je do pucnjave. Posvuda su se vidjele prazne čahure. Jedan čovjek se povlačio, skrivao se i povremeno pucao, pa bi krenuo dalje. Cijelo vrijeme je puzao.

Nije puzao samo zato što se nastojao sakriti, sine McAllisteru, već i zato što se nije mogao služiti jednom noćom.

Sada je znao da slijedi tragove prvog Roya Stringera. Drugi se Stringer negdje u blizini dočepao njegova konja i odjahao. Znači, prvi je Stringer negdje na puškometu, živ ili mrtav. Vjerojatno mrtav. No, McAllister je htio doznati istinu. Na neki je nepojmljiv način postao privržen tom čovjeku.

Sve uzbuđeniji, počeo tragati. Pretraži stijenje nad suhim koritom, otkrije mjesto gdje je prvi Stringer zastao i opalio i ugleda tamnu mrlju od krvi. Jesu li ga Apaši još jednom ranili?

Izgubi trag na stijenama. Tražio je neko vrijeme uokolo, ali našao nije ništa.

Naposljetku, obeshrabren, siđe do konja i obiđe stjenovitu uzvisinu, provjeravajući ima li na pustinjskom pijesku tragova koji bi mu mogli otkriti kamo je ranjenik otpuzao.

Ne nađe ništa. Dakle, ranjenik je još među stijenjem... živ ili mrtav.

Vrati se do uzvisine, sjaše i priveže konja. Znao je da ne može tu ostati dugo, jer će mu ponestati vode. Uzvere se na stijene i počne dozivati ranjenika, no sluteći da je sve uzalud.

Sjedne na vrhu uzvisine, obeshrabren žegom i jalovim traganjem i potraži na nebu lešinare. Nije ih bilo. Ili su već oglodali kosti, ili... Ne, nije moguće da je tu među stijenjem nadohvat ruci, još živ.

Tada začuje sasvim jasan zvuk, metalni zvuk.

Odmah je znao što znači; netko je napeo revolverski kokot. Negdje među

tim stijenama bješe čovjek s revolverom u ruci.

Ustane.

— Roy... Roy... To sam ja McAllister. Da li će ga smatrati prijateljem ili neprijateljem?

Opet krene u potragu. Nije mogao odrediti odakle je dopró zvuk.

Prošlo je deset minuta prije nego što ga je pronašao.

Ležao je na leđima, ukliješten između dviju kamenih gromada, nemoćan, više u nesvijesti negoli pri svijesti. Pogled mu je bio grozničav i očajnički. Pa ipak, u očima mu se vidjela želja da preživi.

— Roy... — dovikne McAllister.

Ukliješteni se čovjek nasmije, a onda se suho zakašlje tako da mu se treslo cijelo tijelo.

— Zovem se Hershel — reče. — Oscar Hershel, pomoćniče saveznog šerifa. Židov Hershel... Hershel iz geta.

— Spusti taj revolver, čovječe — reče odlučno McAllister. — Tratiš vrijeme.

— Ti tratiš. Je li se ikada dogodilo da toliko ljudi pokušava zaustaviti jednog jedinog čovjeka?

McAllister ćučne. Dobro, ako mora čekati, čekać će.

— Sreo sam pravog Roya Stringera — reče. — Dabome, ako se tako zove. Moj konj je sada u njega. Upoznao sam i onog bogataša: Don Martina Calderona Y Bacu. Sreo sam još neke Bace u Santa Catalini. A što je najvažnije, upoznao sam žgoljavog odvjetnika Delgada i privlačnu Pilar Rodriguez. Njih dvoje mi je pomoglo da pobjegnem pred policijom. Otkad smo se rastali, imao sam pune ruke posla.

Čovjek među stijenama zurio je u njega, nastojeći da shvati riječi koje je čuo i boreći se protiv bolova i nesmišljenog sunca.

— Vidio si Delgada? — upita napokon.

— Donio mi je revolver u zatvor.

— A Pilar?

— Pomogla mi je da pobjegnem. Divna je.

— McAllisteru — promrmlja nemoćno Hershel — ti si mi posljednja nada... jedina.

— I ja tako mislim — McAllister priđe i klekne kraj njega.

— Odakle mogu znati u koga se mogu pouzdati?

— Ili mi vjeruješ, ili ne vjeruješ. Trećeg rješenja nema. Prije svega, da ti pogledam rane.

— Jesi li sam?

— Jesam.

— Pomogni mi da ustanem.

McAllister ga izvuče iz procijepa i spusti u sjenu. Gledajući ga, bio je uvjeren da neće živjeti duže od jednog dana.

U međuvremenu je rana na bedru obilno krvvarila, a jedan metak ga je pogodio i u lijevu nadlakticu; promašio je kost ali je strašno razderao meso.

Kakva proleta situacija, pomisli McAllister. U pustinji smo, imamo malo vode, a ovom je čovjeku potrebna njega i liječnik. Što sada? Znao je da ga mora spasiti.

— Budimo iskreni — reče. — Možda ćeš uskoro umrijeti. Znaš li to?

— Znam.

— Možda bi trebalo da ja dovršim ono što si ti započeo — predloži McAllister.

— Ti? Predstavnik američkog zakona? Ne mogu se toliko pouzdati u tebe. — Hershel se podrugljivo nasmije. Načas zažmiri i McAllister pomisli da je to kraj, ali onda doda: — Ne, radije mi poveži ranu.

— Mogao bih te odvesti u San Sebastian.

— Najprije zaustavi krvarenje. Učini sve što možeš. Ne smijem umrijeti, McAllisteru.

— Dobro.

Remington ga podigne u naručaj i prilično teško odnese do konja. Jedva pronađe lokvu-takvu sjenu. Odmah se na krvi okupiše muhe. Ranjenik ih je klonulo tjerao, ali su se one pohlepno vraćale. McAllister mu skine kaput i razdere košulju. Ne štedeći ono malo vode što je još imao pokuša očistiti ranu, no znao je da je to beznažno.

— Moramo pronaći nekog liječnika — reče.

Trebalo se dobro zamisliti i odvagati mogućnosti: nade da se stigne do Crewsvillea ili San Sebastiana.

— McAllisteru, znam da mnogo zahtijevam, znam da sam tvoj zarobljenik, no najbliži je liječnik južno od granice.

Ondje nije vrijedio McAllisterov nalog za hapšenje. Ondje su bili policajci, Don Martin i Roy Stringer.

— Misliš na Santa Catalinu? Ondje ne bi živio ni pet minuta.

— Postoji drugo mjesto. Poznam liječnika. Prijatelj je. Bit ćemo sigurni u njega.

— Hoćeš reći, ti ćeš biti siguran.

— To je isto. Kunem ti se!

McAllister je razmišljao. Znao je da je Hershel izgubio mnogo krvi i da bi mogao umrijeti. Vidio je već sebe u mislima kako ga južno od granice hvataju s lešom.

— Dobro — ipak pristane — pokušat ćemo. — Rodio se kao budala, pa može budala i ostati. — Gdje je to mjesto?

Ranjenik se napola izvuče iz sjene i pogleda prema suncu, zatim onamo odakle je dojahao McAllister.

— Catalina je ondje, nije li tako?

— Jeste.

— Mi ćemo krenuti onamo. — Hershel pokaže na jugoistok. — Potrajat će dan-dva. Ovisi o tome koliko brzo možemo jahati.

— A hoćeš mi kazati gdje ćemo pronaći vodu?

— Mislim da je prvog dana nećemo imati.

— Znaš li da imam u čuturi samo šalicu vode? Šalicu vode za konja i dva čovjeka!

— Zaista mnogo. Hoćeš li već jednom shvatiti da ja neću umrijeti — vikne Oscar Hershel neobično odlučno. — Ne smijem! Podigni me na tog konja, i prestanimo gubiti dragocjeno vrijeme.

McAllister ga posluša i povede konja.

Hershel se grčevito držao o jabuku sedla, upadljivo siva lica. Izgledao je grozno.

— Uzjaši i ti — reče.

— Ovdje ja odlučujem. Spasiti nas može samo konj, pa ga moramo štediti. Vidjet ćeš kakav sam trkač. Mogu nadmašiti svakog konja na svijetu. Čak mi i Apaši zavide.

Hershel se kratko osmjehne i ušuti. McAllister počne jednolično kaskati, i odmah ga oblije znoj. I konj se znojio, kaskajući za njim.

Pokazat ću tom kljusetu tko je bolji konj od nas dvojice, pomisli mrzovoljno McAllister.

Bio je sretan što na čizmama nema one smiješne kaubojske pete. Tada bi još teže dobio ovu trku s pustinjom i vremenom. Pitao se zašto čini sve ovo. No, budući da nije mogao pronaći nikakav odgovor, odustane.

Trčao je jedan sat; vjerovao je da bi izdržao dva da ga policajci nisu premlatili. Tada stane i spusti Hershela u sjenu koju je bacao konj. Za njega nije bilo sjene, pa je samo legao i pokrio lice šešinom. Hershel je šutio; jedini je znak života bilo povremeno škrgutanje zubima.

Nakon kratka odmora McAllister ovlaži konju gubicu i daje Hershelu nekoliko gutljaja vode. Za sebe uzme smotak duhana, razreže ga i strpa u usta. To mu malo pomogne. U bisagama je, što se tiče hrane, imao samo dvopek i suho meso. Loš izbor za trku kroz pustinju, zaključči.

Podigne opet Hershela u sedlo i nastavi pješačiti. Kad mu se tijelo počelo ozbiljno buniti, prisilio je sebe na lagano kaskanje. Konj je htio zaostati, ali mu nije to dopustio. Hershel je jahao zatvorenih očiju i stisnutih zubi. U jednom se času sruši sa sedla. McAllister ga podigne i sveže mu noge konju ispod trbuha.

Sunce poče tonuti iza dalekih planina. Sumrak bješe prava blagodat. McAllister ubrza korak čim je pustinja počela hladnjeti. Potpuno je izgubio pojam o vremenu. Zaustavio je tek kad mu noge počеше klecati. Dao je Hershelu malo vode i opet ovlažio konju gubicu. Potrošio je posljednje kapi. Počeo je žvakati duhan, ali mu ovaj put nije pomogao. Budući da ga je tjerao na povraćanje, ispljune ga. Uzevši uzde, nastavio je hodati. Nekoliko je puta, hodajući, i zaspao, ali noge su same od sebe grabile.

Dremuckao je i kad je stigao do jedne nizbrdice. Tu je posrnuo i srušio se. U tren oka se razbudio. Žurno je otpузao uzbrdo i vratio se do konja.

Konj iznenada podigne glavu i naću-li uši. Zarže.

Remington se uznemiri i odmah posegne za revolverom. Uto konj potrč-i nizbrdo. Premda ga je McAllister dozi-vao, ne zaustavi se. McAllister krene za njim, ali što je brže trčao, to je brže kasao i konj.

Ušli su u grmlje. Zapucketaju suhe grančice. Najednom se osim topota kopita čuo i neki šum.

Sum vode!

McAllister ubrza korak i uskoro ugleda svjetlucavu vodu na mjesječini.

Napivši se, postidi se što je zaboravio Hershela. Pride konju, koji je stajao do trbuha u vodi, položi ruku na ranjekovo rame.

— Našli smo vodu, Osgare — reče.

Ranjenik se ne pomakne.

Zaboga, pa on je mrtav!

! Odveže mu noge, podigne ga sa sedla i odnese na obalu. Čim ga je spustio na sitan pijesak, opipao mu je bilo. U početku nije osjetio ništa, a onda, kad je već pomislio da će kopati grob, zamijeti slabo kucanje srca.

Odmah napuni šešir vodom i izlije je ranjeniku po glavi. Zatim napuni čuturu i ulije mu nekoliko gutljaja između ispucalih usana.

Hershel zakašlje, ali ne otvori oči. Nepomično je ležao na pijesku i McAllisteru je bilo jasno da ne može dugo izdržati.

Ipak, sklene poveze s ruke i noge, ispere rane i opet ih previje. Činilo mu se da ruka manje krvari, a da je rana na bedru potpuno prestala krvariti.

Nasilu izvede konja iz vode, jer je previše pio; konji nisu poput mazgi i nemaju mjere. Na obali je bilo rijetke trave, pa ga pusti da pase. Tada se vrati k Hershelu.

— Rekao sam ti da neću umrijeti — prošapće klonulo ali pobjedonosno ranjenik.

— Ima još vremena.

— Hoćeš da se kladimo?

— Aaah! — McAllister odmahne rukom.

McAllister je spavao do svitanja. Izenadio se vidjevši da je Hershel još živ. Stoviše, spavao je mirno i disao ujednačeno. Zaboga, pomisli, pa on je od željeza.

Potraži konja i potom dade Hershelu suhog mesa, koje je najprije namočio kako bi ga lakše gutao.

Hershel je bio tako slab da je jedva sjedio. Iscrpljivalo ga je, čak, i žvakanje.

— Moram priznati, Hershele — reče McAllister protiv volje — hrabar si.

— Hrabrost je u mom poslu prijeke potrebna.

— A kakav je tvoj posao?

— Zar ne znaš? — Hershel se iznenađi.

— Ne znam.

— A nosiš nalog za moje hapšenje.

— Razgovarat ćemo o tome kasnije — reče McAllister neobično zbunjeno.

— Kad stignemo k liječniku, razgovarat ćemo o koječemu. Ti si sada do grla u svemu ovome. Opominjem te: pazi na svaki svoj korak. Don Martin ti želi smrt. Pokušao te ubiti na zakonit način i nije uspio. Idući put će to pokušati drugačije. Moji su ti ljudi spasili život zato što si jedino ti znao gdje sam. No, opasnost ti prijeti i od njih. Došao si u Meksiko u pogrešno vrijeme.

— A tko su tvoji ljudi, Hershele?

— I to ćeš doznati. Tada će ti život biti ugrožen. Toliko ti mogu reći. Možda sam ti već kazao i previše.

— Ne bih baš rekao da mi je nakon tvojih riječi pametno ako te odvedem k tom liječniku.

— Ne poznaješ ti sebe, McAllisteru. — Hershel se osmjehne.

— Koliko smo još udaljeni?

— Jedan sat jahanja.

— Konj se odmorio, pa ću i ja jahati.

Krenuše na jugoistok. Okolica se donekle zazelenjela. Na površini nije bilo mnogo vode, ali se moglo naslutiti da je ima pod zemljom. Naposljetku ujašu u rijetku šumu.

Dosad naslonjen na McAllistera, Hershel se sada uspravi i postane oprezniji. Vjerojatno je očekivao neprimike.

Umalo i uletješe u neprimike kad su krenuli širokim putem na obronku. Gledajući iznad Hershelova ramena, McAllister je opazio daleko ispred njih dva konjanika koji su im jahali u susret, pa brzo skrenu s puta i sakriju se. Čekali su da ti jahači prođu kraj njih; pokazalo se da su to policajci.

— Posjetili su liječnikovu kuću — reče Hershel. — Neprekidno onamo navraćaju. Sumnjaju nešto, ali ne znaju ništa pouzdano, a doktor je vrlo ugledan. Mene bi ubili čim bi me ugledali, no doktor je nešto drugo. Pa ipak, samo je pitanje vremena kad će

ga uhapsiti zbog neke lažne optužbe.

Vratiše se na put. Uskoro skrenuše na stazu što je vodila na istok. Jahali su još kilometar i po i tada ugledaše kuću. Bješe izgrađena između brda. Iz dimnjaka se dizao dim.

Čim su se upatili prema kući, pojavila se na stijenama iznad njih jedan čovjek.

— Oscore! — dovikne.

Hershel digne glavu i bijedo se osmjehne.

Mladi Meksikanac hitro side sa stijena i zagrlji ga.

— Mislili smo da si mrtav. Obuzeo nas je očaj.

— Gotovo i jesam mrtav, Sanchez. Dvaput sam umalo umro, no oba puta mi je ovaj čovjek spasio život.

Mladi Meksikanac uperi svoje sjajne oči u McAllistera i počne zahvaljivati.

— Okanimo se pretjeranih osjećaja — promrmlja Remington. — Hajdemo. Nanjušio sam hranu.

Mladić se vrati na svoje mjesto, a oni produže.

Pred kućom je stajala neka žena.

Pilar Rodriguez!

McAllister zastane i zagleda se u nju. Čim ju je ugledao, zaboravio je onu prijavu čeliju, zlostavljanje u zatvoru i pakao pustinje. Očekivao je da će ona biti suzdržljiva i ohola, no osmjehnula se obješenjački i otvoreno ga pogledala u oči. Krenula je prema njima i tada obratila pažnju Oscaru.

— Gotovo ne mogu vjerovati — reče. — Živ si.

— Jesam, živ sam. — Hershel pokaže glavom na McAllistera. — On me neprestano spašava. To je postalo već dosadno.

McAllister i Pilar mu pomognu da sjaše i napolu ga odnesu prema kući. Dotrči jedan seljak i odvede konja.

Na stubama je stajao čelav čovjek, blagih smeđih očiju i naborana lica.

— Oscore! — Tada se zagrlje. — Želim toplu dobrodošlicu tebi i vijestima koje donosiš.

— Najprije ću leći, a onda pričati. Vijesti su loše.

McAllister pogleda čelavog čovjeka i Pilar i opazi zabrinutost na njihovim licima.

Odvedoše Hershela u kuću, jednostavno ali ukusno namještenu, i polo-

že na ležaj u ordinaciji. Tada se Pilar okrene prema čelavom čovjeku.

— Ovo je čovjek kojeg smo odvjetnik i ja spasili pred policajcima. McAllisteru, ovo je doktor Ruiz.

McAllister i Ruiz pruže jedan drugome ruku.

— Nismo očekivali da ćete se vratiti, prijatelju — reče liječnik.

— Nisam to ni ja očekivao. — McAllister se kiselo osmjehne.

— Razgovarat ćemo kasnije. Sada moramo pomoći Oscaru.

Kad se McAllister probudio, bila je noć. U mračnu je sobu padala kroz prozorčić hladna mjesečina. Sjeo je, obuzet osjećajem krivnje. Spavao je duže nego što je namjeravao.

Kao i uvijek, bio je sumnjičav. Spusti ruku prema boku i ustanovi da je revolver na mjestu.

Ustane, prođe kroz sobu i otvori vrata. Ugleda svjetlo što je dopiralo iz sobe s desne strane. Približi se vratima i zatekne unutra liječnika, Pilar i nekog neznanca; sjedili su i razgovarali. Kad je ušao, okrenuli su se. Liječnik se doimao vrlo umorno, kao da na plećima nosi sve brige ovog svijeta. Neznancu je bio odjeven u kožnato odijelo; izgledao je kao vakero. McAllister ne dozna njegovo ime. Liječnik i Pilar su se vladali tako kao da nije prisutan.

— Kako je Oscaru? — zapita McAllister.

— Oporavit će se — odgovori doktor Ruiz. — Ako bude živio dovoljno dugo.

— Je li to nekakva zagonetna?

— Vi znate da za njim tragaju. Kao i za vama, prijatelju. Ako ga policija uhvati, ubit će ga.

— Može li otići odavde?

— Mora! Ugrozio bi sve nas. — Liječnik se okrene prema neznancu. — Dovoljno si čuo. Znaš što valja učiniti.

Vakero kimne.

— Oscar nam je ispričao što se dogodilo — reče Pilar gledajući McAllistera.

— Rekao je da se možemo pouzdati u vas — doda liječnik. — Kakve razloge ima, ne znam, no povećati je broj pouzdanih ljudi sklon vama.

McAllister je slutio tko su ti ljudi.

— Oscar zna da mora otići odavde — nastavi Ruiz. — Kazao je da ćete vi poći s njim i brinuti se o njemu. Osim toga, kazao je da slutite tko smo mi. Je li to istina?

— Da, istina je.

— Sretno, druže — reče doktor Ruiz, okrenuvši se prema vakeru.

Vakero ustane, nakloni se svima i izađe zveckajući mamuzama.

Liječnik ponudi McAllisteru stolicu.

— Možete li uspjeti, doktore? — zapita tiho Remington.

— Više nije riječ o tome možemo li uspjeti ili ne. Stigli smo do točke na kojoj se moramo odlučiti. Kakva poniženja i ugnjetavanja može izdržati narod prije nego što se pobuni? Gdje je granica?

— Ja se cijelog života služim oružjem, doktore. Znam što ono znači..., mislim, znam što ono znači za pojedinca. Ali, kakve posljedice ima krvoproliće za narod? Koliko je potrebno pokoljenja da bi se narod oporavio? Sve svjetske države se temelje na ratu; to je već postao običaj.

— Zar mislite da ja to ne znam? — odvratila liječnik namrštivši se.

— U pitanju je pravda, a pravda umire u krvi — nastavi McAllister. — Najčešće se to događa. Nasilje izaziva nasilje, u nedogled.

— Treba da se odlučite jeste li za nas ili protiv nas — reče srdito Pilar. — Opređijelite se!

— Senor govori razborito, draga moja. — Doktor Ruiz miroljubivo mahne rukom. — U svijetu gdje on živi vlada zdrav razum, pa očekuje da će na zdrav razum naići svugdje.

— Davla sam navikao na zdrav razum — reče McAllister. — Svuda vlada nasilje, u svim dijelovima svijeta.

— Ali, odvest ćete Oscara u sigurnost?

— Hoću.

— Dobro.

— No, moram učiniti još nešto.

— Što?

— Ona hulja Don Martin ima dva moja konja, pa mu ih namjeravam otići.

Pilar skoči na noge, a oči joj se ljutito zaiskre.

— Vi ste ludi! Zaboravite te konje! Zaboga, sada su na kocki ljudski životi!

— Gledajte, ja nemam ništa protiv vaše borbe... i želim vam sreću... no ja vodim svoj osobni rat. Činim to cijelog života, pa ni ne pomišljam da se sada izmijenim. Neću otići odavde bez onih konja.

— Morate Oscara odmah odvesti odavde — reče liječnik.

— Tako je — doda Pilar. — Obaviješteni smo da su vidjeli vas i njega. Možda su policajci već krenuli ovamo.

— Dobro. Kada ćemo krenuti?

— Večeras — odgovori Ruiz. — Za jedan sat. S vama će poći vodič i odvesti vas do jednog sigurnog skrovišta u brdima.

— Skrovište je sigurno samo onda kad jedino ja znam gdje je ono — napomene McAllister.

— Ne vjerujete nam? — Liječnikov je glas zvučao razočarano.

— Ne vjerujem nikome kad je to posrijedi.

— Jedan naš čovjek mora poći sa vama. To je uvjet.

To su bile prve riječi koje su donekle zvučile kao prijetnja.

— Pristajem, ako podje sa nama Pilar.

Liječnik i lijepa žena se pogledaju.

— Dobro — reče Ruiz.

— Imate li konje?

— Najbolje. Najedite se sada, a mi ćemo pripremiti sve za put.

Pilar odvede McAllistera u kuhinju. Sjedoše za nezgrapan stol, a debela im Meksikanka, široko se smiješeci, donese pirjanu kozletinu. Šutke su jeli, McAllister zatraži još mesa, a Pilar ode da se presvuče za jahanje. Gledajući njena lijepa leđa, proklinjao je svoju zlu kob. Zašto je upoznao takvu ženu baš sada, kad su mu za petama policajci i kad fijuču meci?

Uđe nizak muškarac s redenicima preko prsa i revolverima o bokovima i pozove ga da krene s njim. Izvede ga iz kuće. Vani su čekali konji. Liječnik nije lagao; doista su bili lijepi. Između dviju mazgi visjela su nosila na kojima će ležati ranjenik. McAllister zastenje, jasno zamišljajući jahanje kroz brda dok ih bude progonila policija.

Na jednoj su tovarnoj mazgi bile zalihe; gladni neće moći biti, pomisli.

— Vama smo namijenili dorata — reče liječnik izašavši iz kuće. — Na

njemu je repetirka. Bisage su napunjene municijom. No, nadam se da ćete izbjeći opasnost. Objasnio sam Pilar kako će njegovati ranjenika. Na njemu su sedlu lijekovi i potreban pribor.

Iz kuće izađe Pilar. Bila je odjevena kao muškarac, ali se i iz daljine vidjelo da je žensko; kao da je iz nje zračila neodoljiva ženstvenost.

McAllister nije, vjerojatno, uspio prikriti svoju zadiviljenost. Kratko mu se osmijehnula, a bijeli joj se zubi istaknuše nasuprot preplanulom licu.

U tom času začuše nešto. Pilar htjede progovoriti, ali McAllister podiže ruku.

Svi su osluškivali.

— Neki jahač juri kao vihor — reče jedan seljak.

Doista, jahač nije štedio konja. Izlagao se velikoj opasnosti jašući tako brzo kroz noć.

— Obavijesti ostale — reče Ruiz seljaku, koji utrči u kuću. Okrenuvši se prema McAllisteru, doda: — To je, vjerojatno, neki naš glasnik.

Čuli su jahača kao neumorno tjera konja uzbrdo. Iz kuće su izašli ljudi... svaki je imao u rukama pušku... i raspršili se po obronku. McAllister ih izbroji deset. Doimali su se odlučno i spretno.

Za nekoliko minuta jahač stiže pred kuću. Od umora se umalo sruši sa sedla. Crna mu se kosa slijepila od znoja.

— Doktore — izusti zadihano — dolaze po tebe. Odvjetnika su udesili, ustrijelili su ga na ulici kao psa. Pobili su desetak ljudi. To je Don Martinovo djelo.

Ruiz se vidljivo snuždio.

— Zaboga — reče očajno — nisam mogao povjerovati da će se to dogoditi, nisam se složio s Oscarovim predviđanjima. Delgado je poginuo zato što sam ja buda'a.

— Ostati ću s tobom — reče Pilar. — McAllister mora krenuti. Ne smiju uhvatiti Oscara.

K vragu i Oscar, pomisli McAllister, a što će biti s tobom?

— Ne, o svemu smo se dogovorili — reče odlučno liječnik, ovladavši sobom — i najbolje je tako. Ako ti i Oscar budete u sigurnosti... ja ću učiniti ono što smo predviđjeli za ovakav trenutak. Ne boj se, draga moja, sve će biti u redu. Poslušaj me.

On pozove strijelce, i oni se vrate iz mraka. Brzo im objasni što se dogodilo. McAllister opazi uznemirenost i očaj na njihovim licima. Namjeravali su postati pobjednici, a sada su pretvoreni u žrtve. Liječnik strogo izda nekoliko naredbi. Dvojica odmah utrče u kuću i donesu Hershela. Bio je užasno blijed i slab. Vidjelo se da se držao dok nije stigao ovamo, a sada se opustio.

— Evo, opet nas očekuje put, Oscare — reče McAllister.

Hershel se blijedo osmijehne.

Stavili su ranjenika na nosila i pokrili gunjevima.

— Nije ti baš naročito udobno — reče McAllister — ali je mnogo bolje od jahanja.

— Da, svakako — odvrati Hershel.

McAllisteru pride doktor Ruiz.

— Treba da vam zahvalim.

— Nije potrebno. Recite mi radije gdje ću vas naći kad se Oscar oporavi?

— Ako budem živ, Pilar će znati gdje sam.

— Sretno!

Doktor Ruiz se malo nakloni i vrati u kuću.

Pilar krene na čelu. McAllister uhvati konopac i povede za sobom prednju mazgu.

IX

Penjali su se jedan sat, ulazeći sve dublje u brda. Mazge s nosilima su im rijetko zadavale neprilike, ali je tovarna mazga zaostajala kad bi joj se god pružila prilika. McAllister je znao da ostavljaju tako jasan trag da bi ga i dijete moglo slijediti. Kad svane, morat će ga nekako izbrisati. Nije poznavao taj kraj, pa je bio prisiljen slijediti Pilar, što mu se nije sviđalo.

Zastali su kad su začuli daleko dole praskanje pušaka. McAllisteru se učini da predugo oklijevaju.

— Hajdemo — dov kno. — Nećete im nimalo pomoći slušajući ih.

— Imamo pravo na svoje osjećaje — reče Hershel.

— Trebalo je da zanemarite svoje osjećaje onog časa kad ste započeli nešto što ne možete dovršiti.

— Zar se nikada nisi izvrgao opasnosti zbog nečega što si smatrao vrijednim? — zapita Hershel.

— Ovo nije pogodno vrijeme za raspravljavanje. Produžimo!

Pilar nastavi jahati uzbrdo, ali nakon što je prošao još jedan sat, opet se zaustave.

— Moramo se odmoriti.

— Produžimo! — reče McAllister.

— Oscar ne bi mogao izdržati. Moramo se odmoriti.

— Zaista su mi potrebni jaki živci — promrmlja McAllister i odjaše na čelo. — Slušajte, ženska glavo, produžit ćemo. Oscar to može izdržati jer mora.

— Mi ovo činimo da ga spasimo, a ne da ga ubijemo — odvraća ona srdito.

— Izdržao je on i mnogo više u pustinji. Pitajte ga da li se želi odmoriti. — McAllister je već bio bijesan. Jasno je vidio u mislima poduzetne policajce kako će lako slijediti njihov trag kad svane.

— Kakav ste vi čovjek? — zapita ona.

— Onakav kakav vam je potreban da biste se izvukli iz ovoga. Krenite već jednom!

— Čini mi se da ste preuzeli zapovjedništvo, senor.

— Nije bitno tko zapovijeda, bitno je da se sluša zdrav razum. Ostavljamo sasvim jasne tragove. Policajci će nas sustići već do podneva. Vi i Oscar se možete odmarati kad izađe sunce, a ja ću tada pokušati donekle izmijeniti naše tragove. Ne možete spasiti Oscara samo tako što ćete jahati u planine.

— Možda bi bilo bolje — reče žena nakon dugog razmišljanja — da niste pošli s nama.

— Znae li zašto me onaj doktor Ruiz poslao s vama? Zato što je znao da samo ja mogu spasiti vaš dvoje. Zar mislite da sam oduševljen ovime? Ja se želim samo dokopati svojih konja, vratiti u neki pitomi kraj i dobro najesti. Idite do vraga vi i vaš Oscar. A sada, krenimo!

— Mrzim vas i prezirem.

— Dobro. Vratite se na začelje i vodite one mazge. Od sada ću ja jahati na čelu.

— Ne možete to učiniti — uzvikne ona. — Vi ne znate kamo idemo. Skrovište je poznato samo meni.

— Svakako. Mogu zamisliti kakvo je to skrovište. Slušajte, ja cijelog života bježim pred meksičkim policajcima, teksaškim rendžerima i šerifima. Već sam stručnjak. Provest ću vas kroz te planine tako da nećete znati gdje ste. Moram se otarasiti onih policajaca. Ako to ne shvatite, naći ćete se vi i vaš predivni Oscar pred streljačkim vodom časnog Don Martina.

— U njegovim smo rukama, Pilar — dovikne Hershel. — Ja bih postupio onako kako on kaže.

— Momak je uvijek bio bistar — reče McAllister.

— Dobro — promrmlja Pilar. — No, čim opazim prvi znak izdaje, ubit ću vas. Nemojte se zavaravati da sam ja nemoćna žena.

— Zar mislite da bih to i pomislio? Pa, vi ste me izvukli iz zatvora, sjećate se?

Ona prezirno puhne i okrene konja. McAllister krene. Čuo ju je kako tečno psuje mazge. Zadovoljno se smijuljio. Kakva žena! Možda mu ovo putovanje postane još i zabavno. Tada se sjeti policajaca i njihova bijesa i odmah promijenio mišljenje.

Stigavši do visoka grebena, počnu jahati duž njega. Pružao se od sjevera prema jugu, a s njim se spajao s istoka još jedan greben. Postojala je mogućnost da se krene u bilo kojem od ta tri smjera, a policajci neće moći utvrditi koji su smjer odabrali.

— U blizini je jedna staza kojom se možemo spustiti niz obronak — dovikne Pilar.

— Ako se vama ta staza sviđa, krenite njome — odvraća McAllister.

Pošto su prešli još jedan kilometar, zastane i reče im neka ostanu gdje jesu i da on kreće u izviđanje.

— E, nećete — reče žena i hitro potjera svog konja do njegova. — Ostat ćemo na okupu.

— Mislite da ću pobjeći?

— Iskreno rečeno, mislim.

— Krenut ću pješice.

Spustio se sa sedla, udaljio dvjesto, trista metara i pažljivo pregledao oko-

licu, tražeći puteljak koji bi ih odveo dolje. Napokon pronađe ono što je tražio, pa se vrati.

— Moramo biti vlaški oprezni — reče. — Neće nam se izgubiti svi tragovi, ali ćemo ih zbuniti i natjerati da potroše sat, dva. Svaka minuta koju zaradimo može nam koristiti. Ja ću voditi svog konja i mazge s nosilima, a vi ćete me slijediti sa svojim konjem i tovarnom mazgom, Pilar. Slijedit ćete me po mom tragu. Razumijete?

— Razumijem — reče ona hladno.

— Pazite, počne li se neka od životinja rušiti, pustite uzde. Lijepa cura poput vas vrijedi više nego konj.

— Hvala vam na tome!

McAllister skrene udesno i počne oprezno silaziti puteljkom. Naročite su mu teškoće zadavale mazge s nosilima.

— Uvjeravam sebe da ti je sudbina da budeš obješen, Oscare — pokušao ohrabriti ranjenika — pa se nećeš strovaliti u provaliju.

— Baš si me utješio — promrmlja Hershel.

Uto nadoše na klisko tlo. McAllistera obuzme za tren panika kad je mazga naletjela na njegova konja, pa se činilo da će se svi skotrljati u klupku nizbrdo. Odupre se nogama i nasloni leđima na konja, umirujući mazge. Čuo je Pilar kako psuje.

— Tovarna mazga — vikne iznenada Pilar.

Nešto projuri kraj McAllistera, a njegove se životinje poplaše. Tovarna se mazga otklizala, i više je ništa nije moglo zaustaviti. Napokon se začuje kako je udarila dolje; zavrištala je gotovo poput žene.

Još su se neko vrijeme klizali i posrtali, a onda se zaustave među stijenama. Gušila ih je prašina koju su podigli.

— Je li mazga stradala? — zapita Pilar. — Vjerojatno je slomila vrat.

— Zacijelo — reče McAllister i nestane u mraku.

Malo kasnije se začu toptanje. Dovedo je tovarnu mazgu.

— Ovo je pravo čudo! — reče on. — Stajala je i čekala me, krotka kao jagnje.

— Imali smo sreću — promrmlja Pilar.

— Kako se osjećaš, Oscare? — upita McAllister.

— Dobro.

— Zar ste očekivali drugačiji odgovor? — zapita Pilar.

— Nisam — odgovori McAllister. — Vas dvoje, ostanite ovdje.

Opet se udalji.

— Možemo li se pouzdati u njega, Oscare? — upita Pilar.

— On je neobičan čovjek.

— Znam, ali da li se možemo pouzdati u njega?

— Ovisi o tome na što misliš.

— Hoće li nas osloboditi policajaca?

— Svakako.

Nakon petnaest minuta McAllister se vrati i reče:

— Prati nas sreća. Pronašao sam vodu. Plitak, spor potok. Smočiti ćemo životinjama noge.

Povede svog konja i mazge. Pilar ga je pratila. Ušavši u potok, uzjaše i krene na istok.

Potok je krivudao oko golemih gudurra, a oni su ostali u vodi desetak minuta. Tada McAllister zastane i pregleda lijevu i desnu obalu. Skrene ulijevo.

— Ali, stići ćemo opet onamo odakle smo došli — pobuni se Pilar.

— Znam, no pouzdajte se u mene, u svog starog striku, dušo.

Pošto su prilično teško izveli životinje na strmu obalu, nadoše se ubrzo na kamenitoj stazi što je vodila uzbrdo.

— Što hoće ta budala? Ubiti nas i životinje? — zapita Pilar Oscara, kad su stali jer je McAllister uklanjao neku prepreku sa staze.

— Ne, ja mislim da me on nastoji sačuvati živog dok ne odluči što će sa mnom.

— Kako to misliš? — Pilar ga uhvati za ruku.

— Ima nalog da me uhapsi.

— Zar je on policajac?

— Jest. Savezni šerif.

— Hoćeš reći da za tobom tragaju u Sjedinjenim Državama? — upitala je zapanjeno. — Za što bi te oni mogli optužiti?

— O tome znam koliko i ti.

— Ne boj se, Oscare, on te neće uhapsiti dokle god sam ja živa.

Nisu mogli nastaviti razgovor jer su morali krenuti.

Uskoro toptanje kopita priguše boro-
ve iglice na tlu; jahali su kroz šumu.
Pilar opazi da skreću na jug. To je
zbuni; ako McAllister namjerava odve-
sti Oscara u Sjedinjene Države, treba-
lo bi da jaše u suprotnom smjeru. Pi-
tala se bi li, možda, bilo najbolje da
ga ubije prije nego što on donese
neku kobnu odluku za nju i Oscara.
Znala je da to ne bi bilo lako. Sposoban
je i opasan, a ona nije ravnodušna
prema njemu. Čim ga je ugledala u
onoj čeliji, osjetila je... Što je osjetila?
Nije mogla objasniti. Jednostavno,
kad je god blizu nje, čak i kad razmiš-
lja o njemu, obuzme je neki dubok
osjećaj koji ne može protumačiti. Upla-
šila se već da željezna načela što su
uvijek vladala njenim životom, postę-
peno slabe.

Izjahavši iz šume, nađu se na krševitu
tlu, koje je McAllister priželjkivao
cijelu noć. Vjerovao je da među poli-
cajcima nije nitko tako sposoban da
bi mogao otkriti tragove njihovih ko-
nja na takvu tlu. Da ih slijede Indijan-
ci morao bi konjima omotati krpama
kopita.

Pošto su jahali jedan sat kroz krajo-
lik koji je izgledao kao da su na Mjese-
cu, stigoše u prilično zelen predio.
McAllister ih odvede do vode i sjaše.
Objasni da će se na tom mjestu ulo-
goriti.

Pilar se htjede pobuniti, no nije
mogla ničemu prigovoriti. Trave i
vode je bilo dovoljno, a vidjeti ih je
mogao samo netko tko bi se našao toč-
no iznad njih. McAllister podigne Os-
cara s nosila i spusti ga na gunjeve.

— Upalite vatru i skuhaite mu jelo —
reče Pilar. — Nastojte da ne bude
dima, jer nikad se ne zna tko je u bli-
zini. Ako nam policajci nisu na tragu
neće ih ovdje biti dan, dva. No, ja vje-
rujem da vam opasnost neće zaprijeti-
ti i duže.

— Govorite kao da vi nećete biti
ovdje — odvrati žustro ona.

— I neću. Ne, ne namjeravam vas
ostaviti na cjedilu. Samo ću se vratiti
i ponuditi progoniteljima vrlo jasan
trag. Kad dovršim taj posao, oni će
vas tražiti u Mexico Cityju.

— Zašto to činiš? — zapita Oscar.

— Da bi ti ostao živ. Valjda znaš raz-
log?

— Ne, ne znam. Znam da imaš nalog
za moje hapšenje, ali pojma nemam
što sam učinio.

— Optužen si zbog ubojstva i pljač-
ke američke pošte.

— Ne bih te mogao uvjeriti ako bih
rekao da nisam to učinio?

— Nije važno da li ja vjerujem ili
ne. Treba da uvjeriš suca.

— Vaš nalog ne vrijedi u Meksiku —
umiješa se Pilar.

— Naravno. No, čim ga odvedem pre-
ko granice, uhapsit ću ga. Jasno mi je
da tu ima još nekih zagonetki. Možda
bi mi, Oscare, sada mogao kazati pra-
vi razlog zašto si došao iz Sjedinjenih
Država ovamo.

— Budući da sam Židov a ti imaš
američki nalog za hapšenje, pomislio
si da sam američki građanin — odgo-
vori Oscar — ali nije tako. Ja sam
meksički građanin. Mislim da ti sada
mogu kazati sve. Više ne postoji nika-
kav razlog da se šuti. Neću ti objaš-
njavati razloge ni politička gledišta;
jednostavno, pripremili smo pobunu, a
vođe su bili Ruiz i Delgado. To je stara
priča: mali ljudi koji nemaju ništa,
predvođeni srednjim staležom koji
ima ponešto osim vlasti, bune se pro-
tiv onih koji imaju sve, pa i vlast. U
inozemstvu smo dobili malenu podrš-
ku; jedino su nas u Sjedinjenim Drža-
vama poduprli moralno i novčano
Meksikanci koji ondje žive. Zaključili
smo da bismo oružje mogli najlakše
nabaviti u Sjedinjenim Državama.
Kako ja govorim tečno engleski i
kako sam neko vrijeme živio u Sjedi-
njenim Državama, taj je zadatak pri-
pao meni. Tada sam uletio u neprili-
ke.

— Misliš na čovjeka s ožiljkom na
licu.

— Da.

— On je savezni šerif.

— Davla je on savezni šerif. Zove se
Louis Prescott, u građanskom je ratu
bio major teksaške konjice, a sada pro-
daje svoju uvježbanost i sklonost nasi-
lju. On je agent meksičkih vlasti, a
suraduje s našim zncem Don Marti-
nom. Pripremio sam nekoliko pošiljki
oružja, i trebalo je da one prijeđu gra-
nicu na šest različitih mjesta. Vjerova-
li smo da će, ako nam neke i uhvate,
druge ipak proći. To bi nam oružje

bilo dovoljno za ustanak. Međutim, sve su pošiljke zaustavljene, i to na izvoru. Vijest sam doznao tek nakon nekoliko dana, pa je trebalo da na sva-ki način što prije obavijestim Ruiza i Delgada kako bi odgodili pobunu.

— A apaki napad na tebe je bio samo z a sreća?

— Možda, ali ne vjerujem. Sumnjam da je to bila skupina otpadnika koje je unajmio Prescott. Možda griješim, ali ne vjerujem. Zar ti nije upalo u oči da su bili suviše uporni?

— Priznajem, upalo mi je to u oči! — McAllister malo razmisli. — A Roy Stringer?

— On je Prescottov čovjek. Vješt je revolveraš. Slabost su mu konji. Da li ti sve to objašnjava donekle situaciju?

— Zasad sasvim dovoljno.

— Onda, hoćeš li me uhapsiti?

— Razmisli ti ču.

McAllister baci na nosila nekoliko povećih kamena.

— Uzet ću nosila — objasni. — Neka pomisle da si sa mnom. Ovo kamenje će ih uvjeriti da je na nosilima teret.

— Budi oprezan — promrmlja Oscar.

— Možeš se kladiti da ću biti. — Pogleda Pilar, koja mu se osmijehne. Činilo mu se da još nikada nije vidio tako ljubak smiješak. Uzjaše i vrati se putem kojim su dojahali.

Svanulo je prije nego što je prošao kroz krševit kraj. Izjahao je iz njega oko tri kilometra jugozapadno od mjesta gdje su ujahali i odmah počeo ostavljati tragove na meku tlu.

Znao je da je započeo vrlo škakljivu igru u kojoj su u pitanju životi. Služio se raznim varkama, ali nije baš pouzdano znao kako će te varke protumačiti progonitelji. Trebalo je ocijeniti stupanj njihove domišljatosti. Varka nije smjela biti ni pretjerano jednostavna, ni suviše lukava; kad je suviše zamršena, više ne pomaže. Nastojao je pobuditi dojam da se pokušava otarasiti progonitelja, a istodobno ih je navodio na svoj trag. Treba da ih se riješi u pravom času. Ako mu to ne pođe za rukom, propast će cijela zamišao.

Premda su mu se misli neprekidno vrtjele oko Pilar i Oscara, jer je u svojim rukama držao njihovu sudbinu, nije mogao zaboraviti ni svoje konje. Još nikada mu nitko nije oduzeo ko-

nja. Dopusti li to, više neće moći pogledati sebi u oči ujutro dok se brije.

Uđe opet u borovu šumu. Znao je da će se tu tragovi teško vidjeti. Međutim, čim je stigao na meko tlo, ostavio je takve tragove da bi ih vidio i kratkovidan čovjek.

Bio je vrlo umoran. Uskoro mora stati i malo odspavati, jer djelovanje umora može biti opasno kao i učinak alkohola.

Razmišljao je o Pilar i pitao se što će se dogoditi s njima. Svidjela mu se, nije to mogao poreći.

Oscar mu je zadavao velike brige. I on i onaj čovjek u hotelu mogli su lagati. Slutio je tko ne govori istinu, ali nije imao nikakav dokaz, i zato mora igrati do kraja. Sjeti se da mu Prescott nije još platio. S obzirom na to kakva ga smola prati, moglo bi se lako dogoditi da ga mora ustrijeliti prije nego što dobije svoj novac.

Dva sata nakon svitanja stigao je opet u jedan krševit predio. Zastao je u zaklonu iza stijena i pažljivo sakrio nosila. Tada je skinuo opremu s mazgi i otjerao ih. Sada kad ih se oslobodio, mogao se lakše kretati. Od sada neće ostavljati iza sebe više nikakav trag. Neka se progonitelji muče!

Skrene na zapad, tjerajući umornog konja malo brže ali znajući da će se njih dvojica uskoro odmoriti.

Iznenada se ukaže pred njim padina. U širokoj, plitkoj dolini ugleda seoce.

Zauzda konja, sjaše i pažljivo razgleda okolicu. Zaključio da mora u široku luku zaobići dolinu, no istodobno se nadao da će se tragovi njegova konja izmiješati s tragovima seoske stoke.

Tada začuje pucnjeve i na sjevernom kraju sela ugleda oblačić crna dima.

Zaboga, zar su tu već policajci!

No, ubrzo shvati da nije riječ o policiji. Bješe to vojska. Ugleda pješadiju kako napada selo sa sjevera, a onda i na drugoj strani spazi konjanike. Juri-li su prema naselju. Na čelu je jahao vitak mlad oficir i mahao sabljom koja je ljeskala na suncu. Bilo ih je tri-desetak.

Dakle, vlasti su počele čistiti sva žarišta otpora.

Jahači su upravo ulazili u jedinu ulicu. Bjesomučno se pucalo. McAllister

je vidio žene i djecu kako trče iz sela s istočne strane i nastoje stići do brda. Pridruže im se dva, tri muškarca. U tom času izjure iz prolaza između kuća konjanici i počnu zamahivati sabljama.

Prizor je bio ružan. Premda je u svom životu vidio već svakakva nasilja, McAllister osjetio mučninu.

Proklete hulje!

No, nije mogao učiniti baš ništa. Okrene dorata i potjera ga na jug, dok je kuću u selu, jednu za drugom, proždirao plamen.

Oko podneva je konj bio već na izmaku snage. Dakako, mogao je još hodati petnaestak kilometara, no više ne bi mogao potrčati ako bi bilo potrebno.

Stoga McAllister odabere prikladan zaklon i zaustavi se. Priveže konja, umota se u gunj i smjesta zaspi.

Probudi ga rzanje konja.

Zbacivši se sebe gunj, opazi da je kasno popodne. Dolje, na cesti ugleda poveću skupinu ljudi. Hodali su polako, a i iz daljine su se doimali potišteno. Većina je bila bosonoga. Bili su to zarobljenici. Pratila su ih četiri policajca na konjima, naoružani puškama.

McAllisterov prvi poriv bježe da skoči na konja i odjuri na zapad. No, tek što je pritegnuo kolan, pomisli: Četiri bi metka mogla izmijeniti situaciju. Zauzvrat bi se spasilo tridesetak života.

Stoga nije krenuo na zapad, nego na jug, usporedo sa sporom kolonom. Prestigao ju je jedan kilometar, a onda je privezao dorata izvan vidokruga, pregledao pušku i strpao u džepove nekoliko metaka. Pronašavši dobar zaklon, zaključio je da će to biti poput gađanja boca na zidu.

Doista je bilo tako. Osjećao je gotovo griznju savjesti.

Na čelu je jahao njegov dobar znamac: kaplar. Ta mu okolnost odmah olakša posao.

Namjeravao je pogoditi najprije njega, zatim policajca na začelju. Ostalo neka obave zarobljenici; tko ne može pomoći sebi, nije zaslužio tuđu pomoć.

Kaplar se okrenuo u sedlu i derao na pseta iza sebe da žustrije koračaju. Ugovorio je sastanak s jednom ljepoti-

com u gradu, a čeka ga i boca vina, pa će kožu svima osobno oguliti ako zbog njih zakasni.

McAllister ga pogodi sa strane i sruši u prašinu.

Za tren su se dolje svi ukočili. Zanimili su se od zaprepaštenja.

Remington je imao dovoljno vremena da povuče zatvarač, uperi pušku u policajca na začelju i opet okine. Udaljenost je bila velika, pa je, žureći, promašio. Policajac podigne pušku i opali prema njemu, vidjevši pramen dima. McAllister se premjesti tri metra ulijevo i slijedećim ga hicem sruši s konja.

Prije nego što je mogao obratiti pažnju ostaloj dvojici policajaca, zarobljenici pokazaše da znaju pomoći sami sebi. Povukli su policajce s konja i pozabavili se njima.

McAllister je bio uvjeren da im smrt nije ugodna. No, ni život im nije bio ugodan, naročito za druge.

Nije smio gubiti vrijeme, pa uzjaše i krene na zapad.

X

Premda je bila noć, vidjelo se da je u velikoj kući živo. Pretvorila se u neku vrstu vojnog štaba. McAllister je, sakriven u tami, nabrojio šezdesetak konja s južne strane kuće.

Pred dvorišnim su vratima koračali stražari. Provjerivši kakvo je stanje na sjevernoj strani, ustanovio je da i ondje stoji jaka straža.

Slutio je da neće lako ući, no još će teže izaći. Međutim, iz iskustva je znao da je lakše upasti u štab nego u neku sporednu postaju. U štabu svi smatraju da im ne prijeti nikakva opasnost.

U široku je luku obilazio kuću, i svaki bi čas naišao na naoružane ljude. Ne samo vojnike, nego i vakere, a prema njima je osjećao strahopoštovanje. Oni su dobro poznali okolicu, te su im se oči i uši privikle na uobičajeno stanje. Mnogo je riskirao kad je rasedlao Ruizova konja i otjerao ga u noć. Sada je morao učiniti ono zbog čega je došao: dočepati se svog konja i

Chica; u protivnom neće moći odjahati odavde.

Još nešto mu se vrmalo po glavi. Bješe to tako luda zamisao da je pokušavao uvjeriti sam sebe da ne misli ozbiljno, no u duši je znao da je drugačije.

Namjeravao se osigurati da ga policajci i vojnici neće dirati dok ne prijeđe granicu, s Oscarom ili bez njega.

Odluči da uđe u kuću sa sjeverozapada. Tu je bilo mnogo mirnije negoli u dvorištu. Tek bi s vremena na vrijeme odjahao poneki jahač, vjerojatno noseći poruke četama.

McAllister uze čuturu s vodom, revolver, pušku, pregršt metaka i malo suhog mesa.

Pritaji se dok je mimo njega bučno koračao stražar, a onda šmugne prema kući. Nađe se u plitku jarku, šest, sedam metara od stražnjeg zida.

U sobama na prvom katu gorjela su svjetla. Ondje gore Don Martin i državni službenik, pomisli, pripremaju pothvate.

Namjeravao im je malo pomrsiti planove.

Samo, nije znao kako bi ušao u kuću. Lako bi ga mogao opaziti stražar. Znojio se i psovao, ali nije odustajao.

Uto mu se osmjehne sreća. Naide jedan vakero. Lunjao je iza kuće i tako se približio McAllisteru, skriveno-me u jarku, na deset koraka. Tiho je pjevuckao, i činilo se da je pripit.

— Hombre — javi mu se tiho McAllister.

— Ha? — Vakero zastane i okrene se.

— Uperio sam u tebe pušku i ako ne uđeš tiho u ovaj jarak, ode ti glava s ramena.

Vakero se malo zamisli.

— Odakle znam da imaš oružje? — zapita. Prijetnja kao da ga je malo otrijeznila.

— Počni dozivati pomoć — predloži blago McAllister — pa ćeš provjeriti možeš li vikati bez glave.

Vakero počne klimati glavom kao da je zbunjen opsežnošću teškoća na koje je naišao. Krene prema McAllisteru i klizne u jarak.

Visok je i njegova bi mi odjeća odgovarala, pomisli McAllister.

— Svuci se! — naredi.

— Kakav je to bezobrazluk? — upita zapanjeno vakero.

— Htio bih privremeno postati vakero.

— Ti, vjerojatno, pripadaš onim prokletim pobunjenicima.

— Svuci se!

— Osramoćit ću se time.

— Druga je mogućnost: smrt.

— Izbor nije velik — promrmlja vakero, slegnuvši ramenima.

Počne se svlačiti. Čim je skinuo posljednji komad odjeće, McAllister ga lupne pušcanim kundakom. Nije ga potpuno onesvijestio, ali mu je izbio iz glave bilo kakvu pomisao na otpor. Ležeći potrbuške na dnu jarka, vakero je stenjao. McAllister mu sveže ruke i noge i začepi usta, pa se presvuče. Pregleda vakero revolvra i zaključa da je staromodan. Nezadovoljno ga baci u stranu. Međutim, svidio mu se nož s dugačkom oštricom, pa ga zataleže za pojas.

Izide iz jarka, tiho pjevušeći neku pjesmu o Meksiku, zaobiđe kuću i prođe kraj dvojice stražara, koji ga ne zaustave. To ga malo umiri; zaključa da je drskost najbolje oružje. Ništa nije tako neupadljivo kao potpuna neopreznost; što se nehaajnije bude vladao, to će manju pažnju privući.

Uđe u dvorište baš kad je izjahalo dvadesetak konjanika pod zapovjedništvom mlada poručnika. Bili su naoružani do zuba; imali su revolvra, puške i koplja. Naježio se vidjevši koplja. Ako postoji neko oružje koje mu je mrsko, onda je to koplje.

Zastane kraj dvorišnih vrata i pažljivo se ogleda. Opet mu se osmjehnula sreća, a on ju je znao iskoristiti. Pred kućnim su ulazom bila privezana njegova dva konja, spremni za neki noćni pohod.

Kraj ulaza su stajala tri čovjeka. Vidio ih je prvi put. Jedan je bio vojni oficir, drugi policijski oficir a treći građanin, otmjeno odjeven.

S desne je strane skupina vojnika tovarila zalihe na kola s dva kotača. S lijeve je strane nekoliko konjanika, udaljenih tridesetak koraka, pregledavalo opremu na svojim konjima.

Na balkonu je stajao jedan čovjek s puškom.

On će biti najopasniji kad budem odlazio, pomisli McAllister uputivši se prema svojim konjima. Njega se moram najprije riješiti.

Začudo, bio je vrlo smiren.

Približivši se konjima, opazi da je njegova puška još u navlaci na sedlu i zato odbaci u prašinu pušku koju je nosio.

Kad je stigao do konja, okrene se onaj vojni oficir i pogleda ga, a onda nastavi mirno razgovarati sa sugovornicima.

Uzjahat će na Chica, jer će me moj konj poslušno slijediti, odluči McAllister, pa smireno, ne žureći odveže oba konja. Popne se u Chicovo sedlo, ne skidajući pogled s one trojice pred kućnim vratima.

— Hej! — vikne netko.

McAllister potjera Chica nekoliko koraka natraške i hitro izvuče revolver. Znao je da će sada biti gusto.

Stražar na balkonu počeo dizati pušku. McAllister ga pogodi u tijelo. Čovjek se grčevito uhvati za ogradu balkona, a puška mu ispadne iz ruku.

Chico je poskakivao u krugu. McAllister opali na vojnog oficira, koji je potrčao prema njemu. Promaši i pogodi policajca iza njega, koji krikne i uhvati se za rame.

Naglo okrene Chica i potjera ga prema dvorišnim vratima.

Iza njega prasne revolver. Kraj glave mu prozviđi metak.

Jedan čovjek kraj vrata klekne i prinese pušku ramenu, kako bi opalio. McAllisterov metak promaši, ali ometa stražara pri gađanju, tako da ga je, premda je pucao sa samo nekoliko metara udaljenosti, promašio.

Projurivši kroz vrata, McAllister se okrene u sedlu i opazi da ga njegov konj prati ali mu neprilike zadaju uzde, koje su se vukle po tlu. Okrene Chica, uhvati uzde svog konja, omota ih oko jabuke sedla, pa povikom potjera oba konja.

Galopirao je na jug, držeći se tvrde ceste oko jedan kilometar, a onda zastane. Začu potjeru kako kreće za njim. Vjerovao je da ga nitko na svijetu ne bi mogao uhvatiti dok ima ovakve konje. Skrene u grmlje s lijeve strane i uspori oba konja. Čuo je potjeru kad je projurila.

Uđe u šumu i opet stane. Eto, dočepao se svojih konja. Zasada je sve prošlo dobro. Da imam pameti u glavi, pomisli, prekinuo bih s time dok sam još živ.

No, htio je postići još veći uspjeh. Htio je nekako prekinuti traganje za Oscarom; jedino će tada on i Oscar moći da odu iz ove zemlje. Nije mogao zaboraviti ni Pilar, a i Roy Stranger mu se vrzmao po mislima. Nije mogao zaboraviti da mu je ukrao konja. U njegovu zavičaju to se kažnjava vješanjem. On nije bio sklon vješanju, ali postoje i drugačiji načini obračuna.

Priveže oba konja. U prvi čas htjede uzeti pušku, a onda odustade. Uzeo je samo još jedan revolver, porazgovarao malo s konjima i tada krenuo.

Čitav je sat pokušavao pronaći način kako da uđe u kuću a da ga ne uhvate, i naposljetku uvidio da mu neće uspjeti. Stoga odluči da nečime privuče pažnju stražara.

Ustane i krene, što je nehalnije mogao, prema velikom oboru jugozapadno od kuće. Na drugom kraju obora, gdje su se nalazila čvrsta hrastova vrata, stajao je stražar s puškom. Očijenivši situaciju, McAllister polako prođe mimo i ugleda logorske vatre konjanika; u blizini su stajali konji, svi privezani istim užetom.

Prošavši dvadesetak metara od najbliže vatre, McAllister krene duž konja i opazi da je pored njih jedan čovjek, kao što je i uobičajeno. Stigavši do kraja, izvuče nož i prereže glavno uže.

Kad je uže olabavilo, čovjek među konjima uzvikne. Remington mirno spremi nož, izvuče revolver i opali najbližem konju ispred gubice. Konj prestrašeno zanjšti, okrene se na drugu stranu i udari u konja pored sebe. Panika se proširi poput vatre i cijelo se krdo najednom dade u bijeg. Podigne se oblak prašine. Zaklonjen njime, McAllister potrči prema oboru.

— Konji! Konji! — vikao je. — Razbojnici su napali.

Stražar pred vratima obora krene prema njemu.

McAllister mu pritrči kao da je izvan sebe od uzbuđenja i počne pokazivati palcem iza sebe.

— Izronili su iz noći i napali nas — vikao je.

Stražar ga je gledao hladno i nadmoćno. Kao profesionalni vojnik potcjenjivao je civile.

— Trčiš u pogrešnom smjeru — reče.

— Idem prema konjima. — McAllister se nije dao zbuniti. — Da bi se uhvatili konji, potrebni su konji.

— Bogami, u pravu si — uzvikne iznenađeno stražar.

Dvorištem su trčali ljudi.

Stražar objesi pušku o rame i počne otvarati vrata obora. McAllister mu spremno pomogne. Htio je uznemiriti konje prije nego što dotrče ljudi.

Tek što su se vrata otvorila dva metra, McAllister snažno gurne stražara u obor. Ovaj vikne, pokuša se održati na nogama i počne skidati pušku s ramena. McAllister ga udari u trbuh revolverom i izbije mu zrak. Stražar se okrene i nemoćno nasloni na drven zid. McAllister mu oduzme pušku i baci je preko zida.

Uznemirivši se malo zbog komešanja kraj vrata, konji su se povukli na drugu stranu.

McAllister vrati revolver u korice, jer tu nije namjeravao pucati, pa potrči kroz obor. Kad se približio konjima, oni preplašeno potrče. To mu je odgovaralo; što prestrašeniji budu, to bolje. Vikao je i mahao rukama, nadajući se da će jedan od njih biti tako spor da će moći skočiti na njega. To je bio stari trik; trebalo je ući pješice a izjahati iza krda konja. Naučio ga je u Čejenu.

Pokuša se uhvatiti za grivu jednog konja i promaši.

Cijelo krdo jurne prema uskom izlazu iz obora. Vidjevši da ih neće mnogo proći, McAllister je sočno psovao.

Predvodnik stigne do izlaza, prođu još dva konja, a ostali zapnu, uklješteni. Obuzme ih panika i počnu se okretati. McAllister opet potrči kroz obor.

Kad su se okrenuli prema njemu, uspio je uhvatiti za grivu jednog vranca. Trčao je kraj njega iz petnih žila i naposljetku mu skočio na leđa. Vranac se umalo zaletio u suprotni zid obora, no u posljednji čas se predomisli i okrene tako naglo da je McAllister zamalo odletio i tresnuo u taj zid. Ipak, držeći se svojim jakim nogama i zgrčivši prste u grivi, nekako se održao na konju.

Počne vlikati na konje oko sebe, okrene ih, a onda potjera vranca u galopu prema uskom izlazu. Za tren pomisli da će ga ondje ostali konji uklještit i slomiti mu nogu. Ogulio je koljeno o rub vrata, ali je ostao na vrancu i izjurio kao strijela, okružen konjima.

Kroz zagušljivu prašinu dopre rezak pucanj. On se priljubi vrancu uz vrat i skrene ga na jug.

Jurio je prema skupini ljudi koji su bili samo sjenke nasuprot vatrama iza njih. Kao da su se okamenili od zapanjenosti. Rastjerao ih je ulijevo i udesno, projurio kroz selo, praćen još i sada nekolicinom konja, skrenuo iznenada između dviju kuća i našao se u šikari.

Vranac je sada trčao kao pomahnitao i McAllister se pitao hoće li ga uopće moći zaustaviti. Prešli su gotovo dva kilometra prije nego što ga je uspio nekako okrenuti prema kući.

Zaključivši da se dovoljno približio, skoči na zemlju i potrči. Posrne već poslije tri koraka i padne. Izgubio je zrak, pa je cijelu minutu ležao daščući.

Kad se donekle pribrao, pažljivo je osluhnulo i začuo da se kraj kuće penju ljudi na konje; znači, nije otjerao sve konje. Isto je tako čuo ljude kako se probijaju kroz šikaru.

Ustane i potrči na sjever. Ugleda s desne strane osvijetljenu kuću. Skrene prema njoj, stigne do zapadnog kraja obora i produži duž njega.

— Stani! — vikne iznenada stražar i uperi pušku.

McAllister digne ruke i pričeka.

— Tko si i što radiš ovdje? — upita stražar.

— Ja sam Rodrigo Ramirez, vakero Don Martina. Gdje bih drugdje bio nego ovdje?

— Ipak, odvest ću te k naredniku.

— Griješiš, prijatelju.

— Možda. No, otići ćemo k naredniku.

Stražar mahne puškom i naredi mu neka krene. Donekle je nervozno rukovao oružjem, a McAllister se najviše bojao baš onih koji ne vladaju potpuno vlastitom puškom.

McAllister prođe kraj njega. No, tek što je prošao, brzo se okrene i korača ulijevo.

Strážar opali, ali to nije uradio dovoljno brzo, pa je opalio onamo gdje je McAllister bio maloprije. Imao je pušku iz koje se mogao ispaliti samo jedan metak.

Remington se malo sagne i navali. Vojnik ga prekasno pokuša udariti puškom i on mu zabije glavu u trbuh, snažno ga odgura do visokog zida obora i potpuno izbije zrak iz pluća. Kad se uspravio, stražar je sjedio na tlu i tupo ga gledao. Za njega je to bilo dovoljno. Izvrne se na bok i počne povraćati.

McAllister mu oduzme pušku i baci je daleko.

Hitac je izazvao uzbunu. Čulo se kako ljudi trče. Netko je glasno zapovijedao.

Remington skoči, uhvati se za vrh zida, prebaci preko njega nogu i nađe se opet u oboru. Bio je prazan.

Za nekoliko se časaka nađe s druge strane zida skupina progonitelja, vičući da je neprijatelj u oboru. Čuo ih je kako trče na obje strane, dovikujući novost.

On opet skoči, prebaci se preko zida i opazi da se stražar još rastaje s ostacima svoje večere.

— Bit će ti sutra bolje — reče mu i potrči na istok duž kućnog zida.

Znao je da na toj strani nema nikakvih vrata, no jedino tu je mogao ući koliko-toliko kriomice.

Postojao je balkon. Malen i ukrašen, onakav na kakvu su časne dame u svježje jutro pile čokoladu. Zatrči se i skoči, ispruženih ruku. Promaši. Pokuša opet, i ovaj put se uspije uhvatiti za rub jednom rukom. Učini mu se da će iščasti ruku iz ramenog zgloba. Zanjše se i uhvati drugom rukom, pa se polako digne.

Na balkon su vodila staklena vratašca, hir nekog bogataša koji je imao više novca nego pameti.

Za tren je bio u iskušenju da razbije staklo laktom i posegne kroz njega za kvakom, no digavši pogled, opazi iznad sebe još jedan balkon. Stojeći na ogradi prvoga, mogao je dohvatiti taj drugi. Prilično se lako popeo na njega.

Tu su vrata bila od čvrste hrastovine, ali nisu bila zaključana.

Sreća se osmjehuje hrabrima, pomisli, i otvori ih.

U mračnoj sobici je gorjela svijeća. Unutra bješe samo jedan krevet, ormarčić i vrč s vodom. Bila je unutra i neka djevojka, koja je sjedila na krevetu.

Razrogačila je oči od straha, što je bilo i sasvim razumljivo. Činilo se da upravo namjerava vrisnuti iz sveg glasa.

Priljav i neobrijan, McAllister pokuša u njoj probuditi povjerenje. Ta bi ga djevojka lako mogla odvesti u smrt.

— Pssst! Neću ti učiniti ništa nažao, mala. Ja ne ratujem sa ženama.

Ona ga je šutke promatrala, ne odbacivši pomisao da počne vrištati. Još joj se činilo da bi se vriskom najlakše spasila.

Zaključio je da je, vjerojatno, kćerka nekog seljaka, služavka. Bila je zgodna i punačka, indijanskog porijekla. U drugim okolnostima zacijelo se veselo smije i očijuka.

— Budeš li mirno sjedila i šutjela — reče, smješkajući se — neće ti zaprijetiti baš nikakva opasnost. Bit ćeš sigurna kao u očevoj kući. Kunem ti se!

Muškarci su joj u prošlosti obećavali svašta i, očito, kršili ta obećanja. Gledala ga je sumnjičavo.

— Što hoćete od mene? — uspije napokon izustiti.

— Grozno je što to moram kazati tako čarobnoj djevojci kao što si ti, mala, ali u ovom času ne želim ništa. Htio bih samo spasiti glavu. Progone me vojnici, i kad bi me uspjeli šcepati, pekli bi me na laganoj vatri. Razumljivo je što nastojim izbjeći takvu sudbinu, zar ne?

Vidjelo se da ga razumije. Otkrio mu je to njen pogled. Djevojka je nagonski bila sklona onima koji gube. Bila je potomak rase koja je doživljavala poraz za porazom još od Cortezovih dana. Možda su njen otac ili ljubavnik već sudjelovali u nekoj pobuni protiv tiranske vlasti.

— Ali, ovdje će vas oni ubiti — reče ona, najednom se ohrabrivši.

— Vuk nikada ne traži žrtvu u vlastitom brlogu — odvrati, posluživši se poslovicom.

— To je istina, ali ja se ne usuđujem sakriti vas ovdje. Ako vas tu nađu, ubit će nas oboje.

— Nije mi ni na kraj pameti da te ugrozim, draga moja — umiri je on. — Molim te samo da ne vičeš pošto izadem iz sobe. Je li to pretjeran zahtjev?

— Nije. Neću vikati. No, oni će vas ipak ubiti.

— Onda ću umrijeti sjećajući se ljubavnosti jedne ljepotice.

Dotirne rukom djevojčin obraz, pa krene prema vratima. Tu se okrene i upita:

— Gdje je soba Don Martina?

U njenim se očima najednom pojavi neskrivena mržnja. Tko bi pomislio da takva djevojka može toliko mržiti!

— Njegova je soba ispod moje. Dovoljno je da udari o strop i pozove me.

Znači, tako. Stari jaraci!

— Tisuću ti puta hvala. Možda ga noćas uškopimo.

— Učinili biste veliku uslugu svim ženama.

McAllister iziđe i zatvori za sobom vrata.

XI

Soba Don Martina bješe velika i zračna. Na stoliću je gorjela svjetiljka. Kraj nje je bila boca vina, iz koje McAllister potegne nekoliko gutljaja. Zatim uzme stolicu i sjedne iza teške baršunaste zavjese; tu se nalazila malena privatna kapelica, s upaljenim svijećama na ukrašenu oltaru.

Čekao je dva sata, znajući da je tu, barem privremeno, izvan opasnosti. Jedva je odolijevao umoru. Kad ga je napokon počeo svladavati san, začuje škljocaj brave i glasove.

U sobu su ušla dva čovjeka.

— Zatvori vrata — reče zemljoposjednik.

Vrata se zatvore.

— Taj stranac je u kući, Don Martine — reče drugi glas. Pripadao je Royu Stringeru. — Uvjerem sam u to. Isto sam tako uvjeren da je to onaj prokleti McAllister.

— To neprekidno ponavljaš — požali se bogataš — i već si mi dosadio. To nije moguće, kažem ti. Taj se čudan

čovjek vratio samo zbog svojih konja. Čvrsto sam uvjeren u to. Znam ja što se zbiva u takvu mozgu. Za nje ga su takvi konji pravo bogatstvo. No, može li mu se zbog toga zamjeriti? Ta me tema više ne zanima. Imam važnijih briga. Delgado je na samrti, a mi ćemo mu pomoći da što prije umre. Ruiz je mrtav. Poginule su gotovo sve kolovođe osim onog Hershela. Njega sam prepustio tebi i Prescottu, a vi ste me iznevjerili.

— Sasvim je prirodno što smo pomislili da će onaj McAllister obaviti posao umjesto naš.

— Priznajem da se ta zamisao svojevremeno činila dobrom. No, zaboravi McAllistera. Bitno je da uhvatimo Hershela. Ovo se neće završiti dokle god je on živ.

— Objasnio sam što smo smislili, Don Martine. Ovaj put moramo uspjeti.

— Nadajmo se, Stringeru — progundaj zemljoposjednik.

McAllister ustane i odvrne zavjesu. Ugleda na drugom kraju sobe Don Martina kako sjedi za stolom; Stringer je stajao pred njim. Nije mogao vidjeti da li je zemljoposjednik naoružan, no Stringer je imao o desnom boku težak revolver.

— Prevarili ste se, Don Martine — reče. — McAllister jest u kući. I, on je ipak najveći problem.

Zemljoposjednik se polako okrene, neizmijenjena lica, dok se Stringer trznuo i nagonski spustio desnicu prema revolveru. Vidjelo se da je profesionalni revolveraš. No, McAllister je već izvukao kolt iz korica i uperio ga u njega, tako da se ukočio u pegurenu položaju.

Don Martin kao da se nije nimalo zbunio. Hladno se smješкао.

— Dakle, ovo je došlo kao naručeno — reče. — Valja pričekati i problem se sam riješi. Potrebno je samo strpljenje. No, ti si u zabludi, McAllisteru. Ipak si samo sićušan problem. — Nakašlje se, kao da se ispričava. — Oprosti što tako govorim, ali ti si običan tupoglav neotesanac koji se tek usput upleo u velike vojne operacije.

— U zabludi si ti, bogati stari jarče. Imao sam ja već posla i s većim i boljim vojskama nego što je tvoja, pa su ipak izvukle kraći kraj. Uvijek postoje

jednostavna rješenja teških problema. Ja sam priprost čovjek, pa sam sklon jednostavnosti. U ovom ti času prijetim revolverom. Dok je tako, nitko se neće usuditi bilo što poduzeti. I najčastoljubiviji tvoji kapetani stajat će skrštenih ruku.

Zemljoposjednik raširi ruke.

— Moram priznati, izazvao si moje divljenje, ali ne možeš uspjeti. To je, valjda, jasno i tebi.

— Ne, nije. Znaš kako je: tko drži revolver, zapovijeda.

— Ja sam unajmio Roya Stringera, poznatog revolveraša, zato što je najvještiji. To nije puko hvalisanje i ja ti savjetujem da mi vjeruješ. On je najbrži revolveraš kojeg sam ikada vidio, a vidio sam mnoge. Ako si pametan, spremi ćeš revolver, inače će te on ubiti.

McAllister začuđeno pogleda Stringera.

— Vjeruješ da bi mogao povući protiv mene premda imam revolver u ruci? — upita.

— Uvjeren sam u to — odvrati revolveraš. Ipak, lice mu se orosilo znojem.

— To ti je posljednja prilika, McAllisteru — reče zemljoposjednik.

— Dobro, spremi ću revolver.

— Ne — reče Stringer. — Dobaci mi ga.

— Kako god kažeš — promrmlja McAllister, premjesti revolver u lijevu ruku i baci ga.

Revolver je bio u zraku između njega i dvojice protivnika kad je Stringer posegnuo za oružjem. Uvidio je svoju grešku čim je rukom dodirnuo držak revolvera, no bilo je prekasno. On je bio pravi stroj i kretnje su mu postale mehaničke; kad bi jednom započeo taj niz uvježbanih pokreta, mozak ih više nije mogao prekinuti.

McAllister je desnom rukom zavrnuo kaput i povukao iza pojasa drugi revolver. Hitac odjekne baš kad je Stringer dizao svoj kolt.

Revolverašev bi mećak bio pogodio metu da se McAllister nije bacio u stranu. Veliko tane otkine komad žbuke sa zida.

Stringer je za tren stajao ukočeno, zatim korakne natraške i ispusti revolver. Pokuša se uhvatiti za stol, promaši ga i stropošta se na pod.

Don Martin je zabezeknuto zurio u njega. Vidjelo se da je njegova hladnokrvnost ozbiljno uzdrmana.

— Nije potrebno da provjeravaš — reče McAllister. — Pogoden je u srce. — Uzme s poda svoj revolver, koji je bio bacio. — Sada će dotrčati tvoji ljudi. Ispričaj im nešto uvjerljivo i otjeraj oдавде, inače ćeš stradati. Nadam se da mi vjeruješ.

— Vjerujem — odgovori zemljoposjednik, obližnuvši suhe usne.

McAllister se vrati do kapelice i sakrije iza zastora.

Začu se trčanje kroz hodnik, zatim lupa šaka po vratima.

Uzbuđeni su glasovi pitali što se dogodilo.

Zemljoposjednik ustane. Oklijevao je nekoliko časaka, onda odrešito vikne.

— Odlazite, budale! Revolver je slučajno opalio.

Zavlada tišina.

Uspjelo mi je, pomisli pobjedonosno McAllister.

No, njegov trijumf bješe kratka vijeka.

Vrata se otvore i uđe jedan vojni oficir. Za tren je stajao na pragu i gledao prema Don Martinu. McAllister nije mogao ocijeniti vidi li poginulog revolveraša.

— Odjeknula su dva hica, Don Martin — reče oficir.

McAllister je vidio na vratima grupu ljudi; nisu se usudili ući u svetište.

— Dobro, pala su dva hica — odvrati zemljoposjednik. — Zar sam ja kazao da ih je bilo više?

Oficir uđe i napravi dva koraka. Tako se nađe između McAllistera i bogataša. Remington opsuje u sebi. Kapetan sada može vidjeti poginuloga. Baš tada oficir uzvikne:

— Stringer!

Ljudima na pragu zastade dah.

— Ja sam ga ustrijelio — reče zemljoposjednik.

Još je igrao ulogu koju mu je namijenio McAllister, ne sluteći da ga je oficir pokrio.

— Ali, vi nemate revolver, senor — napomene kapetan.

— Upotrijebio sam njegov revolver — odvrati Don Martin bez oblijevanja.

Kapetan se sagne i podigne s poda revolver, pa ga pogleda.

! — Ispaljen je samo jedan hitac.

McAllister više nije mogao čekati. Tko zna hoće li Don Martin i dalje uspješno lagati. No nije smio ništa prepuštiti slučaju. Izgubi li inicijativu samo načas propast će.

Napne kokot i opali.

Kapetan se okrene i sruši na bok. Zemljoposjednik se, nimalo dostojanstveno, povuče iza stola. McAllister tada opali prema ljudima na pragu. Među njima odmah zavlada zbrka. Dadoše se u paničan bijeg. On iskoči iz zaklona i zalupi vrata, pa okrene veliki ključ u bravi.

Kad se okrenuo od vrata, opali revolver; odmah je naslutio da je kapetan, premda pogođen, još sposoban za pucanje.

Metak ga pogodi visoko u rame, napola okrene i odbaci do vrata.

Zaboga, pomisli zapanjeno, pogođen sam.

Baci se udesno i otkotrlja baš kad je zaglušno odjeknuo drugi hitac. Napne kokot i okine.

— Ne, ne, ne — javi se kapetan.

McAllister se opet iznenadi. Uperio je revolver u njega. Oficirovo je lice zaklanjalo svjetiljka. Revolver mu je bio napet i spreman da opali.

— Baci oružje — naredi McAllister.

Kapetan ga posluša.

Uto iza stola izviri Don Martin.

— Baš si kukavičko pseto. Fernandez — reče. — Prijavit ću te generalu.

— Nećeš ti nikoga prijaviti — progundao McAllister.

Kapetan klekne, držeći se za ruku i škrgućući zubima.

— Iskrvarit ću — reče tiho i beznadno.

— Idi brzo odavde — reče mu McAllister. — Obavijesti sve da će Don Martin stradati ako me bilo tko pokuša zaustaviti. Razumiješ?

— Razumijem, sasvim dobro.

— Onda idi.

Oficir nesigurno ustane, otetura do vrata, otvori ih i iziđe, a Remington ponovno zaključa vrata. Pogleda zemljoposjednika, koji sada nije skrivao strah.

— Rezultat ove ludosti može biti jedino to da ćemo obojica poginuti, McAllisteru.

— I to je moguće — suglasi se Remington. — Bojiš se smrti, Don Martin?

— Nagodimo se: jamčim ti slobodu ako pristaneš da odmah napustiš Meksiko. Dat ću ti konje i zalihe.

— Konje imam; jednog za tebe, jednog za sebe.

Na zemljoposjednikovu se licu pojavio zaprepaštenje.

— Valjda ne namjeravaš...

— Namjeravam. Poći ćeš sa mnom.

— Moji će te ljudi ustrijeliti prije nego što stigneš do dvorišnih vrata.

— Moram prihvatiti taj rizik. — McAllister izvuče ključ iz brave i spusti ga u džep. Pride prozorima i pogleda van. Okrenuvši se, zapita: — Postoji li neki drugi izlaz osim tih vrata?

— Ne postoji.

McAllister nasluti da laže, pa pogleda oko sebe. Svi su zidovi bili čvrsti, pa se činilo da na njima nema nikakva tajnog izlaza. Pogled mu se zaustavi na teškim zavjesama nad ulazom u kapelicu.

— Udi u kapelicu!

Don Martinovo lice oda da je na pravom tragu. Znao je da je kuća sagrađena u doba kad su još prijetili česti apaški napadi, a sve su takve kuće imale izlaz za takve prilike.

— Udi u kapelicu — ponovi.

Zemljoposjednik krene ispred njega. Zastali su pred oltarom na kojem su treperile svijeće. Don Martin svečano poklekne.

— Radije moli da tvoji ljudi sačuvaju prisutnost duha — reče mu smrknuo McAllister. Pažljivo pogleda kapelicu, ali ne prođaše nikakav izlaz. Zbunjeno je stajao.

— Pokaži mi izlaz — reče. — To je za tvoje dobro.

— U zabludi si, nema ovdje nikakva izlaza.

McAllister već pomisli da je izgubio igru, kad mu jedna misao prođe iznenada kroz glavu.

Oltar!

Pride oltaru i malo ga gurne.

— Ne diraj ga svojim bezvjerničkim rukama! — uzvikne zaprepašteno zemljoposjednik. — Zar nemaš poštovanja ni prema čemu?

— Kako kada.

McAllister pokuša gurnuti oltar s druge strane, ali ništa se ne desi.

Tada podigne bogato ukrašen oltarnik i pronađe malenu polugu. Povuče je dolje i ponovno gurne oltar, koji se okrene na središnjoj osi. Na podu se pojavi rupa.

— Uzmi svijeću i podi.

Zemljoposjednik je oklijevao.

— U takvu svetogrdju neću sudjelovati.

— Hoćeš, ili ću te revolverskom cijevi tresnuti po toj ludoj glavi.

Don Martin uzme svijeću i počne silaziti, a Remington uzme drugu svijeću, i krene za njim. Opazi da su na kamenom stubištu. Zaustavi zemljoposjednika i vrati oltar na njegovo mjesto, a onda nastave silaziti.

Stubište je bilo dugo i vijugavo. Napokon se nadoše u prolazu, gdje je zaudarala vlažna zemlja.

— Kamo vodi taj prolaz? — zapita McAllister.

— U podrum.

— A što je iznad podruma?

Bogataš odlučio, očito, da kaže istinu.

— Postoje dva izlaza; jedan vodi u dvorište s prednje strane kuće, a drugi u plitki jarak iza kuće.

— Izići ćemo sa stražnje strane. Kre-
ni!

McAllister je bio oprezan. Pazio je na svaki zemljoposjednikov pokret i nastojao se orijentirati.

Pošto je Don Martin otvorio vrata, osjetiše svjež noćni zrak. Našli su se u jarku u kojem se ranije McAllister skrivao i svukao onog vakera.

— Produži! — naredi Remington.

— Neću. Ne idem dalje! tvrdoglavo će Don Martin. — Ne možeš me prisiliti. Shvati da je to nemoguće. Ti nisi budala. Prihvati moj prijedlog. Budi razuman.

— Ne vjerujem ti. Znam, ti bi pogazio zadanu riječ.

— Ne idem dalje — ustraje zemljoposjednik. — Čini što te volja.

— I hoću.

Don Martin otvori usta da krikne, ali ga ušutka udarac revolverom po glavi. Stropoštao se na zemlju. McAllister protiv volje prizna sebi da mu je taj udarac pružio užitak, već odavno je želio platiti Don Martinu na takav način.

Spusti revolver u korice, podigne bogataša i prebaci ga preko ramena. Noge su mu malo klecale pod tim tere-

tom. Prešavši desetak metara, stigne do onog golog vakera, još svezanog, koji je tiho i nerazgovijetno mumljao zbog krpe u ustima. Donekle ga je žalio, ali mu nije mogao pomoći. Ipak mu je bio najvažniji vlastiti život.

Produži kroz jarak. Poslije stotinjak metara nasluti da je blizu stražara.

Don Martin je upravo dolazio k sebi i tiho mrmljao. McAllister opsuje i spusti ga na zemlju. Razdere mu otmjenju košulju, strpa krpu u usta i čvrsto je sveže širokom vrpcom što ju je zemljoposjednik imao oko pasa. Tada osluhne. Jedan je stražar koračao baš prema njima. McAllister izvuče revolver i pritisne cijev zarobljeniku uz sljepoočicu. Don Martin je ležao nepomično.

Stražar stigne do grmlja na rubu jarka i zastane. Smota cigaretu i zapali je onda produži.

McAllister opet podigne svog teškog zarobljenika. Nosio ga je desetak minuta. Tada se nadoše među drvećem. Tu spusti teret na zemlju, izvadi iz džepa kožnatu uzicu i sveže bogatašu ruke na leđima. Potom ga grubo dignu.

— Od sada ćeš hodati, kujin sine — progunda.

Očekivao ih je dalek put, jer su sada bili sjeverno od kuće a konji su bili na jugu. McAllister se nadao da će stići do njih prije svanuća i da ko-
nje nije još nitko otkrio.

Skrenuše na zapad. Bogataš je svaki čas zastajkivao i odbijao da ide dalje. Međutim, McAllister je bio uporan i svaki put bi ga udario. Nakon toga je Don Martin shvatio da je vrag odnio šalu.

Nisu naišli ni na kakve nepravilike, samo jednom su se morali prilagoditi među stijenjem, dok je prolazila malena patrola. Stigoše do konja baš kad su se na nebu pojavili prvi znakovi svitanja. Zemljoposjednik, nenaviknut na pješačenje, bio je već vrlo iscrpljen.

— Uzjaši dorata — naredi McAllister. Kad se ovaj usprotivio, grubo ga podigne u sedlo, sveže njegove noge doratu ispod trbuha i potom uzjaše na svog konja.

Dosad je sve prošlo dobro. Međutim, kad svane, posvuda će se vrzmati vojnici i policajci. Doista će biti gusto.

XII

Jašući danju, često su u daljini vidjeli vojne karavane, niz kola koja su vukli spori volovi, kolone vojnika kojima su, se pušćane cijevi svjetlucale pod sunčanim zrakama, skupine konjanika. Očito, pobuna je bila mnogo opasnija nego što je McAllister slutio.

Na putu naiđoše na poveće selo, u koje su došli vojnici i otišli. Selo je gotovo sasvim uništila vatra, a i iz daljine su se mogle vidjeti žene kako potišteno prekapaju po ruševinama.

U dva navrata vidjeli su ubijene seljake, probodene kopljima.

Jednom su morali skrenuti s puta, kako bi propustili jedinicu lake artiljerije.

Ipak, uspjeli su stići do brdâ s druge strane velike doline. Budući da mu je tu bio vidik znatno smanjen, McAllister je jahao vrlo oprezno, držeći se grebena i spreman da u tren oka opali iz puške, položene preko bedara.

Kasno popodne, kad su se napokon približili mjestu gdje je ostavio Hershela i Pilar, udvostruči oprez. Postojala je mogućnost da su protivnici otkrili logor i odveli bjegunca.

Zaključivši da je već dovoljno blizu, javi se povikom.

Odgovori mu samo tišina.

Odmah se zabrinuo, ali onda pomisli: Oscar spava, a Pilar je otišla po vodu i izviđa.

Sjaše i priveže dorata za drvo. Kad se približio, bio je već uvjeren da nešto nije u redu. Uopće se nisu čuli konji.

Logor je bio napušten. Ovdje je ležao gunj, ondje čutura; bili su to jedini tragovi.

Znači, Oscar i Pilar su otišli. Kako i zašto? Sve je više strahovao za njih, iako je znao da nema smisla mučiti samoga sebe i zamišljati koješta.

Vrati se k zarobljeniku, dovede konje do logora i sveže ih. Ovaj put je zemljoposjednik bio potpuno iscrpljen. McAllister oprezno obiđe logor, pronade neke tragove i zaključí ponešto, zatim se vrati do bogataša. Odveže mu noge i skine ga sa sedla, izvadi mu krpu iz usta i daje vode.

Gospodaru ovoga kraja bilo je potrebno desetak minuta da se oporavi, a onda se razbjesnio. Njegove je hladnokrvnosti potpuno nestalo. Proklinjao je McAllistera, pričao mu o svim grozotama koje će ga zadesiti i o strašnoj budućnosti, tako da je Remingtonu dojadío, pa je opet dobio krpu u usta. To ga je još više razbjesnilo, pa se činilo da će mu sada, kad više nije mogao govoriti, iskočiti oči iz glave.

McAllister mu priveže noge za drvo, malo ih podigavši. Ma kako bio domisljat, zarobljenik nije u takvu položaju mogao mnogo učiniti. Možda je u tome bilo i okrutnosti, no, McAllister nije mogao biti blag prema njemu. Imao je na umu da su bogataševi plaćenici možda ubili Oscara i Pilar.

Sumrak više nije bio daleko. Odmahujući se, pokušavao je izvući zaključak iz tragova oko logora. Smatrao je da se pojavilo tridesetak jahača i odvelo oboje zarobljenika.

Možda je pogriješio što je nastojao sakriti njihov trag. Ipak, nije mogao pogriješiti tako početnički. Kako su progonitelji stigli ravno u logor? Ili imaju nekog vrsnog stručnjaka za čitanje tragova, ili ih je netko obavijestio gdje je logor. Ali, o logoru su znali samo on, Oscar i Pilar.

Osjećao se krivim. Iznevjerio je to dvoje, ostavio ih na cjedilu. Prodao je dva ljudska bića za dva konja i svoj ponos. Nije se osjećao nimalo ugodno, ali nije izgubio glavu. Shvati da bi progonitelji mogli natjerati uhvaćene da progovore i, možda već znaju da će se on vratiti u logor.

Odveže Don Martiña, zamete tragove što je bolje mogao i ulogori se dva kilometra dublje u brdima.

Tada se vrati pješice u stari logor. Već se sasvim smračilo. Vidio je u mislima okolice. Znao je da je prilično ludo tražiti bilo koga u mraku, no htio je pokušati.

Pouzdao se u to da vojnici, ako ga žele uhvatiti, nisu daleko. Njihovi su mu tragovi odali u kojem su smjeru odjahali pošto su zarobili Oscara i Pilar.

Prebacivši pušku preko ramena, krenuo je na jugozapad.

Logor je pronašao za dva sata.

Nebo je bilo vedro, sjali su mjesec i zvijezde. No, i bez njihove bi pomoći bio pronašao logor. Vojnika je bilo mnogo, pa su se osjećali sigurnima. Zapalili su nekoliko vatri i večerali oko njih. Uspio im se prilično približiti i sada je vidio da ih je doista tridesetak, možda i više.

Napokon je opazio Oscara. Odahnuo je vidjevši da nije svezan, već da kraj njega sjedi naoružan stražar i čuva ga. Znači, barem je Oscar živ.

Potraži pogledom Pilar, ali je ne pronađe, pa otpuže na jug kako bi vidio drugi dio logora.

Tu spazi malen šator, pred kojim je sjedio neki oficir koji je mogao biti sve od poručnika do generala. Sjedio je za stolom i otmjeno večerao; pred njim je bila boca vina, a jedan je vojnik spremno čekao da ga posluži ako zatreba.

Sučelice njemu je sjedila i smiješila se Pilar Rodriguez. I ona je jela.

Taj ga prizor zbuni.

Zamislilo se, a misli koje su mu navirale, nisu bile nimalo ugodne ni lijepe. Trebalo je da se suoči s nekim činjenicama: ili su meksički oficiri pretjerano ljubazni prema zarobljenicima, ili Pilar Rodriguez nije zarobljena.

Ovo drugo se činilo vjerojatnijim.

Nije mu preostalo drugo nego da pričekaa i vidi što je točno. Udobno se namjestio i strpljivo čekao; još u Čejenah je naučio što znači strpljivost.

Vojnik odnese sa stola posuđe. Pilar i oficir su sada pijuckali vino. Čavrljali su i smijali se. Oficir se u jednom času nagnu naprijed i dodirnu ljepotici rukom obraz. Pilar ga uhvati za ruku. On se nagne još više i poljubi je. Obuhvatila ga je rukom oko vrata, kako bi njegove usne ostale na njenima. Vidjelo se da se već poprilično uzbudio.

McAllister je jedva odolijevao iskušenju da mu ispali metak u kovrčavu glavu.

U životu se katkad dobiva katkad gubi. Ovaj put je izgubio. Pa ipak, Pilar je u njemu probudila veće nade nego bilo koja žena do sada.

Da, takav je život.

Gledao ih je kako ulaze u oficirov šator, i malo zatim u šatoru se ugasi svjetlo. Možda Pilar igra neku igru,

pomisli. Možda pokušava spasiti sebe i Oscara. No, nije vjerovao u to, pa počne razmišljati o Oscaru.

Mora ga izvući odavde još prije zore i krenuti s njim prema granici. Možda postigne sve to bez borbe. Ima u svojim rukama uglednog zemljoposjednika. Bio bi glup kad ne bi iskoristio takva taoca.

Ustane i vrati se u svoj logor.

Stigavši u njega malo prije ponoći, probudi zlovoljnog Don Martina.

Izvadi mu krpu iz usta. Očekivao je bujicu psovki, no zemljoposjednik nekoliko minuta nije mogao prozboriti ni riječ. Činilo se kao da je njegov bijes donekle ishlapio. Natmureno je buljio u zemlju, kao da je uvjeren da će zaglaviti.

— Nedaleko odavde je vojnički logor — reče McAllister, čučnuvši kraj njega. — Ondje je Oscar Hershel. Koliko sam mogao zaključiti, Pilar Rodriguez je u prijateljskim odnosima s njihovim oficirima, vrlo prijateljskim.

— To nije nikakva novost. Oni su stari prijatelji. Što misliš, kako smo doznali o zavjeri? Znali smo sve što čine one budale: Delgado i Ruiz. To što je tebe spasilo, trebalo ih je uvjeriti da je vrlo pouzdano.

— Radila je za tebe od početka?

— Da, od početka mi je pripadala. Pilar je moja kćerka.

— Jedna od mnogobrojnih kćeri.

— Tako je.

— Više ti neću stavljati krpu u usta. Možeš se derati koliko te volja. Idemo prema vojničkom logoru. Budeš li vikao, oni će nam krenuti u susret. Nema ništa protiv. U glavu ću ti uperiti revolver.

— Što namjeravaš? — upita drhtavim glasom zemljoposjednik.

— Zamijenit ću te za Hershela. Hoće li oni pristati?

Don Martin žustro kimne.

— Ja im vrijedim više od onog prokletog Židova — reče. Kao da je odahnuo.

— Pošto mi izruče Hershela, ostat ćeš pored nas do granice.

Don Martin zanijemi za tren, onda se pubuni:

— To je ludost! Neću pristati. Zar ti nije jasno da je to besmislica? Nećeš stići živ do granice. Dovoljan je jedan vješt strijelac u zasjedi.

— A ako ne budem imao tebe, bit ću potpuno nezaštićen. Povedem li te sa sobom, izvrnut ću se manjoj opasnosti. I Oscar i ja imat ćemo revolvere. Bude li jedan od nas pogođen, ti ćeš umrijeti. Pružit ću ti priliku da razgovaraš s onim kapetanom, pa ti savjetujem da ga upoznaš sa situacijom želiš li ostati živ. Iskreno rečeno, ne bih imao ništa protiv toga da stradaš.

McAllister zaključio da je dovoljno uvjerio zarobljenika. Osedla konje, podigne ga na dorata i sveže mu ruke za jabuku sedla.

— Izmučen sam — reče Don Martin. — Ne mogu stići do granice. Nečovječno je od tebe što zahtijevaš takve napore.

McAllister se nasmije.

— Srce me boli. Vjeruj mi, stići ćeš ti do granice i čuditi se svojoj izdržljivosti.

*

Stigoše do grebena nad vojnim logorom baš kad je svitalo. Tu ih zaustavi stražar; izađe iz grmlja, s puškom u ruci.

Don Martin je već znao što mora reći. McAllister nije znao je li stražar opazio da su bogatašu svezane ruke.

Zemljoposjednik odrešito reče da želi porazgovarati s oficijom.

Stražar vojnički pozdravi i otrči nizbrdo.

McAllister je promatrao logor. Osjećao je da je napet. Ako ovo ne završi kao što je predvidio uskoro će iznad njih, rasti tratinčice. Svatko mora umrijeti prije ili kasnije, no želio je što više odgoditi taj čas. Na svijetu ima još mnogo ljepotica koje nije susreo i mnogo divnih konja na kojima nije jahao.

Vidio je da vojnici gledaju prema grebenu. Iz šatora izađe oficir, zakopčavajući odoru. I on pogleda prema grebenu, pa dovikne nešto preko ramena. Iz šatora izađe Pilar i zagleda se u istom smjeru. McAllister je znao da ga i na toj udaljenosti može prepoznati premda se presvukao.

Zapanjila se i počela uzbuđeno razgovarati s oficijom. Tada oficir izda naredbe vojnicima, i oni se pokrenuše. On i Pilar se upute prema podnožju strmine.

McAllister uperi pušku u nebo i opalio.

Svi iznenađeno zastanu.

— Samo kapetan — drekne McAllister. — Bude li se približio još netko, ubit ću Don Martina.

Vidio je da se Oscar Hershel zainteresirao i sjeo. Iznenađi ga njegova žustrina. Gurne nov metak u cijev i uperi pušku u svog zarobljenika.

— Prestanite s tom ludošću, McAllisteru! — vrisne Pilar. — Oscaru i meni ne prijeti nikakva opasnost. Zajamčili su nam slobodu.

— To je istina — reče Don Martin.

— Nisi mi ništa kazao o tome.

— Zbunjen sam, pa sam zaboravio.

— Što ti kažeš, na to, Oscare? — vikne McAllister.

— Kuja nas je izdala — odgovori Hershel.

— Možeš li hodati?

— Mogu.

— Dobro, kapetane, popnite se ovamo. Ne pokušavajte ništa. Ja ne bih imao ništa protiv toga da strada ovaj stari jarac, pa pripazite što radite. Naredite ljudima da se ne miču. Motri ih, Oscare!

Kapetan krene uzbrdo. Kad je stigao do grebena, obilno se znojio. Zaprepašteno se zagleda u zemljoposjednika.

— Kunem se, Don Martine... — progovori dašćući.

— Kapetane, ovaj čovjek se ne šali. Ako mu ne predate Harshela, on će me ubiti.

— Ali, Hershel je...

— Nije me briga što je on! Hoćete li već jednom shvatiti, tupoglavče, da mi je život u opasnosti?

— Odakle mogu znati da ćete biti pušteni, Don Martine, ako ja pustim Harshela?

— Neću biti pušten. McAllister me namjerava povesti kao taoca do granice.

Naslućivalo se kakve misli prolaze kroz kapetanovu glavu. Granica je prilično daleko, pa će se ukazati svakakve prilike. Ipak, još se jednom pokuša oduprijeti.

— Ja mislim da niste potpuno svjesni onoga što činite, senor — reče McAllisteru, sa strahopoštovanjem pogledavajući uperenu pušku. — Vi ste na području Meksika. Vlasti iz Mexico Cityja će obavijestiti o ovome vladu Sjedinjenih Država. Izbit će međunarodni incident.

— Hoće, možete biti uvjereni u to — suglasi se McAllister. — Izbit će incident i zbog jednog vašeg agenta koji je došao u Sjedinjene Države kako bi ubio jednog čovjeka.

Oficir spusti pogled.

— Hershel je meksički građanin — pokušaj još jednom.

— A ova moja puška vam naređuje da se vladate pristojno i da mi ga predate — reče McAllister.

— Poslušajte ga, kapetane — promrmlja Don Martin. — Za sada...

Kapetan shvati ono »za sada«. Kimne, svečano pozdravi zemljoposjednika i krene nizbrdo.

— Čuo si Don Martinove upute, a sada čuj moje — dovikne mu McAllister. — Slušaj me dobro, kapetančiću, inače će ti gospodar izgubiti svoju praznu glavu. Izaberi dobra konja, najboljeg, osedlaj ga i pomogni Hershelu da uzjaše. Znam da ćete nas slijediti do granice i tražiti pogodnu priliku. No, ako ne budete najmanje kilometar i po od nas, posljedice će biti iste kao da ste mi pokušali oduzeti Don Martina. Razmiješ li?

— Da — promrmlja kapetan i produži nizbrdo.

McAllisterovu pažnju iznenada privuče lepršanje sukna. Okrene glavu i ugleda Pilara kako se penje uz strminu.

— Vratite se — dovikne joj.

I kapetan je opazi, mahne joj rukom i dade joj isti savjet, ali ona se nije obazirala.

— Od ovog časa se vladam prema vama kao prema muškarcu, ženska glavo — reče McAllister. — Vratite se!

Nije ga poslušala, već je produžila, a divne su joj grudi podrhtavale zbog napora.

— Vratite se — vikne McAllister i okrene pušku.

Pilar produži, a on opali. Metak uskovitla prašinu baš pred njom i ona zaprepasteno zastane.

— Produžite li — dovikne Remington — pucat ću vam u nogu.

— Vрати se odmah, luda curo — vikne Don Martin.

Oklijevala je za tren, a onda se napokon okrene.

McAllister odahne. Nije mu se svidjela pomisao da bi morao pucati u ženu, a znao je da bi Pilar, da se pri-

bližila, bila opasna koliko i bilo koji muškarac; štoviše opasnija od većine muškaraca.

Sišavši dolje, kapetan počeo izdavati naredbe. Vojnici dovedu osedlana konja. McAllister upita Oscara da li je dobar, a ranjenik to potvrdi.

— A sada neka nam dadu hrane, i za nas i za konje — dovikne McAllister.

Zadovoljno je promatrao kapetana kako poskakuje od bijesa. Pilar je nepomično stajala pred šatorom i gledala. Slutio je da će se njih dvoje još sreći.

Napokon se Oscar nađe u sedlu. Vidjelo se da je ojačao, ali još nije bio spreman za dugo jahanje. Bez sumnje, neće moći da jure prema granici.

Polako se penjao uz strminu i smješkao, usprkos naporu.

— Čudno — reče kad su stigli do grebena. — Cijelo sam vrijeme bio uvjeren da ćeš nešto smisliti, no ni u snu nisam očekivao nešto takvo, da ćeš mijenjati Don Martina za mene. Dosegao sam, očito, svoj zenit.

— Ja uvijek uhvatim onoga koga želim.

— Još imaš onaj nalog za hapšenje?

— Ostao je u nekog vakera u Don Martinovu dvorištu, ali čim prijeđeš granicu, uhapsi ću te. No, ne uzrujavaj se zbog toga. Možda stanje nije onakvo kao što ti zamišljaš. Za sada se tješi time što više nisi u rukama meksičke vojske. Krenimo! Evo ti revolver. Ti ćeš nas voditi. Nemoj odabirati najbrži put, već najsigurniji. Ne bih htio da nas oni lupeži preteknu i dočekaju negdje u zasjedi.

Odozdo ih je kapetan netremice pratio pogledom dok su se udaljavali. Činilo se da će svaki čas planuti. Pilar se nije micala.

Jahal su satima. Sunce je nesmiljeno peklo. Sve ih je izmučila žega, no najviše Hershela, ali on se nije žalio.

Oko podneva ih je doveo do vode. Tu je bilo sjene, pa odlučio da se odmore. Svezavši zemljoposjednika za drvo, McAllister se vratio po tragu kako bi provjerio je li vojska blizu. Ustanovi da su vojnici kilometar i po iza njih, no znao je da ih ima i sa strane.

Kad se vratio, podmetne Hershelu pod ranjenu nogu gunj, tako da može udobnije jahati. Zatim podigne Don Martina, koji se bunio, u sedlo.

Krenuše.

McAllister je dobro znao da nikako ne mogu stići do granice prije mraka, a noći se najviše bojao. Bio je neispavan, oči su ga pekle od umora, te bi svaki čas zadrijemao u sedlu. Opasnost da će čvrsto zaspiti postade tako velika da je tiho upozorio Hershela kako ga zemljoposjednik ne bi mogao čuti.

Don Martin je jahao šutke, ali je neprekidno kružio pogledom po okolici.

U suton su izišli iz brdovita predjela i ulogorili se na čistini bez ikakva zaklona.

— Oscare — reče McAllister — ako malo ne odspavam, neću moći sutra sjediti na konju. Bi li mogao stražariti nekoliko sati?

— Naravno. Samo spavaj.

McAllister sveže bogatašev zglavak za svoj i stavi pušku podalje od sebe.

Činilo mu se da je tek sklopio oči kad se naglo probudio. Nedaleko od njega je prasnulo hitac. Posegne za puškom, nađe je i počne se dizati.

— Netko se šunja uokolo — vikne Oscar.

McAllister osjeti da mu nešto vuče zglavak i sjeti se da je privezan za zarobljenika. Oslobođi ruku, a zemljoposjednik se podigne na koljena, vičući svima u noć da će on poginuti ako se budu vrzmali u blizini.

Remington pogleda nebo i zapazi da se približava zora.

— Vucibatino — reče Oscaru — pa ti si stražario cijelu noć.

— To je mala usluga.

— Pripazi na Don Martina dok sedlam konje.

Ubrzo produžiše na sjever. Hershel reče da bi mogao izdržati i malo brži tempo. Zemljoposjednik se pobuni, no McAllister mu naredi da ušuti i napomene da može zapovijedati i žaliti se kad stignu do granice.

— Više nismo daleko — reče sredinom prijepodneva Oscar. — Uskoro ćemo ugledati rijeku.

Remington se osvrne. Jahači su im se malčice približili.

Prođe deset minuta. Kad se ponovo osvrnuo, opazio je da je konjica ubrzala i opet smanjila razdaljinu.

Slutio je da kapetan ima na umu nešto naročito; ne bi bez razloga zemljoposjednika izvrnuo opasnosti.

McAllister pogleda Don Martina i opazi da mu je lice napeto od iščekivanja. Oscar je, pak, pogledavao Remingtona. Svima im je bilo jasno da će se uskoro nešto dogoditi. I to nešto neugodno.

McAllister podigne pušku i ispali hitac iznad progonitelja. To ih malo uspori.

Prijeđoše još dva kilometra. Remington se neprekidno oglašavao, da vidi što se zbiva otraga i sa strane.

— Evo rijeke — iznenada uzvikne Oscar.

McAllister pogleda naprijed i opazi odraz sunca u vodi. Osvrne se. Konjica se opet približila. Konjska su kopita bubnjala o tlo.

Zaustaviše se, McAllister ispali još jedan hitac iznad glava jahača.

I oni se zaustave.

— Što ćemo sada? — zapita Oscar.

— Ti i Don Martin zamijenite konje, Oscare. Chico će poći s nama kući. Ako već budemo morali bježati, ti i ja imat ćemo najbolje konje u cijelom kraju.

Zemljoposjednik se pobuni, no nisu se obazirali na njega.

Ponovno krenuše, ali već u slijedećem času Hershel opet zastane i pokaže pred sebe.

— Gledaj! — usklikna očajno.

Remington pogleda u tom smjeru i opazi tamnu liniju između njih i rijeke.

Čekala ih je meksička vojska!

— Proklete budale — progunda.

— Znači, mi ćemo ustrijeliti Don Martina — uzdahne Oscar — a oni će ubiti nas.

McAllister razmisli, pa reče:

— Jahat ćemo još jedan kilometar, Oscare, a onda ćemo se zaustaviti i pričekati da vidimo što je posrijedi.

Tako su i učinili. Kad su zastali, obje su konjaničke čete bile podjednako udaljene od njih.

Čekali su samo petnaestak minuta, a onda se nad glavama jahača između njih i rijeke pojavi bijela zastava.

— Sada ćemo malo porazgovarati — reče McAllister. — Čut ćemo prijetnje i obećanja. Sve će to biti mlaćenje slame, ali možda nam se tu ukaže i nekakva zgodna prilika.

Oscar izvuče revolver i pregleda bubnjić.

Približe im se dva jahača; jedan je nosio bijelu zastavu, košulju privezanu za koplje, a drugi je bio oficir.

— Oho, postali smo velike ličnosti, Remingtone — reče Oscar. — Ovo je general.

Polaskali su nam. Malo smo ih uzdrмали.

General bješe vitak, sijeđ i izrazito aristokratskog držanja. Začudo, nije ni pogledao Don Martina.

— Ja sam general Perez.

— Ja sam Remington McAllister, ovo je Oscar Hershel, a ono Don Martin. Njega, bez sumnje, poznate.

General ni sada ne pogleda zemljoposjednika.

— Došao sam vas obavijestiti, McAllisteru — reče — da ste vi i Hershel uhapšeni. Položit ćete oružje i poći za mnom.

— Moja je puška uperena u Don Martina — napomene Remington.

General ga je netremice gledao.

— Posavjetovao sam se s Mexico Cityjem — i najviše su mi vlasti naredile da uhvatim vas dvojicu ma što se desilo.

Zavlada kratak muk.

— Što to znači? — izusti zapanjeno Don Martin.

— To znači — odgovori general, gledajući i dalje u McAllistera a zanemarujući zemljoposjednika — da se Don Martina smije žrtvovati.

— Bogamu — vikne bogataš — to nije moguće!

— Predat ćete se bez ikakvih uvjeta — reče general.

— Mogao bih pušku uperiti u vas, generale — nabaci McAllister.

— Svakako, mogli biste. — Međutim, time ne biste ništa dobili. Naredio sam svojim oficirima neka u određenom trenutku krenu. Vi ste, očito, dosad imali posla s ljudima koji su suviše opsjednuti strahom, senor. Ja sam izuzetak. Ja sam vojnik. Dobio sam zapovijedi, i namjeravam ih na svaki način provesti.

McAllister i Hershel se zgledaju. Slože se da Perez govori ozbiljno.

— Čini mi se da smo patke na strelištu, Oscare — reče Remington.

— Mogli bismo pokušati da pobjegnemo — mirno odvraća Oscar. — Na jedan način ćemo nesumnjivo umrijeti, na drugi imamo slične izgledе.

— I ja mislim tako — suglasi se McAllister.

General se uznemiri.

— Ne činite to! — uzvikne. — Razmislite. Ako se predate, pošteno će vam se suditi.

— Sudilo se pošteno ili ne, za pokušaj rušenja vlasti osuda je smrt — reče Oscar. — Ja ću okušati sreću, ako vi nemate ništa protiv.

Uperio je revolver u generala, a McAllister je držao na nišanu zemljoposjednika.

— Krenut ćemo na zapad i ostati zajedno — reče McAllister.

— Stanite, molim vas — vikne general.

Oscar i McAllister istodobno potjeraju konje; obje životinje pojure kao ptice.

— Dajem deset dolara da je moj konj najbolji — vikne McAllister jašući uspoređo s Oscarom.

Premda mu se lice iskrivilo od boli zbog doratova galopiranja, Hershel se pokušava naceriti.

— Prihvaćam — odvraća. Nijedan konj ne može pobijediti krijumčarova dorata.

McAllister pogleda ulijevo i udesno. Objе su čete krenule. Na suncu se ljeskalo oružje. Morao je priznati da je ustinu mala mogućnost da on i Oscar uspiju.

Prešli su dva kilometra, i dobro su se držali. Da su mogli produžiti ravno, prilično bi se lako oslobodili progonitelja. Nekoliko bi im metaka fujknulo oko ušiju, ali bi odmagili. Nevolja je bila u tome što su morali skrenuti na sjever, prema rijeci, i tu se konjici pružala prilika da ih dostigne.

Remington objasni Oscaru položaj.

— Privremeno zanemari granicu — odvraća Hershel. — Produži na zapad. Ako uspijemo stići do brda, otarasit ćemo ih se.

Prijedlog je bio razborit, ali nije oduševio McAllistera. Međutim, nije

1 Ponedjeljak	DOKTOR LJUBAVNO-LJEČNIČKI ROMAN Izlazi svakih 14 dana (u ponedjeljak) Cijena 6 dinara	TRAG BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKIH ROMANA Izlazi svakih 14 dana (u ponedjeljak) Cijena 7 dinara	GORDANA LJUBAVNO-POVDESNI ROMAN MARDE-JURIĆ ZAGORKE Izlazi svakog tjedna (u ponedjeljak) Cijena 3 dinara
2 Utorak	ŽIVOT LJUBAVNI ROMAN Izlazi svakog tjedna (u utorak) Cijena 4 dinara		
3 Srijeda	SUPER STRIP ALAN FORD Izlazi svakih 14 dana (u srijedu) Cijena 6 dinara	SUPER STRIP BIS BIBLIOTEKA IZABRANIH STRIPOVA Izlazi svakih 14 dana (u srijedu) Cijena 8 dinara	VRTIREP STRIPOVI ZA DJECU Izlazi svakih 14 dana (u srijedu) Cijena 5 dinara
4 Četvrtak			
5 Petak	LASO WESTERN ROMAN Izlazi svakog tjedna (u petak) Cijena 4 dinara		
6 Subota		TIMOTHY TATCHER BIBLIOTEKA HUMORISTIČKO-KRIMI NALISTIČKIH ROMANA Izlazi jednom mjesečno (25) Cijena 10 dinara	

mogao smisliti ništa drugo. Stignu li u brda, povećat će im se nada da prežive. Možda se negdje sakriju i pod okriljem mraka prijeđu granicu.

— Dobro, pokušat ćemo — dovikne.

Konji su trčali kao da su tek krenuli. Vidjelo se da bi grabili nogama dokle ih god srce ne iznevjeri.

McAllister je prilično zabrinuto pogledavao druga. Hershelu je lice bilo pepeljasto. Pitao se da li će moći ostati još dugo u sedlu.

Osvrne se prema progoniteljima. Zaostajali su.

— Drži se! — dovikne Hershelu. — Uspjet ćemo.

Pogledavši opet na sjever, ugleda nešto što ga zbuni. Na toj strani se potjera prorijedila, jer su se izdvojili najbrži konji. Sada kao da su se jahači zaustavljali. Jedan konj i jahač se sruše. Zatim još jedan.

— Bogamu, netko puca na njih! — uzvikne.

Hershel se, usprkos iscrpljenosti i bolovima, nasmije. Počne usporavati dorata.

— Mogao sam to i očekivati — reče. — To su Bace. Postavili su ovdje zasjedu. Na vrijeme su doznali što se zbiva. Oni uvijek sve doznaju.

McAllister se opet osvrne. Jahači na sjeveru morali su prekinuti potjeru i skrenuti prema rijeci.

— Možemo produžiti na zapad i prijeći granicu na nekom sigurnom mjestu — reče Oscar — a možemo pokušati i ovdje. Što kažeš?

— Oni momci se žrtvuju zbog nas.

— Znao sam da ćeš tako odgovoriti — odvratí Oscar i osmijehne se.

Skrenuse konje na sjever i natjeraše ih da trče svom snagom. Što brže prijeđu rijeku, to će se Bace moći prije povući. Možda su neki već poginuli.

Znali su da će projahati nedaleko od vojske, pa je postajala vrlo mala mogućnost da ih nitko neće opaziti.

Približavajući se rijeci, čuli su hite. Bace, pomisli McAllister. Vjerojatno imaju toliko municije koliko i vojska.

Prevalili su pola udaljenosti do rijeke kad su ih ugledali. Odmah se izdvojilo desetak jahača i krenulo prema njima.

McAllister pokuša munjevito ocijeniti situaciju. On i Hershel mogli bi projuriti vojnicima ispred nosa, ali bi se

tada osula na njih kiša metaka. Nimalo mu se nije svidalo da ga pogode u leđa. Zapravo, nije htio da ga pogode bilo gdje, a u leđa pogotovo. Imao je već jednu ranu na ramenu, iako bezazlenu.

— Oscare — reče — jaši iza mene, a kad ja skrenem, skreni i ti. Jurnut ćemo im u susret.

— Lud si, ali mi se ta zamisao sviđa.

McAllister mu priži svoj kolt.

— Bit će ti potreban.

— I tebi.

— Ja imam u pušci dovoljno metaka za sve njih. Kad pucam sa sedla, nepogrešiv sam. Ako prijedeš na drugu obalu bez mene, smatraj da je nalog za hapšenje poništen.

— Zahvaljujem ti.

McAllister je pažljivo ocjenjivao razdaljinu između njih i vojnika. Neki su bili naoružani puškama ili revolverima, neki kopljima. O, kako su mu se gadila koplja!

Kad je jedan jahač počeo pucati iz puške, zaključí da je kucnuo pravi čas.

— Sada! — vikne.

Obojica hitro okrenuše konje, koji i sada pokazaše spretnost.

Na licima prednjih jahača Remington ugleda zapanjenost, a onda se zaprepaštenost pretvori u paniku kad je počeo pucati iz puške i slati među njih ubojite metke.

Jedan se vojnik sruši sa sedla, zatim padne i jedan konj. Na tog konja naleti drugi konj i sruši se, a pritome zbaci jahača.

I Hershel je pucao.

Vičući kao Komanč, McAllister ugalopira među njih. Ravno prema njemu jurio je jedan vojnik s kopljem. Trbušni mu se mišići zgrčise za tren, a onda je puškom odbio čelični vršak koplja i natjerao svog konja da se sudari s vojničkim. Vojnikov se konj propne, a kad se spustio prednjim nogama na zemlju, McAllister sruši puškom jahača sa sedla.

Gotovo pred licem prasne mu revolver, a metak opeče obraz. Zatim mu revolver opali gotovo kraj uha, a onda jahač nestane iz vidokruga.

Probili su se kroz skupinu i sada jahači prema rijeci. Vojnici iza njih upravo su okretali konje i kretali za

njima. Prema njima nailazilo je nekoliko zakašnjelih protivnika.

McAllister i Oscar su pucali u galopu. Jedan vojnik zaključio da je premaro plaćen da bi se isplatilo staviti glavu na kocku, pa skrene konja u stranu, očajnički ga podbadajući mamuzama. Drugi vojnik uperi koplje u McAllistera. Hershel opali na njega i promaši ali vojnik izgubi hrabrost i pobjegne.

Tada se pojavi pred njima rijeka. Glavna se bitka vodila oko kilometar od njih.

— Kako ćemo, do vraga, prekinuti tu borbu? — vikne Remington kad su konji zagazili u vodu.

— Momci će sami zaključiti kada je vrijeme da se povuku — smireno će Oscar.

Pregaze plitku rijeku i iziđu na drugu obalu, pa se popnu na brdašce gdje su ih sve mogli vidjeti.

Već su se počeli baviti mišlju da siđu i umiješaju se u borbu, kadli pucnjava počne jenjavati. Vidjeli su ljude kako prelaze rijeku i penju se na sjevernu obalu.

Pucnjava potpuno prestade.

General se obuzdao i nije htio prijeći rijeku, bojeći se međunarodnog sporaz.

Uskoro su McAllistera i Hershela opkolili Bace i ljudi koje još nikada nisu vidjeli. Svi su ih grlili i tapšali po leđima.

Bio je tu i Porfirio, znojani i krvavi.

— Pobunu su osujetili, ali smo im ipak pošteno ispružili tur. — uzvikne oduševljeno. Odgovarajući na McAllisterovo pitanje, dodaje: — Ne, prijatelju, nema mrtvih. Dvojica su ranjena, ali ćemo ih zakrpati. Imali smo dobar zaklon kraj rijeke. Nisu nam se mogli približiti, niti nas ugroziti svojim staromodnim puškama i kopljima. Vidiš, mi imamo repetirke. Za pobunu smo pripremili sve najbolje.

— I, što sada, Remingtone? — upita Oscar, kad se galama stišala.

— Uhapšen si, i ako možeš jahati, odvest ću te k onom odvratnom čovjeku u San Sebastian.

Bace zagunda. Dvojica, trojica izvuku revolvere, no Oscar ih utiša.

— Zahvalan sam vam, ljudi, i nikada neću zaboraviti ono što ste danas učinili, no poći ću s McAllisterom.

Poslije, kad su već jahali polako prema Crewsvilleu, Oscar upita:

— Čemu sve to, Remingtone? Dobro znaš da je nalog za hapšenje lažan.

— Da, ali on mi vrijedi pet stotina dolara. A otac me je naučio i da novac ponešto vrijedi.

Oscar uzdahne.

XIII

Prescott je već bio gotovo uvjeren da McAllister nije obavio posao. Nitko nije besmrtni; mislio je. Vjerojatno je McAllister stradao, udesili su ga zavjerenici onog prokletog Hershela. Ako zadatak nije obavljen, onda više neću dobivati plaću od Don Martina. A upravo sam stvorio čvrste veze u Sjedinjenim Državama. Imam, čak, nekoliko ljudi u Kongresu koji ne mogu odoljeti novcu, pa bi se još bolje razgranao posao, od krađa stoke do krijumčarenja.

Odjednom začuje s ulice topot umornih konja, dvaju konja.

Ustane i žurno priđe prozoru. Razmaknuvši zavjesu, ugleda dva jahača. Bili su u sjeni, pa im nije mogao razabrati lice. Kad su dojahali na svjetlo, što je prodiralo iz hotela, zalupa mu srce.

McAllister!

Napregne oči gledajući drugog jahača. Hershel!

Zaboga, uspio je! Doveo ga je živa.

Prescotta ispuni divljenje, likovanje. Znači, sve je u redu.

Kad su zastali gotovo ispod njegovog prozora, opazio je da su Hershelove ruke svezane o jabuku sedla. Izgledao je bolesno i utučeno. Izgledat će mnogo gore pošto se Don Martin s njim obračuna, pomisli.

Pusti zastor i posegne za bocom. Smatrao je da je zaslužio piće.

Stojeći i čekajući, osjećao je da mu podrhtavaju prsti. Od uzbuđenja.

Dolje se otvore ulazna vrata. Čuli su se muški glasovi, zatim zatoptaše čizme po stubama. Goraci se načas zaustave na vrhu stubišta, a onda produže prema njegovoj sobi.

Začu se kucanje.

— Naprijed!

Vrata se širom otvore i u sobu utetura Hershel, grubo gurnut. Njihao se na nogama i gledao ga potišteno. Za njim uđe McAllister i raskorači se. Obojica su bili prašnjavi; dojahali su izdaleka.

— Obavio sam zadatak — reče McAllister. — Evo tvog čovjeka.

Prescott mu žurno krene u susret i uhvati ga za ruku. McAllisteru se već učini da to rukovanje neće nikada prestati.

— Dobro si obavio posao — reče Prescott. — Ja rijetko nekoga hvalim, ali ti si dobro obavio sve. Već sam te otpisao. Mislio sam da si poginuo.

McAllister izvuče ruku iz njegove. Lice mu je bilo smrknuto.

— Duguješ mi pet stotina dolara.

— Naravno, naravno, sada ćeš ih dobiti. — Prescott otvori kovčezić na krevetu i izvadi snop novčanica. — Sve je tu. Izbroji.

— Nije potrebno. Predobro me poznaješ da bi me prevario.

— To je istina. — Prescott se nasmije. — Nego, imam još jedan posao za tebe. Pet dolara na dan dok budemo pratili zarobljenika do njegova odredišta?

— A gdje je to odredište?

— Znat ćemo kad stignemo onamo.

— Ne, hvala. Za mene je ovaj posao završen.

— Doista mi je žao. Znači, time je naš ugovor ispunjen. Još jednom ti hvala.

McAllister spremi novac u džep i okrene se, a onda zastane.

— Možda nisi znao — reče — no, dao si mi lažan nalog za hapšenje ovog čovjeka.

Prescott se zabezekne.

— Platilo sam ti uslugu pet stotina dolara. — Nije li to dovoljno?

— Mislim da jest.

— Onda, do viđenja.

Hershel se cijelo vrijeme nije micao. Piljio je u pod. Stigavši do vrata, McAllister se ponovno okrene.

— Nego, htio bih ti još nešto kazati.

— Što?

— Imam još jedan nalog za hapšenje.

— Još jedan nalog?!

McAllister izvadi iz džepa papir.

— Glasi na tvoje pravo ime; William Prescott Wilmington.

Prescott problijedi.

— To je besmislica! Ti si običan podlac, McAllisteru. Ako misliš da možeš ucjenjivati...

— Postoje neke čvrste optužbe. Između ostaloga, zbog pokušaja ubojstva i špijuniranja u korist jedne strane države. Ne razumijem ti ja sve to, ali vidim da si u škripcu.

— Uzeo si moj novac i...

— Kakav novac? Hershele, jesam li primio kakav novac?

— Nisi.

— A, nećete se izvući — promrli kroz zube Prescott. — Uvidjet ćete da ja imam u ovoj zemlji mnogo utjecajnih znanaca.

— Hajdemo, Oscare — reče Remington. — Nestanimo odavde. Ideš li s nama, Wilmingtone?

— E, nećete tako! — uzvikne Prescott. Munjevito zavrne skut kaputa i u ruci mu se pojavi revolver; pokret je bio toliko brz da je iznenadilo čak i McAllistera.

Uperivši revolver u McAllistera, Prescott zaboravi zarobljenika, koji ga udari nogom u prepone. Krikne i skvrči se. Revolver zagrmi, no McAllister je skočio udesno. Metak udari u vrata i probije ih.

Remington brzo izvuče svoj revolver i udari protivnika njime po zglavku.

Prescott razjareno zaurla i ustukne. U slijedećem času mu u ruci bljesne nož. Navali na McAllistera, a Hershel mu podmetne nogu. Trésne na pod, ali dok je još padao, McAllister ga udari revolverskom cijevi iza uha.

Sa štubišta dopru žurni koraci.

McAllister sjedne na krevet. Bio je vrlo umoran. I Hershel sjedne.

Vrata se naglo otvore. Pojavi se neki čovjek, s revolverom u ruci. Ugladavši Prescottu na podu, opusti se.

— Bogami, pomislio sam već da je pogoden jedan od vas dvojice — reče.

— Šerife — promrmlja McAllister — pojavili ste se u pravi čas. Vaš je, kao što smo se dogovorili. Vi ste ga uhvatili; vi ga i strpajte u zatvor. Upamtite, nikada niste čuli za nekog Hershela i McAllistera.

— Uvijek sam spreman učiniti uslugu prijatelju — odvrati šerif, osmjehnuvši se.

McAllister polije vodom Prescottta, koji se naposljetku osvijesti i ustane. Šerif izgura uhapšenika iz sobe i zatvori vrata.

— Ne misliš li da je vrijeme da mi odvežeš ruke? — upita Hershel.

Remington se nasmije i oslobodi ga.

— Priznaj, do kraja nisi znao na čemu si — promrmlja.

— Ne zavaravaj se — reče Hershel, trljajući zglavke i smješkajući se. — Poznam te bolje nego što ti poznaš sebe.

McAllister samo puhne. Priđe kovčezicu na krevetu i pretraži ga. Izvadi nekoliko snopova novčanica. Nabroji dvije tisuće dolara.

— To je Don Martinov novac, Oscare. Mislim da nam ga duguje, zbog svega što smo propatili. Nije li tako?

— Tako je — suglasi se Hershel.

— Pola meni, pola tebi. Moći ćeš negdje započeti život iznova.

— Ti si zaradio sav taj novac.

— Nije istina. Upravo si mi spasio život. Mislim da vrijedi tisuću dolara.

— A što ćeš ti učiniti sa svojim novcem?

— Potrošiti ga, kao i obično. McAllister se nasmije. — Za početak ću uzeti bocu viskija i najveći odrezak koji se može dobiti.

— Smijem li ti se pridružiti?

— Bit će mi drago.

Iziđu zajedno.

KRAJ

Popaj – popularni junak stripa i njegovi prijatelji, novo je izdanje koje će se pojaviti na kioscima već 23. lipnja!

Sirius – biblioteka znanstvene fantastike najboljih svjetskih autora. Izlazi 5. srpnja.

BIS – biblioteka izabranih stripova, na povećanom broju stranica uz nepromijenjenu cijenu i u novu ruhu!

U srijedu, 7. srpnja, na svim novinskim kioscima naći ćete jedinstveno izdanje »LJETO 76«. To je almanah zabave, odmora i rekreacije. Na 80 stranica, »LJETO 76« objavljuje skandinavske križaljke s temom Montreala i ljeta!

S • KVIZOM • NA MORE. U PLANINE. NA VIKEND!

Događaji koji su uzбудili svijet! U svakom broju, na posebnih 6 stranica ljetne razonode: zagonetna priča, knjižaličke odgonetke...

Svijet sažet na 296 stranica — izbor — u ruci, svijet na dlanu! Turizam u svijetu i kod nas — pouzdan priručnik u srpskohrvatskom jeziku!

***TINA* LIST ZA MLADE - ČITAJTE STINU - UPOZNAJTE SEBI SličNE:** Serija reportaža o mladoima na ljetovanju, savjeti i upute kamo i kako putovati, ljetna moda i kozmetika te ostala sadržajna i grafička iznenađenja.

CITAȚE • TINU • DA VAS BRIGE MINU!

Za one koji žele pravi odmor, »Vikend« je, za ova tri ljetna mjeseca, pripremio posebno izdanje na 112 stranica. Zabavite se na plaži, uz zanimljiv kviz što ste bili i kakvi ste, uz savjete kroz igru iz kineske knjige mudrosti I Čing, uz najbolji humor svijeta, uz zanimljive romane i novele, uz 40 recepata za roštilj i gradele te uz mnogo drugih ugodnih iznenađenja.

NE ZABORAVITE: REVIJA „VIKEND“ – NAJJEFTINIJI VIKEND NA SVIJETU!

Informativno-revijalna izdanja NIŠP »VJESNIK« pripremila su za ljetnu sezonu brojna iznenađenja. U trenucima odmora očekuju vas raznovrsni i zanimljivi sadržaji koji će vas informirati o događajima u zemlji i svijetu, ali i obilje zabave i razonode. U doba velikih turističkih seoba, vaša omiljena izdanja bit će vam nadohvat ruke i pomoći će vam da uspješnije provedete ljetni odmor. Želimo vas upozoriti na samo neka iznenađenja koja vas očekuju, a sve ostalo prepustit ćemo vašem »otkrivanju«!

STUDIO

»STUDIO«

»STUDIO« LJETUJE S VAMA, LJETUJTE I VI S REVIJOM »STUDIO«. »STUDIO« u ljetnom ruhu: vaše olimpijsko ljeto u koloru, »Studijeva« priča, ekskluzivni feltoni, »STUDIO« vas vodi kroz najpopularnije ljetne priredbe i događaje. SA »STUDIJE« NA ODMORU SVAKODNEVNO PLANIRAJTE VEČER PRED TELEVIZOROM!

START

»START«

List modernog čovjeka. U ljetnim brojevima »STARTA« očekuju vas brojna iznenađenja – više razonode, humora, informacija o ljetnim zbivanjima kod nas i u svijetu... Startajte uspješno u turističku sezonu s magazinom »START«!

SAM

»SAM«

SA »SAMOM« NIKAD NISTE SAMI – bilo da svoje ljeto provodite radeći i gradeći, ploveći ili putujući! Redakcija magazina »SAM« u ljetnim će mjesecima javno demonstrirati i testirati brojne proizvode. Možda ćete i vi prisustvovati nekoj od tih akcija. Na licu mjesta, ili s vašim i našim časopisom u ruci – SA »SAMOM« SE UVIJEK ZNA VIŠE!

arena

»ARENA«

»Arenina« akcija »LJETO 76«: kako jeftino i ugodno ljetovati na Jadranskom moru, u kućnoj radinosti i u auto-kampovima? »Arena« i ove godine traži najboljeg turističkog radnika i najbolje turističko mjesto.

Na stranicama vašeg lista uvijek nove i korisne rubrike: razbibriga na ljetovanju može vam donijeti 1000 novih dinara! Ako se pronadete u krugu na fotografijama s utakmica našega nogometnog prvenstva, bit ćete gosti »ARENE« na finalnoj utakmici prvenstva Evrope u nogometu! Ako ste štediša i ako kupujete »ARENU«, možete dobiti na poklon štednu knjižicu s tisuću novih dinara pologa!

»ARENA« – VAŠ OBITELJSKI LIST

Svijet

»SVIJET« – jugoslavenska ženska revija Zagreb

Vaš pomoćnik, savjetnik, vaša razonoda

»SVIJET«, jugoslavenska ženska revija Zagreb

U trenucima odmora i zabave – ne propustite reviju »SVIJET«. »SVIJET« kupuje ona, a čitaju svi!

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

- 107. Bill Fargo: OTMIJENI PLJACKAŠI
- 109. Frederick H. Christian: DOUSNIK
- 110. U. H. Wilken: GROBAR JOE
- 111. Louis L'Amour: OPASAN PUT
- 112. G. F. Unger: UNAJMLJENI REVOLVERAŠ
- 113. Frederick H. Christian: SUDDEN U ŠKRIPCU
- 114. Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEK
- 115. F. G. Unger: UMRIJETI ZA VIRGINIJU
- 116. Matt Chisholm: KRVAVE OKLADE
- 117. Marshall Grover: TREĆA PLJACKA
- 118. J. T. Edson: VRIJEME OBRACUNA
- 119. U. H. Wilken: NA ZMIJSKOJ RIJECI
- 120. J. H. Edson: U SUSRET BORBI
- 121. Matt Chisholm: TRAGOVİ BARUTA
- 122. Scott F. Scott: NESTALA KOČIJA
- 123. Louis L'Amour: NEUSTRASIVI BORAC
- 124. H. S. Sharon: TVRDOGLAVI ŠERIF
- 125. Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC
- 126. L. L. Foreman: GRINGO
- 127. G. F. Unger: KILRAINOVA BORBA
- 128. Frederick H. Christian: SUDDEN IŠTRAŽITELJ
- 129. Matt Chisholm: McALLISTER U OPASNOSTI
- 130. Louis L'Amour: OBRACUN KOD ŽUTOG BRDA
- 131. G. F. Unger: TRAG VODI U PAKAO
- 132. Matt Chisholm: LEGENDA O McALLISTERU
- 133. Louis L'Amour: USAMLJENI
- 134. G. F. Unger: BIJEK IZ STUPICE
- 135. Thorne Douglas: TKO DA VIŠE
- 136. Louis L'Amour: SREBRNI KANJON
- 137. Frank Gruber: JAHAGI ZORE
- 138. Louis L'Amour: CONAGHER
- 139. G. F. Unger: TEKSASKI SILNIK
- 140. Louis L'Amour: UZARENA BRDA
- 141. G. F. Unger: ODMETNIK
- 142. Robert Ullman: SMRT PROKLETNICIMA
- 143. Louis L'Amour: ZACARANI KRUG
- 144. H. S. Sharon: SIN OCAJNIKA
- 145. Louis L'Amour: ŽIVOT ZA ZLATO
- 146. Rey Hayes: GRINGOSI UMIRU U CIZMAMA
- 147. Louis L'Amour: STAZA KIOWA
- 148. H. S. Sharon: USAMLJENI OSVETNIK
- 149. Louis L'Amour: KILRONE
- 150. Frederick H. Christian: SUDDEN VRAĆA UDARAC
- 151. H. S. Sharon: PRERIJSKI VUCI
- 152. Matt Chisholm: BORBA ZA ŽIVOT
- 153. G. F. Unger: CRNE SJENE
- 154. Matt Chisholm: POTJERA KROZ PUSTINJU

U PRIPREMI:

- 155. H. S. Sharon: ZLATO U KLANCU SMRTI

Tražite za svoj odmor

1
Nedjelja

2
Ponedjeljak

TRAG - krimi roman
GORDANA - zagorkin roman

3
Utorak

Život - ljubavi roman

4
Srijeda

ALAN FORD POPAJ
TOM I JERRY svakih 14 dana
BIS CRITIKI

5
Četvrtak

"SIRIUS" 5. u nizu
BIBLIOTEKA ZNANSTVENE FANTASTIKE

6
Petak

LASO - western roman

7
Subota

Timothy Tatcher 25. u nizu

kod prodavača novina